

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ” 2007-2013 г.

ОБЩИНА ДЕВИН

ИНТЕГРИРАН ПЛАН ЗА ГРАДСКО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ГРАД ДЕВИН ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 г.

ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

ДЗЗД „Интегриран план Девин“

януари, 2015 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Визията за развитие на град Девин има за цел да определи **обща широко съгласувана и възприета дефиниция**, насочена към очаквания от местната общност синергичен резултат от приложението на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на града и прилежащия му непосредствен хинтерланд. Визията за развитие акцентира върху дългосрочните резултати и не включва очаквания от интервенции с краткотраен, кампаниен или бързо затихващ ефект. На основата на изготвения подробен геопространствен анализ, отчитайки тенденциите в развитието на територията, формираната пространствена структура, нуждите и очакванията на местната общност/заинтересованите страни и възможностите за осигуряване на ресурси, е определена следната **Визия за развитие на град Девин през 2014-2020 г.:**

ГРАД ДЕВИН – Зелен и привлекателен град със съхранена природа, културно-историческо наследство и фолклор, устойчиво развиващ се градски център, с модерна инфраструктура, добър начин на живот, оптимални условия за развитие на бизнес, екотуризм и балнеология, стимулиращ градско-селските връзки и вътрешния потенциал на периферно разположените селски райони.

Представената визия е съобразена с методическите изискванията за изготвянето на ИПГВР, като намира баланс между интересите на ключовите заинтересовани страни, наличните потенциали и сравнителни предимства, ограничителните фактори и проблеми на град Девин.

Така дефинираната **Визия** за развитие на град Девин залага на:

- Ролята на град Девин като център на растеж по отношение развитието на периферните селски територии, както и по отношение на активното сътрудничеството между пространствено-комуникационно и функционално обвързваните с него Борино, Доспат и Смолян;
- Мобилизиране и създаване на оптимални условия за развитие на човешкия капитал;

- Ефективни интегрирани интервенции в градската среда и прилежащия хинтерланд, съгласно съществуващите модели за устройство на територията и възможностите за ресурсно осигуряване на пространственото и социално-икономическо развитие от различни структурни фондове;
- Включване/въвличане на местната общност и бизнеса в процесите на планиране и управление на града с цел постигане на баланс в интересите им с местната власт и използването им за динамизиране на социално-икономическия живот в града;
- Фокусиране върху основните проблемни области и необходимите стратегически решения за преодоляване на основните социални, икономически и екологични проблеми на урбанизираната територия.

Настоящата Визия ще се постигне чрез формулирането и изпълнението на адекватни цели, мерки и проектни интервенции, пространствено адресирани от една страна към териториите, които са определящи за усвояването на потенциала и сравнителните предимства на град Девин, а от друга към тези части от урбанизираната територия, които са източник на основните проблеми, играещи задържаща и лимитираща роля в развитието ѝ.

Стратегическата рамка от цели, приоритети и мерки, фокусирани върху тематични области, се явяват първата пряка форма на конкретизация на определената и възприета от заинтересованите страни и местната общност Визия за развитие на града през следващия програмен период и ще е насочена към:

- Развитие на урбанизираната територия като интегрирана система, състояща се от отделни, но взаимосвързани и взаимообусловени функционално-пространствени компоненти;
- Смекчаване на вътрешноградските диспаритети/различия и проблеми на отделните функционално-пространствени подсистеми в рамките на

урбанизираната територия и осигуряване на добро ниво на достъпност до обществено обслужване на населението.

- Усвояването на наличните стратегически предимства на територията, целенасочено управление на града и подобряване на ефективността на вземаните стратегически решения;
- Повишаване капацитета на човешките ресурси.

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ” 2007-2013 г.

ОБЩИНА ДЕВИН

ИНТЕГРИРАН ПЛАН ЗА ГРАДСКО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ГРАД ДЕВИН ЗА ПЕРИОДА 2014 – 2020 г.

ЦЕЛЕВИ И ПРОБЛЕМЕН АНАЛИЗ

ДЗЗД „Интегриран план Девин“

януари, 2015 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ	2
СЪКРАЩЕНИЯ	5
I. ВЪВЕДЕНИЕ	7
II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГРАДА	10
1. Местоположение, граници и място в административно-териториалната и регионалната структура	10
2. Релеф	10
3. Климат	11
4. Води	12
5. Почви	12
6. Гори	13
7. Растителност и животински свят	13
III. ДЕМОГРАФСКИ ПАРАМЕТРИ И ПОЛИТИКИ ПО ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ НА ОБЩИНА И ГРАД ДЕВИН	14
1. Население	14
1.1. Брой и гъстота на населението	14
1.2. Полова структура	16
1.3. Възрастова структура	16
1. 4. Трудоспособен контингент	18
1. 5. Етническа структура	22
1. 6. Възпроизводствен процес	26
1. 7. Механично движение на населението	27
2. Заетост и безработица	28

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

IV. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ	33
1. Обща характеристика	33
2. Инвестиционна активност	36
3. Секторен анализ	38
V. СОЦИАЛНА СФЕРА	43
1. Образование	43
2. Здравеопазване	46
3. Спорт	47
4. Култура	48
5. Социални услуги	50
VI. КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО	52
VII. ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ, НЕПРАВИТЕЛСТВЕН СЕКТОР, ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ	58
1. Структура на управление на общинската администрация – Девин.	58
2. Неправителствен сектор в община Девин	63
VIII. СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	69
1. Качество на атмосферния въздух	69
2. Води	75
3. Земи, почви и управление на отпадъците	85
4. Шумово замърсяване и радиационна обстановка	87
5. Защитени природни територии и защитени зони по НАТУРА2000	88
6. Изводи	92
IX. СЕЛИЩНА МРЕЖА, УСТРОЙСТВО И ИЗГРАДЕНОСТ НА ГРАДСКАТА СРЕДА ...	93
1. Териториално-урбанистична структура	93
2. Пространствено развитие на мрежата от населени места и функционалните системи	98
X. ЖИЛИЩЕН СЕКТОР	105

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

XI. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	108
1. Транспортна инфраструктура	108
2. Пешеходни зони и тротоарни настилки	111
3. Паркиране	111
4. Велосипедни алеи	112
5. Водоснабдителна и канализационна мрежа	113
6. Енергийна инфраструктура	114
7. Телекомуникации	117
XII. ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ГРАДСКАТА СТРУКТУРА НА ГОЛЕМИТЕ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ	117
XIII. ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА АКТУАЛНИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТНИ ИДЕИ	118
XIV. ОСИГУРЕНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА С ДЕЙСТВАЩИ УСТРОЙСТВЕНИ ПЛАНОВЕ/СХЕМИ	129
XV. РОЛЯ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ГРАДА В РАМКИТЕ НА ОБЩИНАТА	131
XVI. SWOT АНАЛИЗ	136
ТАБЛИЦИ	141
ФИГУРИ	143
ПРИЛОЖЕНИЯ – КАРТЕН МАТЕРИАЛ	145

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

СЪКРАЩЕНИЯ

АД	Акционерно дружество
АИС	Автоматичната измервателна станция
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
ДК	Детски комплекс
ДМА	Дълготрайни материални активи
ЕИО	Европейска икономическа общност
ЕАД	Еднолично акционерно дружество
ЕС	Европейски съюз
ЕТ	Едноличен търговец
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗБР	Закона за биологичното разнообразие
ЗМ	Защитена местност
ИДС	Изключителна държавна собственост
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
МБАЛ	Многопрофилна болница за активно лечение
МВЕЦ	Малка/Мини/ водно електрическа централа
МИРГ	Местна инициативна рибарска група
МОН	Министерство на образованието
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТБ	Материално техническата база
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НП	Национална програма
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ОПРР	Оперативна програма „Регионално развитие“/“Региони в растеж“
ОДЗ	Обединено детско заведение
ООД	Дружество с ограничена отговорност
ОУ	Основно училище
ПГЕ	Професионална гимназия по електротехника
ПЗ	Природна забележителност
ПС	Помпена станция
РЗИ	Регионална здравна инспекция

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

РИОСВ	Регионална инспекция за околна среда и води
РОУКАВ	Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух
РСПБЗН	Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“
СМР	Строително-монтажни работи
СНЦ	Сдружение с нестопанска цел
СОУ	Средно общообразователно училище
ЦДГ	Целодневна детска градина
ЦОП	Център за обществена подкрепа

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

През последното десетилетие Европейската общност активно развива концепции за общи принципи и стратегии в политиката за развитие на градовете, включително чрез декларираните решения в Лайпцигската харта за устойчиво развитие на европейските градове /24 май 2007 г./, Териториалния дневен ред на Европейския съюз, приет по време на неформалната среща на министрите за градско развитие и териториално сближаване в Лайпциг, 24-25 май 2007, Декларацията от Толедо – неформална среща на министрите по градско развитие, 22 юни 2010 г. и др.

През изминалия програмен период Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013, чрез Приоритетна ос 5: „Техническа помощ”, Операция 5.3: „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР”, финансира проекти за развитие на устойчиви, свързани и достъпни градски центрове, които да бъдат привлекателни за жителите, посетителите, инвеститорите, приходящите и работещите в тях, и тяхното превръщане в двигател за повишаване конкурентоспособността на регионите.

В рамките на тази ос през 2013 г. беше обявена схема по ОПРР №BG161PO001/5.3-03/2013 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие П“, в рамките на която се финансира проекта на община Девин за изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие, съгласно Методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за градовете от ниво 4 /утвърдени от Министъра на Регионалното Развитие и Благоустройството през м. октомври 2012 г./ и съгласно Националната концепция за пространствено развитие на Република България до 2025 г.

Интегрираният план за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) на град Девин следва да се разглежда и третира като инструмент за планиране и управление на развитието на урбанизираните територии чрез прилагането на единен подход за пространствена, времева и функционална координация и интеграция на политически и управленски действия,

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

мобилизация на ресурси и инструментариум за постигането на целите на плана. Същият следва да спомогне за постигането на комплексно, интегрирано решаване на проблемите на градската среда, усвояване на нейните сравнителни географски предимства и адекватно и устойчиво използване на наличните териториални ресурси.

Към настоящия момент този тип документи са с неформален характер, т.е. не са нормативно определени и по същество техните предвиждания не могат да се третираат като такива с дефинитивен и императивен характер, а по-скоро имат индикативно значение, което има за цел да даде една по-реалистична стратегическа и планова рамка за развитието на градската територия, съобразена най-вече с бъдещата стратегическа рамка за регионално и териториално развитие на Европейския съюз (ЕС) и свързаните с нея механизми за прилагане на набелязаните цели, приоритети и мерки. Последните де факто са Европейските структурни фондове, на чиято основа и чрез чиито ресурси ще се осъществява в основната си част и Националната регионална политика през следващия програмен период.

Логиката на интегрираното планиране и управление на територията се основава от една страна на наличния потенциал на територията, а от друга е в съответствие с очакванията, желанията на местните общности, изразени чрез формулирането и прилагането на определена стратегическа, планова и управленска рамка, конкретизирани в установяването и експлоатацията на територията чрез установени модели на земеползване и териториално устройство.

ИПГВР на град Девин се разработва като публичен стратегически планов документ с програмен характер, чрез който да се осигури адекватна основа за балансирано и устойчиво развитие на град Девин и прилежащите територии, чрез прилагане на интегриран подход за планиране и управление развитието на територията.

Плановият документ отчита предвижданията на останалите стратегически планови документи, свързани с регионалното развитие и устройството на територията и способства за постигането на синергичен ефект при усвояването на територията, наличните условия и

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ресурси, на основата на устойчиви и иновативни модели на земеползване и устройство. По-конкретно в тази насока ИПГВР на град Девин отразява предвижданията на Регионалния план за развитие на Южен централен район за планиране, Стратегията за развитие на Област Смолян 2014-2020 и Общинския план за развитие на община Девин 2014-2020 г.

ИПГВР цели трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на градската територия, чрез интеграция на всички дейности в плана по начин, който осигурява взаимовръзка между отделните елементи, така че да се създаде синергия и цялостното въздействие от плана да превишава сбора от въздействието на отделните му съставни части, ако те се осъществят поотделно.

Разработването на Целевия и проблемен анализ е първият етап от изготвянето на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на град Девин. Целевият и проблемен анализ се основава на Методическите насоки за разработване и прилагане на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие на Министерството на регионалното развитие и благоустройството от 2012 г.

Анализът проследява съществуващото състояние на средата във всички аспекти, факторите, влияещи върху настъпилите промени и тенденциите за развитието на градските територии, природните и антропогенни компоненти, социалната среда, икономически и технологични системи в град Девин. Основната цел на анализа е идентифициране на части от градската територия, решаването на чиито проблеми изисква да бъдат прилагани инструментите на интегрираното развитие и на първо място – на интегрираното планиране. Анализирани са факторите, които са довели до съществуващото състояние и натрупване на проблеми в определени зони на територията на града. Обобщени са силните и слаби страни, възможностите и заплахите в развитието на икономическата активност, социалното приобщаване, зоните за обитаване, туризма, културното и природно наследство, околната среда и са систематизирани изводи за състоянието на градската среда.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ГРАДА

1. Местоположение, граници и място в административно-териториалната и регионалната структура

Община Девин се намира в Южен Централен район за планиране от ниво NUTS 2 на България, както и се явява част от област Смолян на ниво NUTS 3. Община Девин граничи с общините: Чепеларе, Смолян, Борино (област Смолян); Батак, Кричим (област Пазарджик); Перушица (област Пловдив); южната част на територията на общината съвпада с държавната граница с Република Гърция.

Община Девин обхваща площ от 547 км² от територията на България. В рамките на общината се включват шестнадесет населени места: град Девин и селата – Беден, Брезе, Чуруково, Грохотно, Гьоврен, Жребево, Кестен, Лясково, Михалково, Осиково, Селча, Стоманево, Тешел, Триград, Водни пад.

Град Девин е общински център на община Девин и заема 134,8 км², което е 24,4% от територията ѝ. Градът е трети по население в областта след градовете Смолян и Златоград /по данни на Националния статистически институт (НСИ) за 2013г./ Град Девин отстои на 197 км от гр. София и на 45 км от гр. Смолян. В близост до града преминава Републикански път III-866, който е третокласен път и е част от Републиканската пътна мрежа на България, преминаващ по територията на област Смолян и Пловдив.

Географското положение на град Девин създава предпоставка за благоприятното икономическо, социално и инфраструктурно развитие.

2. Релеф

Град Девин попада в основната морфоструктура на Рило-Родопски масив. Рило-Родопският масив се характеризира с блоково-разломен строеж. Структурата е изградена от стари докамбрийски и палеозойски магмени (гранити, риолити и др.) и метаморфни скали (гнайси, шисти, мрамори и др.).

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Градът е разположен в подножието на Девинската планина, която е планински рид в Западните Родопи.

Геоложкият (литолого-стратиграфски) строеж на град Девин (*по данни от Геоложката карта на България М 1:500 000, 1989 и др.*) е съставен главно от гранитоиди и на места има наличие на континентални наслаги.

Във връзка със сеизмичните райони на България (*по степените на интензивност по скалата на Медведев, Шпонхойер и Карник*), град Девин попада в зона от седма степен, което отнася града като район със средна степен на сеизмична активност за територията на Република България.

3. Климат

Климатът на територията се формира под влиянието на комплекс от фактори – географски, радиационни и циркулационни. Град Девин попада в преходната климатична област, но се намира в непосредствена близост до континентално-средиземноморската климатична област, което оказва голямо влияние върху формирането на климата в този район (*по Велев, 1990, 2002*).

Средната годишна температура за територията на общината е 15°C. Летните температури са по-ниски, поради планинското влияние, а зимата е по-мека вследствие въздействието на континентално-средиземноморската климатична област. Средно годишната влажност на въздуха е 72%.

Годишната сума на валежите (*по Шаров, 1999, с изменения 2002*) е между 700-800 мм. За територията на град Девин не са характерни засушаванията. Годишният брой на дните със снежна покривка (*по Станева, 1955*) може да достигне до 80 дни.

Преобладаващите ветрове са от запад и северозапад. Поради разположението на град Девин в подножието на Девинска планина са характерен местния вятър – фьон, като средната му скорост е 10-20 м/сек, но максималната му скорост достига 30-40 м/сек.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Подходящото съчетание на компонентите на климата в района на град Девин оказва благоприятно влияние върху туристико-рекреационната дейност.

4. Води

Град Девин попада към Егейската отточна област. Главната водна артерия, която преминава през града е Девинска река, която надолу по течението си се влива в река Въча. Девинска река е ляв приток на река Въча. Реката е с дъждовно-снежно подхранване, като максимумът е в периода през месеците април-май, а минимумът е месец октомври. Среден годишен отток при град Девин е около 5,3 м³/сек.

Град Девин се отнася към област с умереноконтинентално климатично влияние на оттока със значително снежно подхранване на реките.

От минералните води за територията на града (*по Енциклопедия България, 4, 1984 г.*) се срещат южнобългарски хидротермални системи и междупланински артезиански басейни, главно азотни терми в силикатните магмени и метаморфни скали на планинските хидротермални системи.

Река Девинска и нейните по-малки притоци дават възможност за развитие на къмпингов туризъм, рекреативен туризъм, спортен риболов и екскурзионни летувания.

5. Почви

По отношение на почвеното-географско райониране на България (*по Нинов, 1997 и 2002 г.*), територията на града попада в Балканско-Средиземноморска почвена подобласт, която е част от Средиземноморската област. В границите на тази подобласт, град Девин се отнася към Западнородопския район.

Срещат се кафяви горски почви, които са разположени върху рохкави пясъчливо-глинести материали и различни по произход и състав скали. Образуват се при прохладен и влажен климат и широколистни и смесени гори. Те са плитки – до 40-80 см, като хумусният хоризонт не е мощен – около 20 см.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Около речните тераси на Девинска река са разпространени алувиални наноси поради условията на постоянно овлажняване. Хумусният хоризонт е с мощност 10-70 см с тъмносив до сив цвят. Под него обикновено с рязък преход следват различни по механичен състав речни наноси.

Почвеното разнообразие е благоприятно за отглеждането на редица земеделски култури: лозя, тютюн, зърнени култури, овощия, зеленчуци и други.

6. Гори

По данни на НСИ относителният дял на горските територии в община Девин е 67%, което поставя общината на едно от първите места по залесеност в страната.

Според разпределението на растителните пояси (*по Енциклопедия България, 5, 1986 г.*) гр. Девин попада в пояса на ксеромезофитните и мезофитните гори – обикновен горун, обикновен габър и други. Малка част от града попада и в пояса на иглолистните гори – смърч, бял бор, бяла мура, черна мура.

Горският фонд в обхвата на община Девин се стопанисва от три държавни лесничейства – град Девин, село Михалково и село Триград, както и едно държавно дивечовъдно стопанство в гр. Девин.

7. Растителност и животински свят

Основният тип растителност за град Девин (*по Велчев, 1997 г., 2002 г.*) е широколистна листопадна растителност, предимно мезофитна и ксеромезофитна. Главните представители на този тип растителност са широколистните летнозелени видове, чието разпространение е свързано с Европейската широколистна област. Типични представители са: летен дъб, обикновен горун, обикновен бук и други. Отнасят се и редица съобщества, като тези на цера, благуна, космат дъб, полски ясен, мъждрян, полски бряст. Съставна част са и храстовите и тревисти съобщества: смрадлика, люляк, ливадна власатка, ливадна класица, полевица.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Град Девин се отнася към Рило-Родопски зоографски район (*по Георгиев, 1980 г.*). В този район се наблюдава преобладаване на евросибирските и европейски видове над средиземноморските. По поречието на река Девинска се срещат местообитания на дива коза. Територията на община Девин се обитава от благороден елен, елен-лопатар, муфлон, сърна, дива свиня, глухар. От хищниците обитават мечка, вълк, лисица, дива котка, видра, белка, златка и язовец.

От птиците, освен глухаря, в стопанството се срещат лещарка, гривек, гургулица, пъдпъдък и др.

Дневните грабливи птици са представени от скален орел, малък и голям креслив орел, мишелови, ястреби и ветрушки. От нощните грабливи птици обитават бухал, горска ушата сова, кукумявка и др.

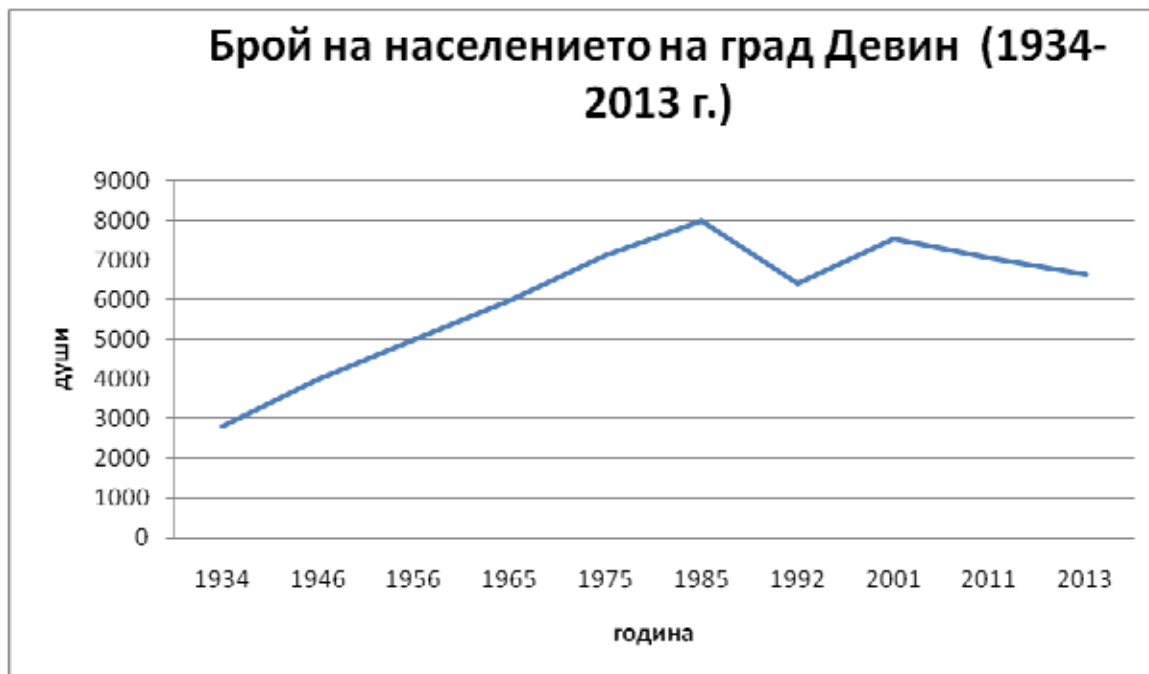
III. ДЕМОГРАФСКИ ПАРАМЕТРИ И ПОЛИТИКИ ПО ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ НА ОБЩИНА И ГРАД ДЕВИН

1. Население

1.1. Брой и гъстота на населението

През 2013 г. населението на град Девин е 6 618 души, от които 3 167 са мъже и 3 451 жени. Тенденциите в демографското развитие на града от 1934 г. до днес могат да бъдат илюстрирани с промените в броя на населението през изследвания период. В периода 1934 – 1985 г. се наблюдава постоянна тенденция на нарастване на населението, с пик през 1985 г. След този период обаче на територията на града се наблюдава общата за страната тенденция на намаляване на населението. Така за периода 2001-2013 г. населението на Девин е намаляло с 867 души.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 1. Население на гр. Девин (1934 -2013 г.) Източник: НСИ

Таблица 1. Текуща демографска характеристика (2001 – 2012 г.)

	2001 г.	2002 г.	2003 г.	2004 г.	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
Община Девин	14 840	14 695	14 406	14 151	13 864	13 732	13 580	13 396	13 204	12 963	12 800	12 563
гр.Девин	7 485	7 462	7 353	7 251	7 166	7 175	7 128	7 094	7 054	6 996	6 929	6 819

Източник: НСИ

Площта на територията на град Девин е 134,832 км². Този показател заедно с броя на населението определят средната гъстота на населението на територията на града, която за 2013 г. възлиза на 49,1 д./км². Населението на град Девин съставлява 10,3 % от това на областта и 54,1 % от населението на общината. Относителният дял на населението на град Девин заема 10,3 % от градското население на областта. Спрямо община Девин, 54,1% от населението на общината живеят в град Девин.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

1.2. Полова структура

Различията и особеностите на мъжете и жените като страни в естественото възпроизводство, тяхното място и роля в семейството, участието им в трудовия процес, техният социален статус, определят половата структура на населението на дадена административно-териториална единица. Динамиката на раждаемостта и смъртността са главен фактор, който определя този демографски процес. Данните за 2013 г. показват, че съотношението между мъжете и жените в град Девин е 47,9:52,1. Преобладаването на женското население е тенденция, характерна за повечето населени места в страната. Дисбалансът между половете е резултат от по-високата смъртност при мъжете и по-малката им продължителност на живот. Като цяло по-слабото представяне на силния пол е характерно за цялата страна.

Таблица 2. Полова структура на населението 2013 г. (%)

	ОБЩО		
	ВСИЧКО	МЪЖЕ	ЖЕНИ
Р България	100.0	48,6	51,4
област Смолян	100.0	47,9	52,1
община Девин	100.0	48,7	51,3
град Девин	100.0	47,9	52,1

Източник: НСИ

1.3. Възрастова структура

Разпределението на населението по възрастови групи представя възрастовата структура на населението. Поделянето на населението на възрастови групи има важно значение за участието в трудовия процес, естественото възпроизводство и дава ясна представа за репродуктивните възможности на населението. Населението на град Девин има регресивен тип на възпроизводство. Поколението на прародителите (населението на 50 и повече навършени години) превишава значително като брой и относителен дял поколението на децата (населението от 0 до 14 навършени години).

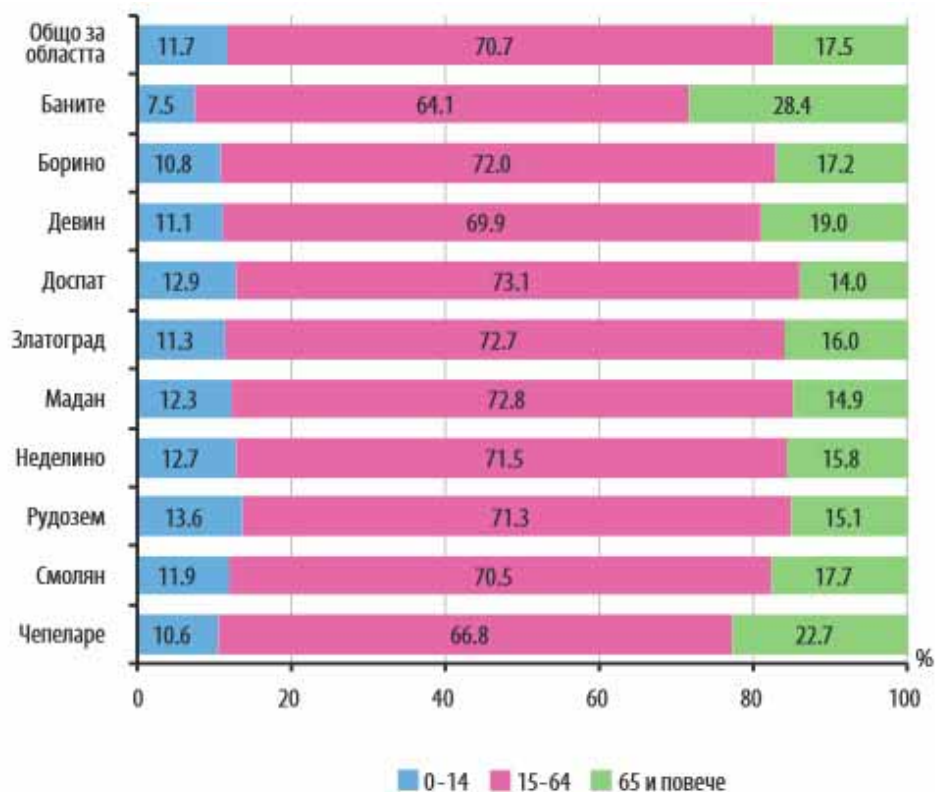
Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 3. Възрастови съотношения през 2012 г. – общо за страната, област Смолян, община Девин и град Девин. Източник: НСИ

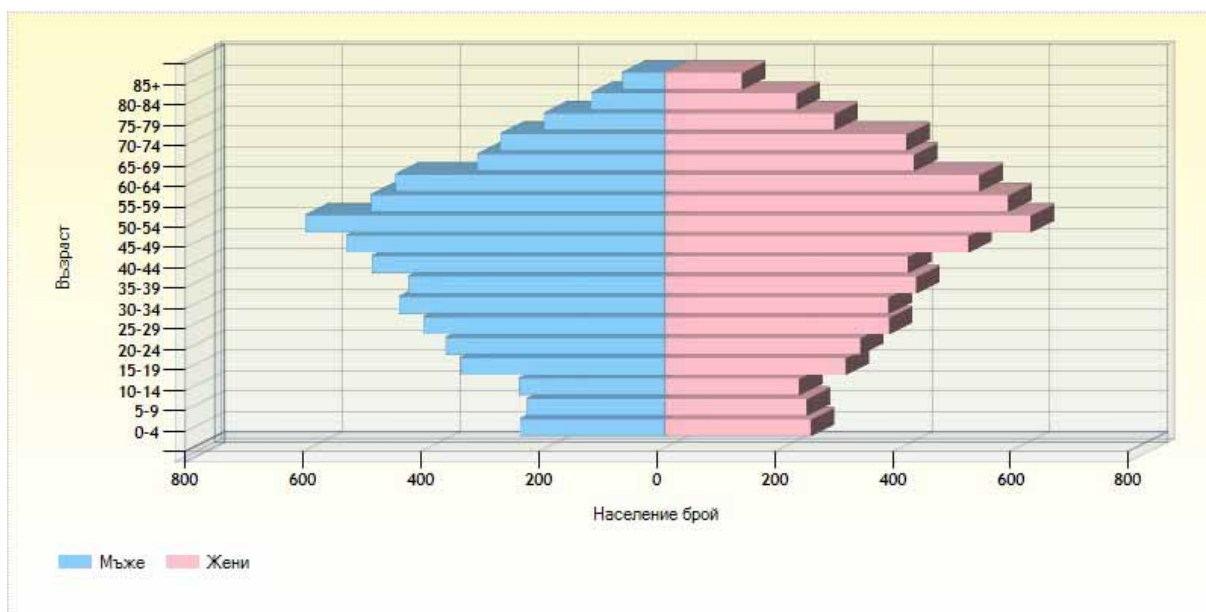
	0-14 г.	15-49 г.	50+ г.
Р България	13,2	46,8	40,0
област Смолян	11,7	46	42,3
община Девин	11,1	44,6	44,3
град Девин	12,1	46,5	41,1

Относителният дял на поколението на децата на територията на град Девин, е по-висок от същия на територията на общината и областта, но е двойно по-нисък от населението на 50 и повече години. Тези стойности следват тенденцията за страната и региона.

Фигура 2. Структура на населението по възраст и общини. Източник: НСИ (2011г.)

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 3. Полово-възrastова пирамида на община Девин. Източник: НСИ (2011 г.)

Демографската ситуация на територията на област Смолян се характеризира с нисък дял на населението от поколението на децата и висок дял на населението във възрастната група на 65 и повече години. Тази ситуация се наблюдава и на територията на община Девин.

Съпоставянето на данните от предходни години показва, че населението на град Девин застарява. Процесът на застаряване ще продължава да има негативно отражение върху сегашното и бъдещото състояние на естественото възпроизводство. В тази насока град Девин не се различава от общите тенденции в демографското развитие на България.

1. 4. Трудоспособен контингент

Формирането на трудоспособния контингент зависи пряко от възрастната структура на населението. Той включва лицата от началната до пределната трудова възраст според нашето законодателство.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 4. Население под, в и над трудоспособна възраст 2012 г. (%)

	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
Р България	14,1	62,2	23,7
област Смолян	12,5	64,7	22,8
община Девин	11,8	66,7	13,4
град Девин	13,5	65,2	21,3

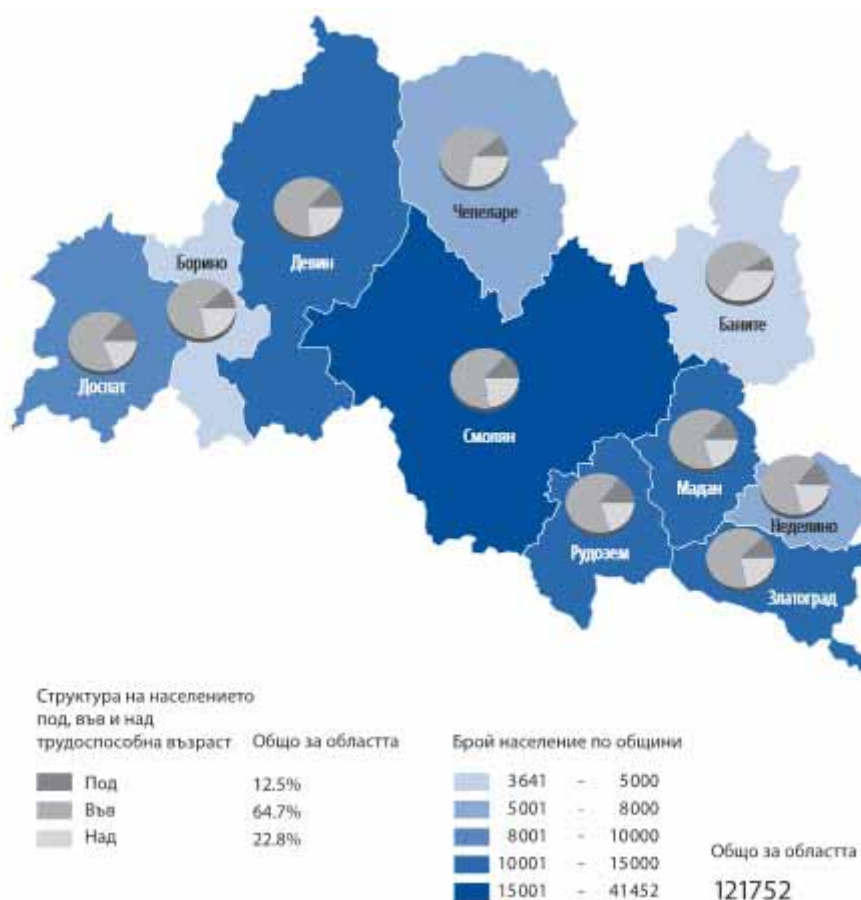
Източник: НСИ

Таблица 5. Брой на население под, във и над трудоспособна възраст (2012 г.)

Общини Възраст	Общо			В т.ч. в градовете		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Общо за областта	121752	59340	62412	66800	32346	34454
Под трудоспособна възраст	15256	7929	7327	9181	4697	4484
В трудоспособна възраст	78741	41455	37286	45009	23224	21785
Над трудоспособна възраст	27755	9956	17799	12610	4425	8185
Девин	13013	6345	6668	7060	3382	3678
Под трудоспособна възраст	1543	778	765	954	467	487
В трудоспособна възраст	8296	4397	3899	4605	2386	2219
Над трудоспособна възраст	3174	1170	2004	1501	529	972

Източник: НСИ

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 4. Население под, в и над трудоспособна възраст в общините на област Смолян 2012 г. (%).
Източник: НСИ

Тенденцията на остаряване на населението води до промени в неговата основна възрастова структура – разпределението на населението под, в и над трудоспособна възраст. Към 01.02.2011 г. 64,7 % от населението в област Смолян (или 78 471 души) са в трудоспособна възраст, от тях 52,6 % са мъже, а останалите 47,4 % - жени.

Стойностите на населението под, в и над трудоспособна възраст на територията на град Девин се доближават до тези на областта и страната. Представителите от мъжки пол преобладават сред населението в трудоспособна възраст, докато жените преобладават сред населението под и над трудоспособна възраст. Тази тенденция се дължи на

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

струпването на населението в град Девин като главен административен и стопански център за общината.

Полово-възрастовите данни на населението на град Девин показват наличие на застаряване както при мъжете, така и при жените. Илюстрира се и съотношението между представителите на двата пола при различните възрастови групи. На територията на град Девин съотношението между двата пола е в полза на жените.

Таблица 6. Полово-възрастова таблица на населението на град Девин (2009 - 2013 г.)

Населено място	Възраст (в навършени години)															
	Общо	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60+		
							2009 г.									
гр. Девин	7 054	283	282	264	462	537	410	433	444	564	609	617	561	1 588		
Мъже	3 320	137	133	132	243	286	188	205	199	291	295	298	261	652		
Жени	3 734	146	149	132	219	251	222	228	245	273	314	319	300	936		
							2010 г.									
гр. Девин	6996	292	285	276	409	481	441	422	447	553	568	634	563	1625		
Мъже	3299	145	130	143	212	258	212	199	202	295	277	299	258	669		
Жени	3697	147	155	133	197	223	229	223	245	258	291	335	305	956		
							2011 г.									
гр. Девин	6929	272	310	285	338	389	468	475	460	529	531	623	557	1692		
Мъже	3324	138	152	143	190	200	238	244	222	279	271	300	260	687		
Жени	3605	134	158	142	148	189	230	231	238	250	260	323	297	1005		
							2012 г.									
гр. Девин	6819	261	286	307	294	349	466	469	474	497	526	600	561	1729		
Мъже	3258	126	139	153	163	191	239	238	228	259	258	300	258	706		
Жени	3561	135	147	154	131	158	227	231	246	238	268	300	303	1023		
							2013 г.									
гр. Девин	6618	238	282	303	263	306	434	436	473	491	487	573	569	1763		
Мъже	3167	113	142	148	138	170	234	218	239	247	255	277	265	721		
Жени	3451	125	140	155	125	136	200	218	234	244	232	296	304	1042		

Източник: НСИ

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

1. 5. Етническа структура

Етническата структура на населението има важно значение за начина на живот и поведение на обществото. Добре изразена е връзката между етническата принадлежност и репродуктивната нагласа и поведение на населението.

Най-многобройната етническа група в област Смолян е българската. Към нея са се самоопределили 86 847 души, или 71,3 % от лицата, отговорили на доброволния въпрос. Вторият по численост етнос е турският. Към турската етническа група са се самоопределили 4 696 души или 3,9 % от населението на областта. Община Девин се характеризира като една от общините в областта с висок дял на турската етническа група. Характерно за област Смолян е ниският процент население, самоопределило се към ромската етническа група (0,4 %). Друга етническа група са посочили 466 души, или 0,5 % от населението. Лицата, които не се самоопределят са 1 826 или 1,5 % от отговорилите. На доброволния въпрос за етническа принадлежност не са отговорили 26 577 лица или 21,8 % от населението на областта. Преобладаващата част от населението на град Девин спада към българската етническа група – 95,6% от отговорилите на доброволния въпрос. За разлика от тенденциите в областта и общината, втората по численост етническа група в град Девин е ромската.

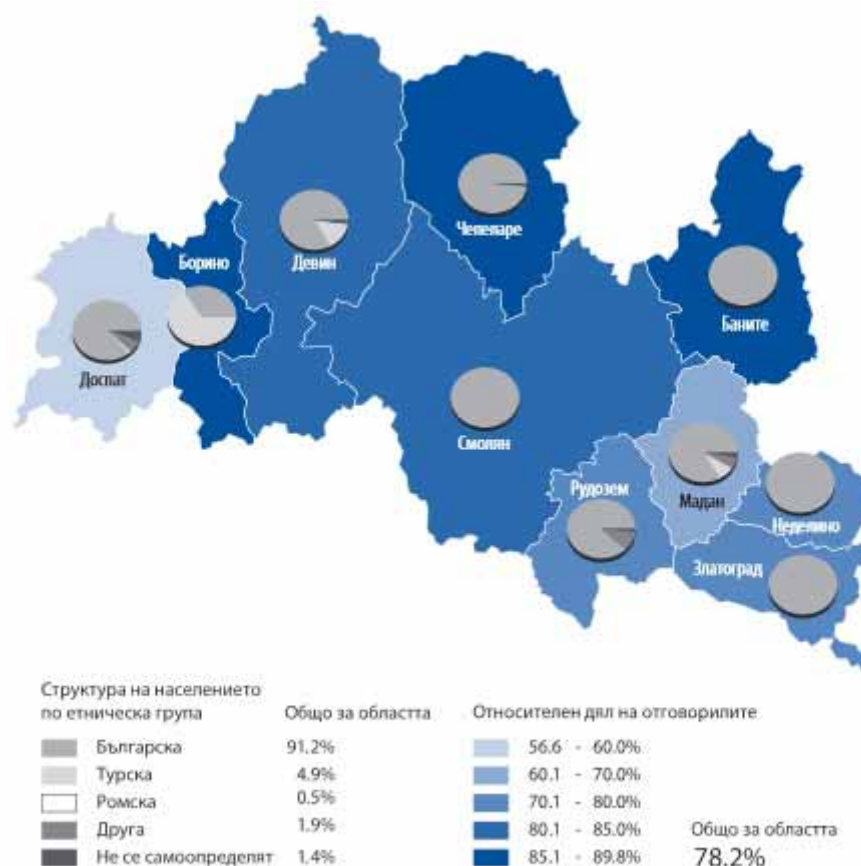
Тези особености в етническата структура на селищата определят съществуващите вътрешнообщински различия в равнището на раждаемост и образование на населението, неговата трудова заетост, миграционна подвижност и др.

Таблица 7. Етническа структура на населението в град Девин, община Девин, област Смолян и страната

	Лица, отговор. на в-са за етнич. принадлежност	Етническа група				Не се самоопределя
		българска	турска	ромска	друга	
Р България	100,0	84,8	8,8	4,9	0,7	0,8
област Смолян	100,0	71,3	3,9	0,4	1,5	1,1
община Девин	100,0	68,9	12,1	0,8	0,5	1,5
град Девин	100,0	95,6	0,9	1,7	0,3	1,5

Източник: НСИ

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 5. Етническа структура на населението 2011 г. (%) Източник: НСИ

1.5. Образователна структура

Образователната структура на населението има определящо значение за качествената характеристика на човешките ресурси и формирането на техните професионални умения за участие в трудовия процес. Образователното равнище на населението оказва влияние и върху неговите репродуктивни нагласи и поведение. В същото време образователната структура е в зависимост от други структурни характеристики на населението като пол, възраст, етническа принадлежност и др.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Образователната структура на населението на 7 и повече навършени години значително се подобрява през 2011 г. в сравнение с предходните години, следвайки ясно изразената тенденция на увеличаване броя и дела на населението с висше и средно образование.

Към 1.02.2011 г. броят на лицата с висше образование в област Смолян е 15 541 души, или всеки седми (13,5 %) е висшист, а лицата завършили средно образование са 48 901 (45,2 %). Делът на лицата с начално и по-ниско образование е 16 %.

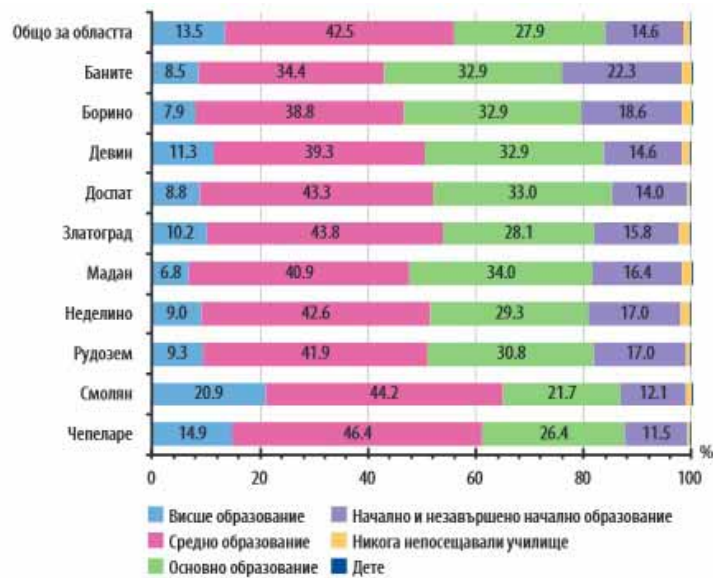
Град Девин се отличава с по-високи стойности от тези на общината и областта за лица, завършили висше образование - 15,9 %. Относително по-високи са стойностите за лица, завършили средно образование. Тази тенденция е характерна за градовете на територията на областта и страната. Наблюдават се значителни различия в образователната структура по местоживееене – над две трети от жителите на градовете са със завършено най-малко средно образование.

Таблица 8. Население по степен на завършено образование 2011 г.(%)

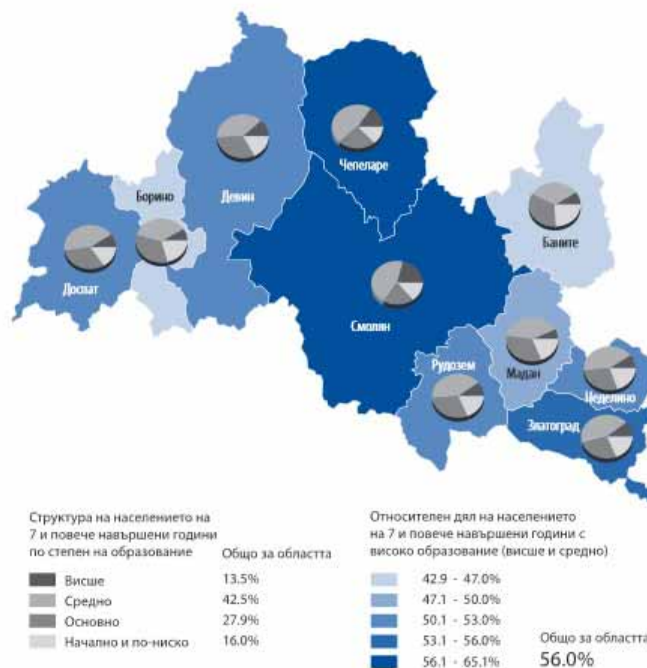
	Общо	висше	средно	основно	Начално и незавършено начално	никога не посещавал и училище	дете
Р България	100	19,6	43,4	23,1	12,6	1,2	0,2
област Смолян	100	13,5	42,5	27,9	14,6	1,3	0,1
община Девин	100	11,3	39,3	32,9	14,6	1,7	0,2
гр.Девин	100	15,9	45,7	24,2	12,3	1,6	0,3

Източник: НСИ

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 6. Структура на населението на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование и общини. Източник НСИ.

Фигура 7. Структура на населението на 7 и повече навършени години по степен на образование, по общини, област Смолян. Източник НСИ (2011 г.)

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

1. 6. Възпроизводствен процес

По своята същност естественото възпроизводство на населението представлява смяна на поколенията на родителите с поколенията на децата. Количествените измерения на този процес се изразяват с помощта на показателите и коефициентите за раждаемост, смъртност, брачност, бракоразводимост и естествен прираст. Промените в стойностите на тези показатели са във взаимна зависимост. Така например, върху раждаемостта влияние оказва броят на браковете и разводите. В същото време върху броя на сключените бракове влияе раждаемостта през минали периоди, когато се формират контингентите, които в последствие сключват брак. Връзка съществува и между естественото възпроизводство и демографските структури на населението (полова, възрастова и семейно-брачна). Влияние върху раждаемостта и естествения прираст оказват също традициите, свързани с етническата и религиозна принадлежност на населението.

През периода 2009-2013 г. се наблюдава ясно изразена тенденция на намаляване броя на живородените деца на територията на град Девин, като стойностите са по-ниски от тези за областта и страната. Основна причина за поддържане на ниска раждаемост в град Девин е процесът на демографско остаряване и неговото отражение върху демографските структури на населението.

Заедно с намаляване на населението в репродуктивна възраст като цяло, се наблюдава и намаляване на жените във фертилна възраст. Влияние в тази насока оказва и повишената емиграционна нагласа при младите жени, които преобладават сред изселващите се от общината към други селища на страната и зад граница. В перспектива това ще продължава да има своето неблагоприятно отражение върху тоталния коефициент за плодовитост и цялостното развитие на естественото възпроизводство на населението в град Девин.

Неблагоприятни от гледна точка на възпроизводството са и промените в общата смъртност на населението в град Девин. През изследвания период не се наблюдава значителна промяна в стойностите на този показател. Основен фактор, обуславящ нарастването на смъртността, е застаряването на населението. Допълнително негативно

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

влияние оказват ниският жизнен стандарт, проблемите със здравното обслужване и осигуряването на специализирани социални дейности за възрастните хора.

Влияние върху общата и преждевременната смъртност оказва също нездравословният начин на живот, свързан с употреба на алкохол, тютюнопушене, стрес, нерационално хранене и др.

Общата за страната и областта тенденция на отрицателен естествен прираст се наблюдава и за територията на община Девин. След постепенното увеличаване на отрицателните стойности на този показател през 2013 г. той достига до -7,3 %. Запазването на съществуващите нива на раждаемостта и смъртността в перспектива ще определят отрицателния естествен прираст като основен фактор за намаляването на населението на града.

Таблица 9. Естествено движение на населението на град Девин (2009– 2013г)

	Умрели	Живородени	Коефициент на раждаемост	Коефициент на смъртност	Естетсвен прираст
2009 г.	94	62	8,8‰	13,3‰	-4,5‰
2010 г.	87	56	8,1‰	12,4‰	-4,3‰
2011 г.	89	37	5,5‰	12,8‰	-7,5‰
2012 г.	90	43	6,3‰	13,2‰	-6,9‰
2013 г.	87	39	5,9‰	13,4‰	-7,3‰

Източник: НСИ

1. 7. Механично движение на населението

Миграциите или механичното движение на населението заедно с неговото естествено възпроизводство определят тенденциите в демографското развитие на определена територия. За тяхното изследване се използват редица показатели и коефициенти. Такива са коефициентите за миграционна подвижност, за интензивност на заселванията и изселванията, за миграционен или механичен прираст и др.

Данните за изследвания период показват отрицателен механичен прираст на населението в град Девин в резултат на по-големия брой на изселените спрямо заселените. Отрицателният механичен прираст е характерен както за общината, така и за област

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Смолян. Интерес представлява фактът, че сред изселващите и заселващите се преобладават жените.

Таблица 10. Механичен прираст на населението (2009-2013 г.)

	Заселени	Изселени	Механичен прираст
2009	97	105	-8
2010	153	180	-27
2011	41	117	-76
2012	44	107	-63
2013	35	188	-153

Източник: НСИ

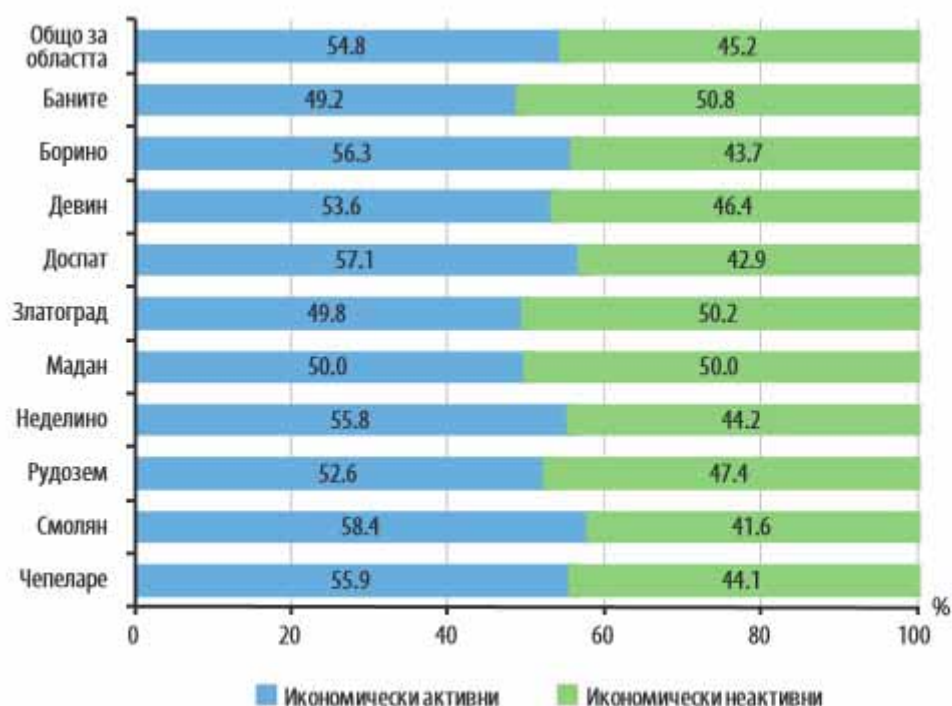
По-ясно изразената изселническа нагласа при жените в активна трудоспособна възраст е резултат от проблеми с намирането на подходяща работа. Изселването на част от по-младото женско население е неблагоприятен фактор за процеса на възпроизводство и бъдещото демографско развитие на общината.

Съществуващата демографска ситуация в град Девин може да бъде определена като неблагоприятна. В резултат на отрицателния естествен и механичен прираст населението ще продължава да намалява.

2. Заетост и безработица

Икономически активното население обхваща всички лица на 15 и повече навършени години, които са заети или безработни. Към 01.02.2011 г. населението на 15 и повече навършени години в град Девин е 5 015 души, от които 2 496 са мъже и 2 519 – жени. Броят на икономически активните лица е 3 481 души, а на икономически неактивните лица - 1 534 души.

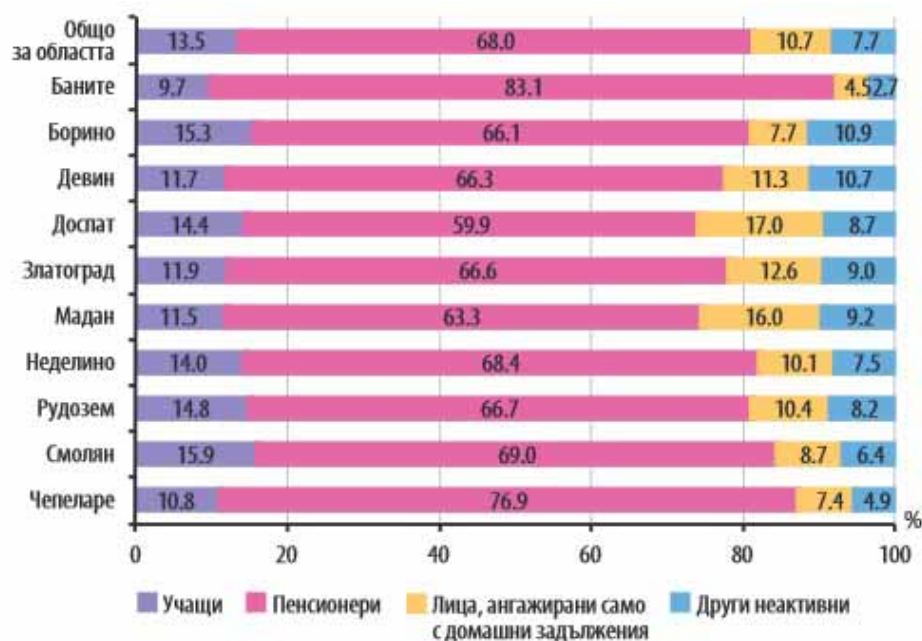
Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

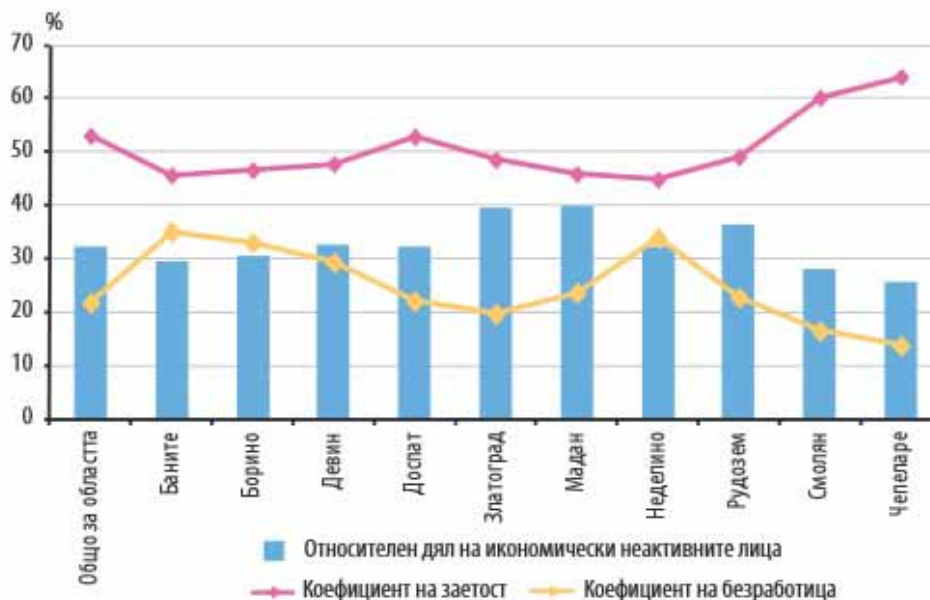
Фигура 8. Структура на населението на 15 и повече навършени години по икономическа активност и общини, 2011 г. Източник: НСИ

Съотношението между икономически активни и икономически неактивни лица в града е 69,4:30,6, което е по-благоприятно в сравнение с това на областта - 67,8:32,2. В категорията на икономически неактивните лица най-голям дял заемат пенсионерите. За община Девин той е 66,3 %, а в област Смолян – 68,0 %.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 9. Структура на икономически неактивните лица на възраст 15 и повече навършени години по общини, 2011 г. Източник: НСИ

Фигура 10. Коефициент на заетост и безработица и относителен дял на икономически неактивните лица по общини, 2011 г. Източник: НСИ

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Община Девин се отличава като една от общините с висок коефициент на безработица и нисък коефициент на икономическа активност. Демографската ситуация на територията на общината и град Девин е предпоставка за влошаване на тези показатели в бъдеще.

Таблица 11. Заети лица на 15 - 64 навършени години по класове икономически дейности в община Девин и град Девин по местоживеење и пол, 2011 г.

Общини Класове икономически дейности	Общо			В градовете			В селата		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Девин	4347	2237	2110	2690	1316	1374	1657	921	736
Селско, горско и рибно стопанство	264	175	89	116	84	32	148	91	57
Добивна промишленост	18	15	3	5	..	..	13	..	..
Преработваща промишленост	1079	517	562	566	320	246	513	197	316
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	110	91	19	93	74	19	17	17	-
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	46	35	11	21	16	5	25	19	6
Строителство	537	475	62	285	232	53	252	243	9
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	446	153	293	300	91	209	146	62	84
Транспорт, складиране и пощи	143	102	41	99	71	28	44	31	13
Хотелиерство и ресторантьорство	480	164	316	359	113	246	121	51	70
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	22	9	13	19	7	12	3	..	..
Финансови и застрахователни дейности	43	8	35	40	8	32	3	-	3
Операции с недвижими имоти	13	7	6	10	5	5	3	..	..
Професионални дейности и научни изследвания	127	44	83	104	31	73	23	13	10
Административни и спомагателни дейности	99	83	16	70	56	14	29	27	..
Държавно управление	406	227	179	232	121	111	174	106	68
Образование	244	47	197	156	24	132	88	23	65
Хуманно здравеопазване и социална работа	167	34	133	146	28	118	21	6	15
Култура, спорт и развлечения	19	13	6	17	12	5	..	..	..
Други дейности	60	26	34	34	12	22	26	14	12
Деятности на домакинства като работодатели; недиференцирани дейности на домакинства по производство на стоки и услуги за собствено потребление	..	-	..	..	-	..	-	-	-
Деятности на екстериториални организации и служби	..	..	..	..	-	..	..	..	-
Непосочена	20	10	10	16	8	8	4	..	..

Източник: НСИ

С най-голям дял на заетите се отличава секторът на строителство, хотелиерство и ресторантьорство, преработващата промишленост, търговията и ремонт на автомобили и

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

мотоциклети, и държавното управление. С най-малък дял пък са секторите операции с недвижими имоти, добивна промишленост, и култура спорт и развлечение.

Таблица 12. Заети лица на 15 - 64 навършени години по класове професии по местоживеене и пол, 2011 г.

Общини Класове професии	Общо			В градовете			В селата		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
Девин	4347	2237	2110	2690	1316	1374	1657	921	736
Ръководители	242	151	91	175	100	75	67	51	16
Специалисти	460	120	340	356	83	273	104	37	67
Техници и приложни специалисти	207	129	78	151	87	64	56	42	14
Помощен административен персонал	301	72	229	246	59	187	55	13	42
Персонал, зает с услуги за населението, търговия и охрана	922	349	573	656	239	417	266	110	156
Квалифицирани работници в селското, горското и рибното стопанство	150	107	43	46	39	7	104	68	36
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	638	427	211	328	220	108	310	207	103
Машинни оператори и монтажници	690	465	225	390	306	84	300	159	141
Професии, неизискващи специална квалификация	628	342	286	265	129	136	363	213	150
Професии във въоръжените сили	30	..	..	25	..	..	5	5	-
Непосочена	79	..	..	52	..	..	27	16	11

Източник: НСИ

В град Девин преобладават заетите в професиите, свързани с предоставянето на услуги за населението, търговия и охрана; машинни оператори и монтажисти; специалисти; квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии; и професии, неизискващи специална квалификация. Делът на квалифицираните работници в селското, горското и рибното стопанство; професиите във въоръжените сили и на ръководителите е малък.

Равнището на безработица е много важен показател за цялостното развитие на всяка една административно-териториална единица. През 2011 г. броят на регистрираните безработни в община Девин е 1 804 души, от които 1 108 са мъже и 696 жени.

Град Девин не се отличава съществено от общите за страната проблеми, свързани с безработицата. Един от тях е младежката безработица. Съпоставянето на дяловете на безработните по възрастови групи показва като най-рисков контингент населението от 20

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

до 29 годишна възраст. Това определя мерките за намаляване на младежката безработица като едно от приоритетните направления в бъдещото развитие на град Девин.

IV. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ И ИНВЕСТИЦИОННА АКТИВНОСТ

1. Обща характеристика

Град Девин е един от родопските градове, който освен със своите уникални природни дадености, се отличава с добри перспективи за развитие. Икономиката на града се характеризира с диверсифицираност, което се дължи на разнообразието на местни суровини. Динамиката на икономическите процеси в града е голяма, което е следствие както на външни фактори като преходния период след 1989 г., икономическата криза, големи инфраструктурни проекти, така и на вътрешни такива – наличните природни ресурси, демографски проблеми и други.

Град Девин, освен административен е също и икономически център на община Девин, като определя до голяма степен социално-икономическия профил на общината.

Градът се намира в Южен Централен район от ниво 2, в област Смолян, като тенденциите в икономическото му развитие се определят и са сходни с тези на областта и района.

Южен централен район е на второ място по Брутен вътрешен продукт в страната след Югозападния район от ниво 2. За 2011 г. област Смолян генерира БВП в размер на 807 млн. лв., което е 7.7% от БВП на района и е на предпоследно място преди област Кърджали. По БВП на човек от населението (6 659 лв. за 2011 г.) областта е на трето място след Пловдив и Пазарджик. В сравнение с 2000 г., стойността на този показател нараства с 1.77 пъти, като тези темпове са по-високи от средните за страната (1.56 пъти). Въпреки това, темповете на растеж са непостоянни, като дори се отчита спад с 4.8% спрямо 2008 г.

Разпределението на Брутната добавена стойност в областта се различава значително от тази в района и страната, най-вече заради високия дял на селското стопанство – 20%

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

спрямо 9% за района и 5% за страната за 2011 г. По-високият дял на селското стопанство е за сметка на дела на услугите.

Селското стопанство има важно значение за икономиката на община Девин, но то не е определящо за нейния икономически профил. Характерно за общината е развитието на разнообразни икономически дейности, предпоставка за които са богатите природни ресурси. Така в общината водещи отрасли са туризмът, търговията, дърводобивът и дървообработването, селско и рибно стопанство, хранително-вкусова и лека промишленост.

Към 2012 г. в община Девин функционират общо 446 предприятия, като най-голямата част от тях работят в сферата на Търговията; ремонт на автомобили и мотоциклети (154), хотелиерство и ресторантьорство (79) и селско, горско и рибно стопанство (33). През последните пет години броят на предприятията е най-висок през 2010 г. (482), след което през 2012 г. се връща отново на равнището на 2008 г.

Икономиката на общината се развива в микро и малки предприятия, като средни и големи предприятия не са регистрирани. От общо 440 предприятия, функциониращи в общината, 407 са микропредприятия с до 9 заети, а останалите 33 са малки и средни предприятия. По-голямата част от фирмите са съсредоточени в общинския център – град Девин.

Световната икономическа криза, настъпила след 2008 г., оказва съществено влияние върху икономиката на общината, като за периода 2008-2012 г. стойността на произведената продукция намалява 4.1 пъти. Най-голям спад е констатиран в строителството, където се наблюдават двойно по-ниски показатели. Причината за това е приключването на големите инфраструктурни проекти в общината. През същия времеви период спадът в нетните приходи от продажби от селското стопанство е 73%, а от хотелиерството и ресторантьорството – над 50%. Най-стабилни са генерираните нетни приходи от продажби от преработващата промишленост, където се наблюдава спад от 1.5% за периода 2008-2012 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Тревожно е обаче, че няма ръст в нетните приходи по нито една икономическа дейност за цитирания период. В същото време, видно от фигурата по-долу, реализираните печалби са изключително колебливи.

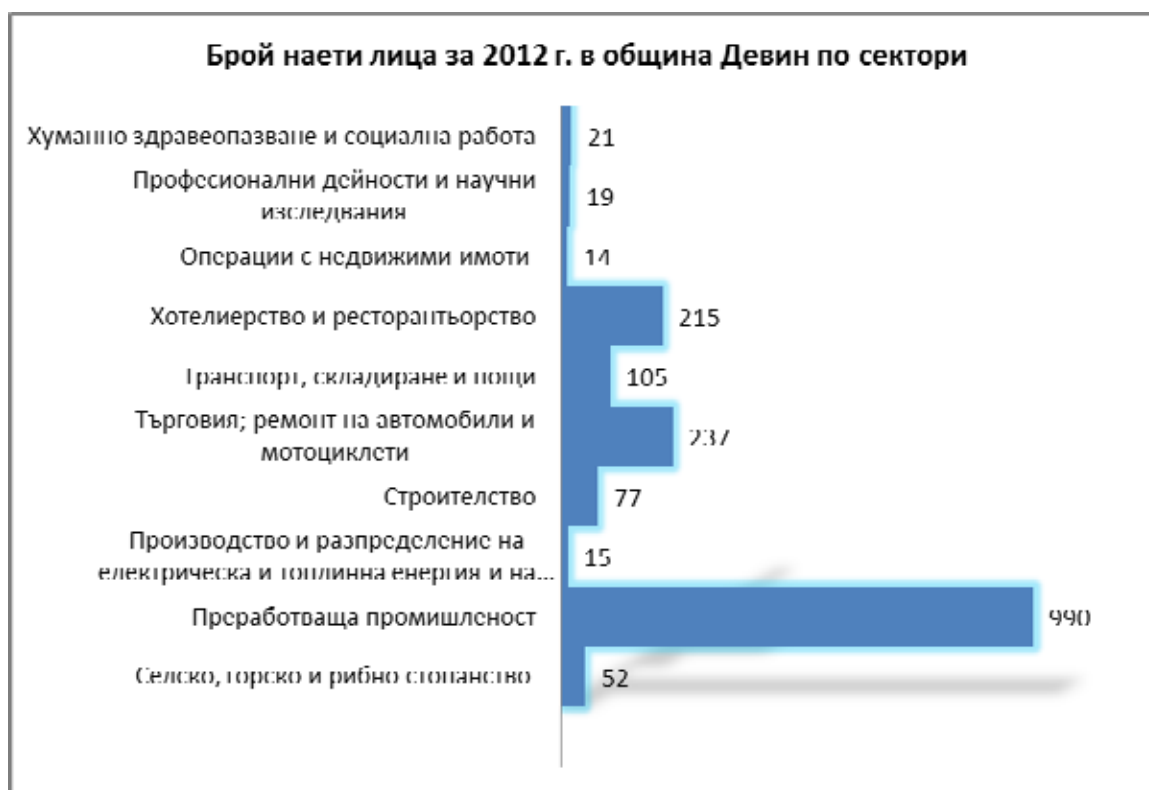

Фигура 11. Печалба от нефинансовите предприятия по икономически дейности в община Девин за периода 2008-2012 г. (хил. лв.) Източник: НСИ

Тези колебания в икономическите показатели са породени от една страна от приключването на големи инфраструктурни обекти, а именно - хидровъзел “Цанков камък” и обходния път Девин – Лясково – Михалково, които пораждат временна заетост и приходи, чийто пик се наблюдава 2008 – 2009 г., а от друга страна – от икономическата криза. Те свидетелстват за нестабилност на икономиката и за необходимост от устойчиво управление на ресурсите, разширяване на пазарите и интегриране на предлаганите продукти.

Броят на наетите лица към 2012 г. е 1775, като 56% от тях (990 души) работят в преработващата промишленост. Разпределението на наетите лица по сектори е представено на фигурата по-долу:

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 12. Брой наети лица за 2012 г. в община Девин по сектори. Източник: НСИ

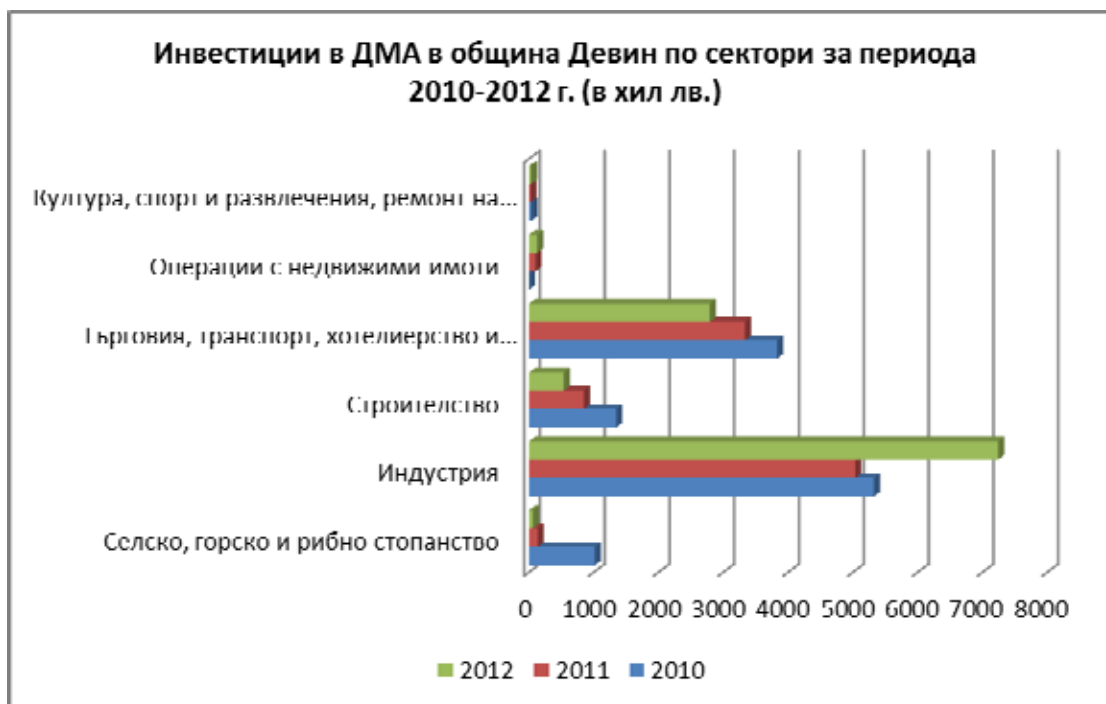
Освен в строителството, значително намаляват заетите в селското стопанство (74%) и хотелиерство и ресторантьорство (52.3%)¹. Средствата, които се отделят за заплати към 2012 г. са 14 550 хил. лв., като 70% от тях са разпределени в преработващата промишленост.

2. Инвестиционна активност

Вложените в дълготрайни материални активи средства възлизат на 89 301 хил. лв. за 2012 г., като инвестициите са най-големи в преработващата промишленост и хотелиерството и ресторантьорството.

¹ Сравненията са направени за годините 2012 спрямо 2008 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 13. Инвестиции в ДМА в община Девин по сектори за периода 2010-2012 г. Източник: НСИ

Размерът на инвестициите в дълготрайни материални активи (ДМА) в общината е като цяло постоянен, като спад се наблюдава в сектори: Селско, горско и рибно стопанство, и търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство, а ръст – в инвестициите в ДМА в индустрията.

Чуждестранните преки инвестиции за 2010 г. в общината са в размер на 35 619.4 хил. лв., което е 50.5% от направените в областта инвестиции за същата година.

Град Девин играе ролята на опорен център за развитието на общината като концентрира на територията си основните икономически дейности и, до голяма степен, определя нейния икономически профил. Икономическите тенденции в последните пет години обаче не са благоприятни. Влошената икономическа обстановка влияе негативно върху предприемаческите инициативи, както и върху инвестициите в иновации и модернизирани на производството. За преодоляването на този застой е необходима подкрепа както финансова, така и административна, която да насочи съществуващите фирми към

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

повишаване на конкурентоспособността, и в същото време да стимулира предприемачеството.

3. Секторен анализ

3.1. Селско, горско и рибно стопанство

Развитието на селското, горско и рибно стопанство в община Девин се определя от наличните местни ресурси. Развитието им в град Девин е ограничено. В града е развита по-скоро хранително-вкусовата и дървопреработващата промишленост.

В сектор селско, горско и рибно стопанство в общината функционират общо 33 фирми за 2012 г., които произвеждат продукция на стойност 1 507 хил. лв. (1,4% от произведената продукция в общината). Заетите в сектора лица са 77 на брой, като отделените средства за заплати се равняват на 183 хил. лв. Направени са инвестиции в дълготрайни материални активи в сектора на стойност 1 084 хил. лв. (1% от тези на общината).

Природо-климатичните особености на общината определят и характеристиките на селското стопанство. Земеделската територия обхваща 25% от територията на общината, като представлява 33% от земеделската територия на областта.²

Планинският релеф, както и наличието на мери и пасища, благоприятства развитието на животновъдството. Растениевъдството е насочено предимно към картофопроизводство, отглеждането на ягоди, малини, лечебни и етерични растения.

Животновъдният сектор в цялата страна изпитва сериозни проблеми, свързани с ниските изкупни цени на продукцията, липсата на пазари, които в съчетание с липсата на модернизация и трудоемкия процес, правят животновъдството все по-малко атрактивно, намалява броя на животновъдите и свива сектора до малки лични стопанства.

В общината се отглеждат предимно говеда, свине, овци, кози. Броят на говедата, свинете и козите е силно намалял за периода 2005 – 2012 г. Говедата са намалели от 1 450 на 864,

² Източник: Баланс на територията на Република България към 31.12.2000 г. по вид територия, НСИ
Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

броят на отглежданите свине за 2012 г. е едва 7 (при 133 бр., за 2007 г.), броят на отглежданите кози е намалял от 1 010 на 394 (2007 – 2012 г.). Повишаване има единствено в броя на отглежданите овце – от 4 521 на 5 322³. Перспективно е пчеларството, като броят на пчелните кошери е нараснал до 1 289 през 2012 г.⁴

В общината се поддържа Регистър на пчелините и пчелните семейства.

Перспективите пред развитието на земеделието в общината се свързани с модернизация, отглеждане на екологично чиста продукция и развитие на биоземеделие, както и обвързването на селскостопанската продукция с преработващата промишленост и туризма с цел затваряне на производствения цикъл и повишаване на добавената стойност на продукцията.

Горската територия заема 67% от площта на общината. Горските ресурси на общината създават условия за развитие на дърводобив и дървопреработване, като в същото време предоставят условия за развитие на туризма. Горските ресурси на общината се стопанисват от Държавно ловно стопанство „Извора” в гр. Девин, Държавно горско стопанство „Михалково” и Държавно горско стопанство „Триград“. Необходими са редовни кампании по залесяване, както и спазване на поставените ограничения за сечта, с цел устойчивото управление на горските ресурси.

Наличните в общината водни ресурси дават възможност и за развитие на рибното стопанство. Този отрасъл е традиционен за общината, като в общината са налице редица рибовъдни стопанства – в селата Беден, (Ряката), Настан, с. Гьоврен, с. Триград, с. Жребево, м. Тополов дол и др.⁵

3.2. Преработваща промишленост

Преработващата промишленост е представена предимно от производство на хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия и в частност, бутилирането на минерална вода.

³ За периода 2007-2012 г.

⁴ Източник: Общински план за развитие на община Девин 2014-2020 г., стр.33-34

⁵ Регистър на регистрираните рибовъдните стопанства към 31.03.2013 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

В този сектор в общината функционират 34 предприятия към 2012 г., които формират 66.2% от печалбата на нефинансовите предприятия в общината. Преработващата промишленост играе структуроопределяща роля за икономиката на общината, като формира най-голям дял от произведената продукция, нетните приходи от продажби, реализираната печалба и др. В сектора са заети 1 007 души към 2012 г.

По-голямата част от работещите предприятия са локализирани в гр. Девин, където се намира работната сила и по-добрите транспортни връзки.

В града функционират следните предприятия за бутилиране на минерална вода:

Фирма „Девин“ АД – гр. Девин е лидер на пазара за бутилиране на минерална и изворна вода в България. Заводът за бутилиране на „Девин“ АД е построен до сондажи 3 и 5. Оборудването на завода е изцяло подновено през 2008 г. Производственият цикъл е напълно затворен от производството на бутилките, през бутилирането на продуктите до етикетирането и подреждането в палети. Общата застроена площ на завода е 8 210 кв. м., състояща се от 5 цеха, 10 бутилиращи линии с капацитет 60 000 бутилки на час и средно 300 000 милиона литра годишно.⁶

„Атлантик Дивайн“ ООД е дружество на водещата българска бутилираща компания „Девин“ АД.

„Балдаран спринг“ АД е компания за бутилиране на изворна вода от извор Балдаран, находящ се на 1 327 м. надморска височина в землището на с. Фотиново, която е разположила своя модерен завод в гр. Девин⁷.

Хранително-вкусовата промишленост (ХВП) в общината е представена още от сладкарски цехове, хлебозаводи и др.

В източната част на града се намира дърводелски цех. Произвеждат се бичени дървени материали, детайли, амбалажи, опаковки, част от производството се изнася за чужбина.

⁶ <http://www.devin-bg.com>

⁷ <http://www.baldaran.bg/bg/about/>

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Освен ХВП, в града е развито и Машиностроенето и електротехническата промишленост, като представител е „СТС – Слаботокови съединители“ АД, гр. Девин. Специализирана е в производството на съединители за електронната промишленост, а през последните години и на електроинсталационни изделия. Фирмата разполага с цех за производство на инструментална екипировка – щанци, шприцформи и др.⁸

Освен това в града работят и предприятия на шивашката промишленост – представител е „Възход Манифакчъринг“ ООД, която е специализирана в производството на панталони. Във фирмата работят 150 души. Произвеждат се както панталони на ишлеме, така и готов продукт.

В града се развива и производството на електроенергия, като в близост се намират Малка водно електрическа централа (МВЕЦ) и фотоволтаични паркове.

3.3. Туризъм

Туризмът се развива на база на уникалните природни дадености на общината, включително минералната вода, пещерите и горите. Язовирите също създават предпоставка за рекреация, включително за водни спортове. Туризмът се определя като най-перспективният отрасъл в град Девин, а и в цялата община. През последните десет години този сектор претърпява най-значителни промени. Промените са в посока предимно създаването на леглова база и изграждането на хотели, предлагащи повече удобства. От хотелиерство и ресторантьорство за 2012 г. в общината са реализирани нетни приходи от продажби на стойност 4 558 хил. лв. В сектора са наети 296 лица. За същата година в сектора са инвестирани 29 520 хил. лв. в дълготрайни материални активи, което го поставя на второ място по инвестиции след преработващата промишленост. Инвестициите в сектора са постоянно високи през последните 5 години.

Към 2012 г. по данни на НСИ в общината има 31 средства за подслон (общо 1 295 легла), като са реализирани 55 143 нощувки. Пренощуващите лица са 25 248, т.е. средният престой на човек е 2 нощувки, което е недостатъчно, предвид разнообразните

⁸ <http://www.devin-sts.hit.bg/>

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

възможности за туризъм, които общината предоставя. Приходите от нощувки са на стойност 2 243 022 лв. Тенденциите в показателите за развитие на сектора в последните години показват застои и спад на приходите, което се дължи от една страна на икономическата криза, но от друга секторът изпада в застои след началния подем до 2008 г., което се дължи на липсата на диверсификация на туристическия продукт, на маркетинга на дестинацията, както и на възможността да се удължи престоят на туристите, и да се избегне сезонността на туризма. В направена справка за броя на реализираните нощувки в спа хотелите в община Девин по месеци⁹, става видно че активният сезон е в месеците май-септември, след което посещенията силно намаляват.

В гр. Девин има възможност за развитие на балнеотуризъм, като, в съчетание с наличните в общината и околностите ресурси, има възможност и за развитие на еко, ловен, културно-познавателен, спелео и др. видове туризъм. В общината има изобилие от възможности за рекреация, които би следвало да гарантират удължаване на престоя на туристите. Създадените спа хотели дават възможност за активно използване на минералните извори в общината и за разнообразяване на целевата група, към която е насочен туризмът. Необходимо е създаване на интегриран туристически продукт под формата на туристически маршрути, които да обхващат разнообразните ресурси на общината, както и добра маркетингова стратегия, която да популяризира дестинацията. В тази връзка през 2013 г. по ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 община Девин в партньорство с общините Доспат, Брацигово и Борино реализират проект „Богатствата на Западни Родопи“, който предвижда създаване и промотиране на общо 16 туристически пакета за екотуризъм, селски туризъм, приключенски/спортен/планински туризъм, здравен туризъм (СПА, балнеология, климатолечение), културен туризъм, лов и риболов.

В град Девин е разположена голяма част от легловата база в общината. В града са налице паркове и зелени площи, които предоставят приятна среда за отдих. Освен това, близостта до язовир „Цанков камък“ създава условия за спорт, отдих и развлечения.

⁹ Общински план за развитие на община Девин 2014-2020 г., Таблица 16: Брой реализирани нощувки в СПА хотелите в община Девин, по месеци за 2013 г., стр. 47

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

В общината има приета и Стратегия за устойчиво развитие на туризма 2014-2020, която е насочена към: подобряване на туристическия продукт; увеличаване на приходите от туризъм; подобряване на туристическата инфраструктура в общината; опазване на околната среда; и развитие на човешките ресурси в сектора.

V. СОЦИАЛНА СФЕРА

1. Образование

Учебните заведения в община Девин включват 7 основни училища, 1 СОУ и 1 професионална гимназия /по електротехника/, 4 детски градини - 2 ОДЗ и 2 ЦДГ.

Таблица 13. Образователна инфраструктура в община Девин за периода 2009/2010 – 2013/2014 г.

	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014	
	Детски градини	Училища и проф. гимназии	Детски градини	Училища и проф. гимназии	Детски градини	Училища и проф. гимназии	Детски градини	Училища и проф. гимназии	Детски градини	Училища и проф. гимназии
Учебни заведения	5	9	5	9	5	9	4	9	4	9
Учители	30	119	28	115	27	108	30	102	30	99
Учащи се	354	1259	342	1205	312	1069	350	1036	335	1007
Паралелки	x	60	x	57	x	53	x	49	x	46

Източник: НСИ

Както се вижда от таблицата по-горе, броят на детските градини от 2011 г. е намалял, като това се дължи основно на реструктуриране и оптимизиране на структурата им. Броят на децата варира през годините, но спрямо 2009 г. бележи спад. Общообразователните училища и професионални гимназии през разглеждания период не променят броя си, но е налице ясно изразена отрицателна тенденция по отношение броя на учениците. Това е причина и за неефективното използване на училищните сгради в редица населени места.

В общинския център гр. Девин функционира 1 основно училище (ОУ „Св. Св.Кирил и Методий“ – в кв. Настан), 1 СОУ („Христо Ботев“) и 1 професионална гимназия (по електротехника).

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Основното и средното общообразователно училище са общинска собственост.

В гр. Девин се намира единственото професионално училище в общината (държавна собственост) – Професионална гимназия по електротехника (ПГЕ) „Александър Степанович Попов“. Там се преподават следните специалности:

- Електрообзавеждане на производството;
- Компютърна техника и технологии;
- Хотелиерство;
- Бизнес – администрация.

Детските заведения в рамките на града са както следва:

- ОДЗ „Изворче“ (общинска собственост);
- ОДЗ „Здравец“ (общинска собственост).

В гр. Девин има ученическо общежитие и детски комплекс (ДК). УО „Васил Левски“ е самостоятелно ученическо общежитие с общинско финансиране. ДК е извънучилищно педагогическо учреждение, което се финансира от държавния бюджет със средства по единни разходни стандарти за 1 ученик, които се предоставят на общината като първостепенен разпоредител с бюджетни средства. Общината би могла да го дофинансира, но според финансовите си възможности.

През изминалия планов период са изпълнени редица дейности за подобряване състоянието на образователните институции.

Сградният фонд на СОУ „Хр. Ботев“ е реконструиран по проект: „Извършване на енергоефективни мероприятия и изпълнение на необходимите строително-монтажни работи (СМР) на СОУ „Хр. Ботев“, финансиран от Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2014 г. Обновена е материално техническата база (МТБ) и сградния фонд на детските градини в града.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

За развитие на извънкласните дейности в професионалната гимназия е разработена програма по проект на Министерство на образованието (МОН): BG 051PO001 – 4.2.05 „Да направим училището привлекателно за младите хора“ – „Училище за Себеутвърждаване и Подготовка към Европейски Хоризонти – УСПЕХ” за периода 2011-2015 г. Програмата има за цел да осмисли свободното време на учениците включително и на ученици с идентифицирана нужда от специфична подкрепа, както и на ученици в риск от отпадане и/или прояви на агресия и/или насилие, чрез участие в извънкласни и извънучилищни дейности. В изпълнение на програмата за периода 2011/2012 г.-2014/2015 г. всяка година са сформирани по 7 групи по извънучилищни и класни форми, като броят на обхванатите ученици варира между 72 и 95 през различните години. ПГЕ „А. С. Попов“ участва и в проект „Ученически практики“, осъществяван от МОН, с цел въвеждане на единни стандарти при организирането и провеждането на ученическите практики. Училището е сключило договори с редица организации - работодатели („Сърница нет“ ЕООД; ЕТ „Румен Сертов“ РВС; „Seayu computers“ ЕООД; Къща за гости „Девина“; „Елит хотел“ ООД; „Мира груп-99“; „Виденец“ ООД; „Гаджакови“ ЕООД). В проекта са включени 77 /седемдесет и седем/ ученика от XI и XII клас от специалностите: „Компютърна техника и технологии“ , „Организация на хотелиерството“ и „Бизнес администрация“.¹⁰

Секторът образование в град Девин се характеризира с добре изградена инфраструктура, с възможности за професионална квалификация и в следствие реализация на учениците в сферата на хотелиерството, повишена е квалификация на педагогическите кадри от училищата и детските градини, реализирани са проекти за подобряване състоянието на МТБ и разнообразяване на извънкласните дейности на учениците. Основен проблем е намаляването на учениците в училищата, което води до по-ниска ефективност на използване на училищната база, особено в по-малките населени места.

¹⁰ Източник: Официален сайт на ПГЕ "А. С. Попов":

<http://pgdevin.com/proekti/%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8/>

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

2. Здравеопазване

В община Девин се предоставят здравни услуги за болнична и за извънболнична помощ.

В град Девин функционира Многопрофилна болница за активно лечение (МБАЛ Девин ЕАД). Утвърдена е структурата на лечебното заведение, съобразена с актуалното Разрешение за осъществяване на лечебна дейност № МБ – 83 /17.02.2011 г., издадено от Министъра на здравеопазването и включва:

- Отделение по педиатрия
- Отделение по вътрешни болести
- Отделение по нервни болести
- Отделение по хирургия
- Медико-диагностична структура по Образна диагностика
- Медико-диагностична структура по клинична лаборатория

Болницата обслужва както територията на община Девин, така и на общините Борино и Доспат. В периода 2012 – 2013 г. болницата не е била в експлоатация.

Към МБАЛ Девин функционира и ДКЦ¹¹, което предоставя специализираното извънболнично обслужване на жителите на града и общината.

Както се вижда от таблицата по-долу, през последните години (за периода 2009 – 2013 г.) броят лекарите в общината бележи спад, увеличава се единствено броят на практиките за специализирана медицинска помощ.

Таблица 14. Брой лекари за периода 2009 – 2013 г. в община Девин.

Брой лекари/година	2009	2010	2011	2012	2013
ОБЩО	39	28	22	15	11
Лечебни заведения за болнична помощ	17	14	8	-	-
Заведения за извънболнична помощ	22	14	14	15	11
В т.ч.					

¹¹ Диагностично-консултативен център

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Практики за първична медицинска помощ	11	7	7	6	5
Практики за специализирана медицинска помощ	4	3	3	4	6

Източник: НСИ

Броят на лекарите по дентална медицина за периода 2009-2013 г. бележи положителна тенденция като от 12 нараства на 18 през 2013 г.

На територията на общината функционира филиал на Центъра за спешна медицинска помощ – Смолян, разположен в гр. Девин.

Към двете ОДЗ в гр. Девин има и две яслени групи. Съотношението между местата и децата през последните години е равно:

Таблица 15. Детски яслени групи, места и деца в тях в гр. Девин.

Детски яслени групи и деца в детските ясли			
	2010	2011	2012
Детски яслени групи - общо	2	2	2
места	38	42	34
Деца - общо	38	42	34

Източник: НСИ

Положителна тенденция в развитието на здравния сектор в община Девин е възстановяването на здравното заведение за болнична помощ през 2014 г. Въпреки това остава необходимостта от доразвиване на здравните услуги чрез разширяване на болницата, повишаване квалификацията на медицинските кадри и привличане на нови, както и подобряване МТБ и осигуряване на модерна апаратура.

3. Спорт

По данни от Общински план за развитие на община Девин 2014 – 2020 г. основните обекти на спортната инфраструктура в гр. Девин са: градския стадион, две спортни площадки и плувни басейни.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Стадионът е разположен в местността „Струилица“ върху площ от 32 000 м². Разполага с лекоатлетическа писта. Собствеността на съоръжението е общинска и се използва от футболен клуб „Девин“.

Спортните площадки биват:

- Спортна площадка „Летен театър“ – с площ 3 000 м², амфитеатрално разположение на местата, включва и двуетажна сграда;
- Комбинирана спортна площадка до парк Острова – могат да се тренират спортовете волейбол, баскетбол, тенис и др. Площта на площадката е 1 500 м² и се ползва от спортен клуб „Девин“;
- Комбинирана спортна площадка в кв. Врътлек – могат да се тренират спортовете футбол, волейбол, и др. Площта на площадката е 1 000 м² и се ползва от жителите и гостите на гр. Девин.

И трите спортни площадки са общинска собственост.

Към момента в гр. Девин функционира открит плувен басейн в местността „Струилица“, а също и в спа хотел „Орфей“.

Закрити плувни басейни има в спа хотелите, в които има възможност и за балнеолечение, калолечение, парафино и луголечение, кинезитерапия и физиотерапия.

Спортните обекти са с важно значение за града и общината. Освен че допълват туристическия облик на града, следва да са важна част от живота на хората, особено сред младежите. Необходими са мерки за реконструкция на съществуващата спортна инфраструктура, включително в училищата, организиране на масови спортни мероприятия и насърчаване на децата и младежите да практикуват активна спортна дейност.

4. Култура

Основните центрове за развитие на културна дейност в гр. Девин са читалищата – НЧ „Възраждане - 1949“ в кв. Настан и ОНЧ „Родопска просвета - 1923“.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

В читалище „Възраждане - 1949“ развиват дейността си мъжка фолклорна група, детска фолклорна група и смесен хор за автентичен фолклор, изпълнители на традиционни български музикални инструменти (гайда и кавал).

В читалище „Родопска просвета - 1923“ функционират 4 художествени колектива, битов състав „Катя Ванчева“, народен оркестър, гайдарски състав, коледарска група, школи по народно пеене, пиано, гайда, народни танци, кръжоци - Ателие Традиция, Изобразително изкуство.

В читалището се намира и единствената в града музейна сбирка, чиято експозиция съхранява около 2000-и експоната с местно и национално значение, разкриващи древната история на града и региона. Намерени са находки от ранния неолит, от тракийско време, от римското владичество, славянски гробове и пр. В музейната сбирка има стъклени гривни, пръстени и керамични съдове и други предмети, които доказват, че тук е съществувало средновековно селище. При разкопките в центъра на Девин (мястото на Дома на културата) е открит средновековен некропол от XIII-XIV в.

И в двете читалища в града функционират библиотеки. По програма „Глоб@лни библиотеки“ са финансирани проекти за провеждане на обучения на ученици по компютърна грамотност.

Интересна част от културния облик на гр. Девин са занаятите. Произвеждат се изделия като родопски гайди, свещници, сувенири от естествени материали – рог, кожа и дърво, развиват се занаяти като ковачество, плетачество, тъкачество, бродерия, дърворезба и др.

Културният календар в региона е изключително разнообразен. В град Девин се честват¹²:

- „Прогонване на змията“ - паят се огньовете от слама като пред домовете се слагат чамове, провежда се на 14 март в гр. Девин и с. Грохотно;
- Отслужване на тържествен водосвет по случай Гергьовден – провежда се на 06 май в параклиса „Св. Георги“ в гр. Девин;

¹² Източник: Културен календар на община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

- Ден на билките – „Мурсалският чай – сила и здраве“ – чества се на 24 юни - запознаване с лечебната сила на билките;
- Среде лето – Ден на цветята – провежда се на 02 август, като в навечерието на празника се берат цветя и се правят китки, които се оставят на открито под звездите. В самия ден се събират в общ казан и се наричат по отделно, пеят се ритуални песни; празнува се в цялата община.
- Празник на гр. Девин – отбелязва се на 08 октомври с тържествена заря-проверка и разнообразна културно-развлекателна програма.

Община Девин е участвала в проект за подпомагане на предприемачеството, свързано с културното и природно наследство в страните от Югоизточна Европа: „Сагитариус: Стартиране на местно предприемачество в областта на културното и природно наследство: стратегии и средства за обединяване на усилията, опазване и мобилизиране на културното богатство, усвояване на опит“.

Въпреки липсата на театър, кино, отделно обособен музей в град Девин, културата е водещ приоритет в развитието на града и общината като цяло, предвид културните и природни дадености, богатия културен календар и благоприятното ѝ местоположение. През изтеклия планов период не малка част от изпълнените проекти са в сферата на културата, което потвърждава значението ѝ за населението на общината.

5. Социални услуги

По данни на Дирекция „Социално подпомагане“ - Девин в община Девин се предоставят следните социални услуги в общността:

Център за обществена подкрепа (ЦОП), разположен в гр. Девин, чийто капацитет е 20 места и предлага комплекс от социални услуги за уязвими семейства и деца в риск, като семейно консултиране и подкрепа;

Личен асистент и Социален асистент – услугата се предоставя от Дирекция „Социално подпомагане“ – Девин по Национална програма (НП) „Асистенти за хора с увреждания“,

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

като средно-годишния брой през последните 5 години е 26. Услугата се предоставя (до края на 2014 г.) и по проект: „Подкрепа за достоен живот“ с капацитет 30 места и заетост 30 бр. Основна цел е предоставяне на грижа в семейна среда на хора с трайни увреждания или тежко болни самотни хора чрез осигуряване на заетост на безработни лица като лични и социални асистенти;

В град Девин функционират два **Клуба на пенсионера**, **Съюз на слепите** и **Дружество за хора с увреждания към Съюз на инвалидите**.

Домашен помощник – услугата се предоставя до 04.04.2014 г. по проект „Помощ в дома“ с доставчик община Девин – капацитет – 53 места и заетост 53 бр.; включва грижи за домакинството на възрастни хора с трудна подвижност и хора с увреждания;

Обществена трапезария – 82 бенефициента; услугата се предоставя с помощта на Министерство на труда и социалната политика (МТСП), Фонд „Социална закрила“ с доставчик община Девин и включва предоставяне на топъл обяд. Храната се приготвя и предоставя в ресторант „Вероника“;

Приемна грижа – доставчици са Дирекция „Социално подпомагане“ Девин – 3 професионални приемни семейства; и община Девин по проект: „И аз имам семейство“ - 8 професионални приемни семейства.

Обхванатите лица, в т.ч. в домашна среда и в съществуващите социални услуги са както следва:

От Дирекция „Социално подпомагане“ – Девин:

- НП „Асистенти за хора с увреждания“ – 6;

От община Девин:

- По проект „Подкрепа за достоен живот“ - 30;
- По проект „Помощ в дома“ - 13;
- Обществена трапезария – 82;

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

- ЦОП – 44.

Броят на лицата нуждаещи се от социални грижи по видове са както следва:

- Домашен помощник – 150;
- Личен асистент – 55;
- Желаещи да ползват Обществена трапезария – 103;
- Желаещи и чакащи да ползват услуги в специализирани институции – 5;
- ЦОП – 24.

Социални услуги в специализирани институции не се предоставят нито на територията на града, нито в общината.

Като цяло социалните услуги, предоставяни в общината, са концентрирани в общинския център, който обслужва населението на цялата административно-териториална единица. През изминалия период са реализирани редица проекти за разнообразяване и разширяване обхвата на социалните услуги, но все пак остава необходимостта от обогатяване на предлаганите социални услуги в общността. За да се обхванат всички потребители, следва да се създадат алтернативни форми на приемна грижа, необходими са мерки за подобряване на архитектурната достъпност на обществени сгради и др.

Във връзка с намаляването на безработицата сред населението община Девин е реализирала и проекти за повишаване професионалните умения на безработни лица и подобряване тяхната квалификация чрез получаването на ключови компетентности за развитие.

VI. КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

В основата на пространственото развитие на град Девин и формирането на пространствената структура на общината са благоприятните историко-географски особености, културните коридори и идентичността ѝ, които изразяват устойчивостта във времето на селищните взаимовръзки и трайно обособените урбанистични оси.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Свидетелство за това са архитектурните недвижими културни ценности от праисторическата епоха и тракийската култура. Културните коридори свързват важни елементи на културното наследство и традициите, които отразяват събития или периоди от българската и европейската историята. Те показват процесите на динамиката в пространственото развитие на селищната структура.

Историческите данни за населените места, съществували в околностите на днешния град Девин датират още от древни времена. Тези територии са били населявани още от тракийско време, предполагаемо от племето Дии. По-късно **славяните му дават името Дьовлен, с което е познат до 1923 г.**, когато получава и днешното си име. **За развитието му като град са спомогнали редица цивилизации (одриси, римляни, византийци, българи, латини, никейци, турци)**, за което свидетелстват откритите при археологически разкопки останки от древни селища в и около Девин.

В пространствената структура на землището на град Девин се идентифицирани около 31 недвижими културни ценности. В териториалните граници на града са идентифицирани 5 обекта.

Таблица 16. Недвижими културни ценности в териториалния обхват на землището на град Девин /в оранжев цвят са означени културни ценности в урбанизираната територия на града/.

№ по ред	ОБЕКТ /собственост, адрес, локализация/	Местоположение	Вид	Категория
1	Средновековен некропол	ул. "Родопи", между кв. 28 и 29	архитектурно-строителен от античността и средновековието	местно
2	Останки от крепост	5км югозападно от града	архитектурно-строителен от античността и средновековието	местно
3	Некропол в местност Потребя на 3 км. североизточно от града	м. Потребя, 3км североизточно	архитектурно-строителен от античността и средновековието	местно
4	Средновековно селището на 2-3 км. източно	м. Селището, 2-3км източно	археологически	национално
5	Античен и средновековен некропол в местност Сушия на 6-7 км северозападно	м. Сушия, 6-7км северозападно	археологически	национално

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

6	Турски мост в местност Юмера (Камера) на 3 км югозападно	м. Юмера /Кемера/, 3км югозападно	археологически	национално
7	Параклис „Св. Георги“	2км	археологически	национално
8	Параклис „Св. Илия“	м. Равня	археологически	национално
9	Старото гробе (Еньово гробе) в местност Баракли	м. Баракли Еньово гробе	археологически	национално
10	Селище Юрут м. Баракли		археологически	национално
11	Селище Юрут в местност Мурсалица	м. Мурсалица	археологически	национално
12	Пещера на Заброл в местност Дълот-Остров	м. Дълот-Остров	археологически	национално
13	Стари гробища в местност Заброл, 3 км югоизточно от града	м. Заброл, 3км югоизточно	археологически	национално
14	Старо село в местност Забрал на 2,5 км. югоизточно	м. Забрал, 2.5км югоизточно	археологически	национално
15	Местност Белкова ливада със стари основи		археологически	национално
16	Римски път, намиращ се в местност Карабалкан	м. Карабалкан	археологически	национално
17	Римски път от Соманя до Сечменя		археологически	национално
18	Римски път между с. Стойките, с. Чепеларе			
19	Къща на Методи Лазаров Тодев		архитектурно-строителен	за сведения
20	Сводов мост – Белковия мост		архитектурно-строителен	
21	Сводов мост		архитектурно-строителен	
22	Лобно място на партизани	м. Лисичево, 15км северно	исторически	местно

Източник: Национален институт за недвижимо културно наследство.

Най-ранните материални следи от живота на древните жители са от бронзовата епоха, за което свидетелстват намерените тракийско селище и светилище. Археологията носи данни за произхода на населението, които откриваме чрез паметниците на материалната и духовна култура. Концентрацията на археологически находки и културното напластяване са резултат от стратегическото местоположение, на което се намира градът. В близост преминава трасето на път през Родопите на юг, който е използван още от античността. Откритите археологически находки сочат, че жителите на средновековното селище, на което днес се намира Девин, са от една културна общност с останалите жители,

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

населяващи териториите на България – откритите накити са идентични с намерените в други части на България.

Основните акценти в историческото, архитектурно и археологично наследство в землището на град Девин можем да обобщим както следва:

- Тракийско селище, открито в местност Потребя на 2.5 км. североизточно от град Девин;
- Трако-римско селище от IV век;
- Два некропола от XI и XIV век;
- В местност Забрал е открита бронзова фигура на мъж и Некропол с много керамични и стъклени фигури от римската епоха;
- През 1971 г. в местност Малък Камък са разкрити 9 погребения с много съдове и 13 монети от IV век;
- Кемеровият мост датира от римско време. Има един свод и е изграден без хоросанова спойка в основите. През моста е минавал римският път за Филипи;
- Средновековен Некропол, намиращ се на улица „Родопи“ – разкрит при ремонтни дейности по улицата – открити са редици гробове, което сочи, че това е било некропол около стара църква. Днешната църква се намира на основите на старата. Гробовете имат строг порядък и ориентация. Всеки гроб е бил обграден и покрит с тикли. Погребенията имат християнски характер. Намерените археологически находки представляват голям интерес, голяма част от тях са накити от бронз. Датировката на некропола е от XIII-XIV век и се смята, че той е бил в центъра на българско селище, а инвентарът свидетелства за обособена аристократична прослойка;
- Местност Забрал - между Девин и село Настан се намира местността Забрал, наричана още от помохамеданченото население Кавурското гробе. Следите от старите гробове тук личат и досега, когато започнало помохамеданчването на околните села, на това място били доведени всички онези, които отказвали да приемат исляма;

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

- Най-старият открит документ за град Девин е от 1576 г. и представлява турски списък на древни скотовъдци;
- Градът е бил освободен от турско владичество през 1912 г. по време на Балканската война. Една година по-късно е създадено първото българско училище, а началото на читалищната дейност е поставено през 1923 г. с читалище „Родопска просвета“.

Богатото историческо минало е създавало едно неповторимо културно наследство в областта на музиката, танците, народните обичаи и бита. Голям интерес представляват традиционните родопски одеяла, китеници, губери, халища, терлици, чанове и дърворезба.

Последните политики на ЕС са ориентирани към **управление и свързване на екологичните, ландшафтни и културни ценности** на регионите и реализиране на местния потенциал за развитие на общините и регионите.

В този смисъл пространственото и социално-икономическо развитие на територията ще бъде ориентирано към културното наследство в града и природните и културни ландшафти в прилежащата територия. Това са факторите, които имат водеща роля по отношение на културното наследство в устройството и развитието на територията.

Този подход в пространственото развитие е отправна точка и при пространствените политики, свързани с материалното и нематериалното културно наследство на България, които се залагат в Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) и Национална концепция за пространствено развитие (НКПР) и са в пряка връзка с качеството на живот.

Основните насоки в опазването на културните ценности в цялото им времево и видово многообразие са свързани със съхраняване на техните уникални характеристики чрез консервация и активно опазване, публична загриженост и адаптация в най-широк смисъл, запазване и развиване на духа на мястото /genius loci/ и на пространствената идентичност и развитие на потенциала им за стимулиране на икономическия растеж.

Основни културни мероприятия на територията на град Девин са свързани с отбелязването на националните и традиционни християнски празници, културни фестивали и събития. В териториалния обхват на града се честват и празниците с местно

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

значение, които изразяват идентичността на община Девин и дати от историята на България и на град Девин, както и на национални празници, изложби, концерти, театрални и шоу програми и др.

Други важни културни събития, които се провеждат в рамките на общината са:

- Битова вечер на тема: "Зима край огнището" - предоставяне на традиционни ястия и демонстриране на умения на различни занаяти;
- "Шарен сандък" - изработване на елементи и орнаментика към старите родопски носии;
- Празник на билката - запознаване с билки и предназначението им;
- Сборна изложба на художници от гр. Девин и общината, посветена на 100 - годишнината от Освобождението на града;
- Участие в надсвирване в с. Гела;
- Песенен фестивал "Българската планина" с. Триград, с. Селча и гр. Девин;
- Изложба от материали и анкета за живота и дейността на Васил Левски;
- Международен ден на Земята - изложба от природни материали;
- Международен фолклорен фестивал - Девин и литературен конкурс "Девин - град на чистата природа, вековните гори и минералните извори".

Атрактивността на града и общината трябва да бъде представена като съвкупност от нематериално и материално недвижимо и движимо културно наследство. Народните традиции и културните обичаи са нематериалния ресурс, който може да задържи посетителите в града и да повиши атрактивността и качеството на културния туристически продукт. Основата на съвременния динамичен и разрастващ се град са културните ценности, заложили в селищните характеристики. С времето те биват възстановени, адаптирани и допълвани, което допринася за развитието на града като културен център и формирането на културна туристическа индустрия.

Интерпретацията на културното наследство днес е основополагащ елемент в устойчивото и балансирано териториално и социално-икономическо развитие. Културното наследство е фактор, изграждащ позитивни партньорства между местните общности и бизнеса.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Процесите на урбанизация дават възможност за съчетаване на традиционните дейности, носещи идентичността на региона (културното и природно наследство, историческата памет) и социално-икономически дейности в новите урбанизираните територии. Водеща роля в съхраняването, опазването и адаптирането на културното наследство днес имат хората. Заедно с него те са носители на историческата памет и древни традиции. Представянето на културното наследство като дейност, интегрирана в градската структура, придава ново значение и го представя като ресурс за социално-икономическо развитие. На културното наследство днес се гледа като на материален и духовен ресурс, който трябва да бъде съхранен, без изискване за рентабилност на вложените в него инвестиции. Необходимо е създаването на маркетингова стратегия, която да представя културното наследство на националния и международния пазар, също така създаване на информационна система на културно-историческите ресурси и иновативни форми за популяризирането му. Дейностите, свързани с експлоатацията на културното наследство в туризма трябва да бъдат обвързани с опазването и съхранението на културните ценности и полагане на необходимите грижи. Днес можем да разглеждаме развитата културна индустрия като двигател на икономиката на община Девин и възможност за балансирано и устойчиво развитие.

VII. ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ, НЕПРАВИТЕЛСТВЕН СЕКТОР, ОБЩЕСТВЕН РЕД И СИГУРНОСТ

1. Структура на управление на общинската администрация – Девин.

Територията на Република България се разделя на административни единици, в които, наред с централното държавно управление, се осъществява и местно управление от местни органи в тази сфера. Местното управление е всъщност децентрализирано публично управление, което се проявява в две форми: държавно-административно управление по места и местно самоуправление. Административно-териториалните единици в Република България са областите и общините. В общините има съставни административно-териториални единици – кметства и райони. Всички те имат територия, граници, население, наименование и административен център. Осигуряването на *Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.*

обществения ред предполага организация на взаимодействие между централните и териториалните органи на изпълнителната власт и между администрациите, които ги подпомагат.

Общината е юридическо лице. Тя е субект на общинска собственост и в рамките на закона може самостоятелно да я стопанисва и да се разпорежда с нея.

Община Девин изпитва нужда не само да развива административните си възможности, но и да увеличава способността си за анализ на развитието и определянето на приоритети в него.

Местното самоуправление в град Девин е форма на децентрализация на държавната власт по пътя на засилване правото на териториалните общности и на избраните органи да решават общинските проблеми. Реално местно самоуправление е възможно само при условие, че общинските съвети се ползват с финансова самостоятелност при решаването на местните въпроси. Всяка община има право на самостоятелен бюджет, който не е част от държавния бюджет. Той се формира и разходва по правила, утвърдени със закон, но неговите приходи и разходи се определят от общинските съвети. Когато централизираните или регионалните държавни органи делегират правомощия на органите на Местно самоуправление, то последните трябва да разполагат с определена свобода относно организацията и осъществяването на тези правомощия. Налагането отгоре на стандартни структури, подходи и методи в дейността води до скъпо и неефективно управление.

Кметът е орган на изпълнителната власт в общината. *Кметовете на общините* се избира пряко от населението на съответната община за срок от четири години.

Общинският съвет (ОбС) е орган на местното самоуправление в общината. Той също има обща компетентност за решаване на местни въпроси свързани с осигуряването на обществения ред. Общинските съвети поемат и задачи по делегация от централната държавна власт. Те създават временни и постоянни комисии.

Общинската администрация осъществява своята дейност в териториалните предели на общината. Кметът на общината утвърждава *Устройствения правилник на общинската*

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

администрация, чрез който се структурират правата и взаимовръзките между отделните звена, правомощията и функциите на отделните структури и йерархичната и функционална зависимост на правомощия и структурни звена по изпълнението им.

Община Девин има опит във внедряването на ефективни мерки в администрацията за придобиване на капацитет за работа в новите икономически и социални условия. При изпълнение на своята дейност, общинската администрация в община Девин се ръководи от следните принципи:

- Отговорност към проблемите на общината и нейните граждани;
- Спазване на закона и зачитане на морала;
- Максимална ефективност на провежданите действия и проекти;
- Диалог с гражданите;
- Прозрачност при управлението и разпореждането с общинско имущество и средства;
- Ефективно административно обслужване на гражданите, физическите и юридически лица.

Един от основните приоритети, залегнали в Плана за развитие на община Девин за периода 2007-2013 г. е свързан с подобряването на административното обслужване и привеждането му в съответствие с принципа за обслужване на „едно гише”. Към момента в общината, чрез фронт-офис, се предоставят 186 административни услуги, като те се предоставят единствено в общинска администрация – Девин, град Девин, ул. Дружба № 1. В останалите населени места се извършват Административни услуги гражданска регистрация, актосъставяне (22 бр.) и Административни услуги "Селско стопанство и екология" (2 бр.).

В изпълнение на тази цел през годините периодично се е обновявала техниката, актуализирани са старите и са внедрени нови софтуерни продукти, благоприятстващи бързото и качествено обслужване. Чрез софтуера „Архимед е-Община” се управлява документооборота в община Девин и се следи състоянието на процесите, стартирани към служителите. За ефективното обслужване и по-доброто поддържане на регистрите за

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

гражданско състояние, картоните и образците на действащата система “ЕСГРАОН” в общината се поддържа и актуализира локална база данни „Население”. Чрез Интернет и електронен подпис се ползва и Национална база данни „Население”. Въведен е ПП „Актопис”, който създава възможност за автоматизирано отпечатване на актове за раждане, брак и смърт. Ежегодно се провеждат атестации и периодично обучения на служителите.

Действащи Наредби в община Девин:

- Наредба за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги в община Девин;
- Наредба за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местните дейности за следващите три години и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на община Девин;
- Наредба за условията и реда за издаване на разрешителни за водовземане, извършване на услуга на водопренос/водоподаване по общински водопроводи за минерална вода и учредяване сервитутни права и право на прокарване на водопроводи за минерална вода;
- Наредба за принудителното изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях от община Девин;
- Наредба за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Девин;
- Наредба за рекламната дейност на територията на община Девин;
- Наредба за преместваемите обекти на територията на община Девин;
- Наредба за управление на отпадъците на територията на община Девин;
- Наредба за реда за упражняване правата на собственик на община Девин в търговските дружества с общинско участие в капитала;
- Наредба за регистрация, стопанисване и контрол на кучетата на територията на община Девин;

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

- Наредба за именуване и преименуване на обекти с общинско значение на територията на община Девин;
- Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Девин;
- Наредба за пожарна безопасност и защита на населението на територията на община Девин;
- Наредба № 3 за условията и реда за установяване на жилищни нужди, настаняване под наем и продажба на жилища – общинска собственост;
- Наредба № 2 за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество на община Девин;
- Наредба за организацията и безопасността на движението;
- Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред;
- Наредба за управление на общинските пътища;
- Наредба за символиката и отличията на община Девин;
- Наредба за принудително изпълнение на заповеди за поправяне, заздравяване или премахване на строежи;
- Наредба за определяне размера на местните данъци.

В община Девин действат следните стратегически документи:

- Общински план за развитие 2014-2020;
- Програма за управление на дейностите по отпадъците на община Девин 2005 - 2015 г.;
- Годишна програма за развитие на читалищната дейност в община Девин за 2014 г.;
- Стратегия за развитие на социалните услуги в община Девин през периода 2011-2015 г.
- Стратегия за устойчиво развитие на туризма 2014-2020 г.

Основните решения се вземат от органа на местно самоуправление – Общински съвет. Той се състои от 17 общински съветници, избрани чрез пропорционални избори.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Представява се от председател, който го администрира. Към него функционират 4 постоянни комисии, които подготвят решенията на съвета по различните въпроси. Общинският съвет контролира работата на кмета чрез поставяне на питання и чрез отчети.

2. Неправителствен сектор в община Девин

В община Девин съществува добро взаимодействие между общината и неправителствени организации с цел сътрудничество във възможно най-широк кръг области и на всички равнища на общественно-икономическия живот в общината – насърчаване и утвърждаване на гражданското участие при формиране, изпълнение и контрол на обществените политики за развитие на община Девин, мобилизиране на вътрешни и привличане на външни ресурси за общественно-икономическо, социално и екологично развитие на общината.

Община Девин работи активно за демократизиране на местното управление чрез развитие на формите на пряка демокрация и широко гражданско участие в работата, особено при вземане на решения по важни за общината въпроси.

В общината ежегодно се обсъжда отчетът по бюджета и проектобюджетът. Всички сесии и решения на общинския съвет са качени на сайта на общината, както и всички обяви за търгове, конкурси, концесии и др. актове на кмета в изпълнение решения на съвета. В работата на общината се предвижда ежегодното реализиране на Културния и спортен календар, приет от общинския съвет с цел укрепване на социалното единство.

Взаимодействието включва установяване на ежегоден обществен форум за устойчиво развитие с цел обсъждане и решаване на въпроси от обществен интерес и като форма за консултиране с гражданите и гражданските организации в община Девин. Като изключително устойчива и ефективна форма на взаимодействие между публичната власт и гражданския сектор се е наложило създаването на съвместни структури за местно развитие – създаването на Консултативни съвети и обществени съвети, които да оказват съдействие при разработването на политики и стратегии, да подпомагат работата на

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

общинската администрация и допринасят за подобряване качеството на общинските услуги.

Представителите на гражданския сектор, членове на консултативните съвети и форуми са въввлечени в цялостния процес на инициране, подготовка, изпълнение и мониторинг на общински стратегии и програмни документи.

За гарантиране на максималната ангажираност на всичките граждани в процеса на разработването на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие на град Девин се определят заинтересованите страни сред местна власт, регионални и централни институции, инвеститори и предприемачи, икономически и социални партньори, различни възрастови, социални и етнически групи, представители на културата и образованието, неправителствени организации, обществени и квартални съвети, браншови и професионални общности, експерти от различни области, активни граждани и др.

Различават се няколко групи потенциални заинтересовани страни и целеви групи при подготовката на ИПГВР на град Девин:

- Жителите на града, както и временно пребиваващите – учаци, работещи, гости, туристи и др.;
- Местната власт в лицето на общинска администрация и Общински съвет;
- Представителите на бизнеса – земеделци, инвеститори, предприемачи, строителни и транспортни фирми, хотелиери, ресторантьори, туристически агенции, занаятчии, търговци, производители и др.;
- Представители на гражданското общество – неправителствени организации, граждански и младежки групи, обществени и квартални съвети, домоуправители, съвети на етажната собственост, активни граждани, неформални местни лидери и др.;
- Областна администрация, регионалните и децентрализираните структури на държавното управление в района и др.;

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

- Професионални общности – архитекти, инженери, проектанți, озеленители, еколози, експерти, историци и изследователи на културно – историческото наследство и др.;
- Дейци на изкуството и културата;
- Представители на образованието, спорта и туризма;
- Социално уязвими групи, социални партньори и институции.
- На територията на град Девин активни заинтересовани страни са: Асоциация на родопски общини – Смолян
- СНЦ „Девин – бъдеще и иновации”
- МИРГ „Високи Западни Родопи: Батак – Девин – Доспат
- Ловно-рибарски съюз – Девин
- Съюз на слепите – Девин
- Съюз на глухите - Девин
- Читалище "Възраждане-1949"
- Читалище "Родопска просвета-1923"
- Настоятелство на СОУ "Христо Ботев" СОУ (I - XII клас)
- Настоятелство на ПГЕ "А. С. ПОПОВ"
- Настоятелство на ОУ "Св.Св.Кирил и Методий" основно (I - VIII клас)

Гражданите са поставени в центъра на вниманието на всички демократични институции и процеси чрез: подобряване качеството на услугите, ангажиране на гражданите, провеждане на политики, съответстващи на нуждите и очакванията на хората.

Обявените цели на доброто управление в община Девин са:

- Гражданите да бъдат поставени в центъра на всички демократични процеси.
- Местната власт да подобрява своето управление постоянно.
- Общинската администрация да създава и утвърждава предпоставки за подобряване на местното управление.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

- Да се даде възможност различни обществени групи да вземат участие при решаване на важни за общината въпроси.
- Да се работи активно с неправителствените организации и структурите на гражданското общество за нарастването на гражданското участие в процеса на формиране на местни политики и вземане на решения.

Дейностите, които община Девин реализира за постигане на тези цели са:

- Обвързаност на планираните мерки по между си за съвместно подобряване на местното развитие;
- Съответствие с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС;
- Координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики за конкуренция, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;
- Информираност и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;
- Съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;
- Концентрация на усилията, човешките ресурси и финансовите средства за осъществяване на набелязаните в стратегията цели;
- Отвореност за допълнения и адаптивност на стратегическите намерения към бързо променящите се условия на средата, в която ще се реализира стратегията;
- Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения.

За целите на ситуационния анализ в ИПГВР на град Девин, основно място заема правомощията на местната власт, свързани с **осигуряване на обществената безопасност**, като съвкупност от обществени отношения, регламентирани със специални правила и

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

правни норми, които се създават при осъществяването на определени дейности от правоохранителните органи на държавата: безопасност при работа с огнестрелни оръжия и боеприпаси; безопасност при работа със силнодействащи отровни вещества; безопасност на движението по улиците; безопасност в условията на стихийни и обществени бедствия; безопасност при извършването на строителни и ремонтни работи на обществени места; пожарна безопасност и др.

Понятието „обществен ред“ се разглежда, като състояние на системата от обществени отношения, регулиране на правните норми, социалните и нравствените норми, при което няма реална заплаха за общественото спокойствие, правата и свободите на гражданите и дейността на държавните и недържавните институции. В рамките на местното самоуправление, понятието „обществен ред“ се разглежда и като регламентирана с нормите на публичното право система от обществени отношения, осигуряващи общественото спокойствие и безопасност, свързани с конкретни действия на общинската администрация.

В съвременни условия, възприемайки значителна част от терминологията използвана в актове на Европейския съюз, в Република България се възприе едно ново понятие - понятието „**обществена сигурност**“.

Обществената сигурност се определя като аспект на качеството на живот, начин на съществуване, при който хората, като индивиди или колектив, са освободени в достатъчна степен от редица реални или очаквани рискове, породени от престъпността и свързаното с нея поведение, могат достатъчно добре да се справят с последиците от подобни инциденти, които така или иначе може да им се случат, а ако не са в състояние да се справят самостоятелно, им се помага, например чрез специална подкрепа за жертвите на престъпления или чрез застраховане. Приоритетно обществената сигурност се осигурява от полицейската администрация на всяка държава.

Основната цел за осигуряване на обществената сигурност може да се детайлизира на съответни **подцели** като: *гарантиране на конституционните права и свободи на*

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

гражданите, на личната им безопасност; защита на политическите, икономическите и социалните им интереси; точно прилагане на законите; предотвратяване и разкриване на престъпления; контрол на държавните граници.

Основната цел за осигуряване на обществения ред се детайлизира на съответни подцели като: **осигуряване на общественото спокойствие** и **осигуряване на обществената безопасност**. Всяка от посочените подцели може да подлежи също на детайлизация на други подцели.

С цел осигуряването на **осигуряването на общественото спокойствие** на територията на община Девин могат да се обособят следните **подцели**: *обезпечаване на общественото спокойствие и условията за нормална работа на държавните и обществените организации; поддържане на състояние на лично спокойствие на гражданите и осигуряване на мирното им съжителство в населените места.*

С цел **осигуряването на обществена безопасност** на територията на община Девин могат да се обособят следните **подцели**: *осигуряване на безопасност на движението по пътищата; осигуряване на безопасност за дейности с общоопасни средства; осигуряване на безопасност при наличието на терористична дейност; при възникването на епидемии, епизотии, в условия на крупни производствени аварии, стихийни, обществени бедствия и масови мероприятия.*

В системата на публичната администрация всяка една от тези подцели се възлага законодателно на определени органи от изпълнителната власт и администрации, които ги подпомагат. **За постигането им същите следва да предоставят ефикасни публични услуги на обществото и на гражданите.** Такава публична услуга е и осигуряването на обществения ред. Правомощията на общините са по-тясно свързани с **превенцията на обществения ред**, която включва всички предприемани качествени и количествени мерки, които целят да намалят или да допринесат за намаляване нарушаването на обществения ред и на чувството за несигурност у гражданите. Този резултат може да бъде постигнат както чрез пряко предотвратяване на административни нарушения и свързани с

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

осигуряването на обществения ред, така и с помощта на политики и на действия насочени към ограничаване на факторите и на причините за тяхното проявяване.

Правомощия на община Девин в сферата на обществения ред и сигурност:

- Защита на правата и свободите на гражданите, опазване на живота, здравето и имуществото им;
- Превенция на правонарушенията;
- Опазване на обществения ред на територията на общината;
- Контрол на безопасността на движението и осигуряване на безпрепятствено движение на градския транспорт;
- Охрана на обекти;
- Контролна и административно-наказателна дейност по спазване на действащото законодателство и наредбите на общинския съвет;
- Съдействие на длъжностни лица от общинската администрация при изпълнение на служебните им задължения, свързани с контрол по спазване на наредбите на общинския съвет, заповедите и разпорежданията на кмета по въпросите на опазването на обществения ред на територията на общината;
- Съдействие на Общинския съвет и кметства за прекратяване на самоуправни деяния след решение на органите на съдебната власт;
- Охрана на мероприятия, провеждани на територията на общината.

VIII. СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. Качество на атмосферния въздух

Град Девин и неговата община попадат в Югозападния Район за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ). Контролът върху качеството на атмосферния въздух се осъществява от РИОСВ Смолян. Поради липсата на значими промишлени източници на замърсяване на въздуха в града и отдалечеността му от замърсените въздушни басейни в Югозападния РОУКАВ, в гр. Девин няма мониторингов пункт за наблюдение на качеството на атмосферния въздух. Най-близкият стационарен пункт е автоматичната измервателна станция (АИС) в гр. Смолян, но данните от него не са представителни за гр. Девин. Няма и информация досега гр. Девин да е бил включван в графици на мобилна автоматична станция на Изпълнителната агенция по околна среда.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Поради това липсват системно събирани изходни данни, които да послужат за оценка на актуалното състояние на качеството на атмосферния въздух в урбанизираната територия. Налични са данни, получени чрез статистическо моделиране за целите на различни проекти, изпълнявани през различни години, както и данни от епизодични измервания, извършвани във връзка с осъществяваната контролна дейност от страна на РИОСВ Смолян.

Следната таблица съдържа данни за гр. Девин с източник НСИ, получени чрез статистическо моделиране относно инвентаризация на емисиите на вредни вещества в атмосферата от горивни и производствени процеси и от други източници (транспорт, бит, отпадъци, селско стопанство и др.) през 2001 г.

Таблица 17. Емисии на вредни вещества в атмосферата в гр. Девин.

Емисии на вредни вещества в атмосферата в гр. Девин от горивни и производствени процеси и от други източници (транспорт, бит, отпадъци, селско стопанство и др.) през 2001 г. (тона)¹³

Емисии	Серни оксиди	Азотни оксиди	Немет. летливи орг. съед.	Метан	Въглероден оксид	Въглероден диоксид	Двуазотен оксид	Амоняк
Емисии от горивни и произв. процеси	1,192	0,2819	11,0182	0,013	0,0338	201,5113	0,0394	0
Емисии от други източници	48,809	96,306	250,339	148,038	615,771	16061,958	27,500	42,081
Емисии общо	50,001	96,588	261,357	148,051	615,805	16263,469	27,540	42,081

Източник: НСИ

Поради давността им тези данни имат ориентировъчен характер. Тъй като след това не са извършвани подобни статистически изследвания на такова ниско териториално ниво (населени места), не е възможно да се правят сравнителни изследвания и да се проследят тенденциите в динамиката през годините на емитираните количества вредни вещества. За посочената година в гр. Девин са били генерирани около ½ от общото количество на емисиите в общината на повечето замърсители, с изключение на емисиите на неметановите летливи органични съединения (NMVOC), които са били около 18 % от общото им количество в цялата община. Понастоящем чрез териториалните си

¹³ Източник: НСИ – данните са от аналитично изследване за инвентаризация на емисиите на вредните вещества в атмосферата на ниво населени места в България, проведено през 2003 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

подразделения НСИ предоставя само агрегирани данни на ниво община, поради което те не са представителни конкретно за урбанизираната територия на гр. Девин, а за територията на цялата община. Освен това в съответствие с изискванията на Закона за статистиката, предоставяните данни за повечето замърсители обикновено са конфиденциални.

По информация на РИОСВ Смолян на територията на община Девин няма обекти с издадени разрешителни за търговия с емисии на парникови газове. В следната таблица са представени данни за годишните емисии на трите главни парникови газа (въглероден диоксид, двуазотен оксид и метан)¹⁴ през 2008 г., приравнени към CO₂ еквивалент¹⁵, получени чрез моделиране. От таблицата се вижда, че приносът на община Девин спрямо общото количество на емитираните парникови газове (в CO₂ екв.) в област Смолян е бил най-значителен по отношение на въглеродния диоксид (10,9 %) и метана (9,8 %), а най-малък – по отношение на емитирания двуазотен оксид (3,4 %).

Таблица 18. Емисии на парникови газове през 2008 г. по статистически единици (в CO₂ еквивалентни емисии, тона)¹⁶

Статистически зони, статистически райони, области и общини	Въглероден диоксид_CO2	Двуазотен оксид_CO2	Метан_CO2
България	40 220 034,8	2 072 714,5	9 630 393,7
Югозападна и Южна централна България	8 618 576,5	324 524,1	1 972 529,4
Южен централен	2 679 314,4	81 634,9	320 037,5
Смолян (област)	18 605,7	71,0	2 454,5
ОБЩИНИ:			
Баните	398,6	0,1	61,7

¹⁴ Забел. По „Протокола от Киото” от 1997 г. парниковите газове са: въглероден диоксид (CO₂), метан (CH₄), двуазотен оксид (N₂O), хидрофлуоровъглероди (HFCs), перфлуоровъглероди (PFCs), серен хексафлуорид (SF₆).

¹⁵ Забел. Различните парникови газове имат различен потенциал за глобално затопляне (GWP-Greenhouse Warming Potential). Поради това количествата на емисиите им се умножават с различни тегловни коефициенти, за да се приведат към еквивалент на въглероден диоксид, чийто GWP е приет за единица. GWP на N₂O е 310, а на CH₄ е 21.

¹⁶ Източник: Проект „Адаптиране и интегриране на Индекса на регионална климатична сигурност в системата за наблюдение на Регионалните планове за развитие в България”, разработен в рамките на международен проект „Региони за устойчива промяна” по програма INTERREG IVC на ЕС, съфинансиран от МРРБ (2010 г.).

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Статистически зони, статистически райони, области и общини	Въглероден диоксид_CO2	Двуазотен оксид_CO2	Метан_CO2
Борино	269,1	4,8	35,1
Девин	2 023,8	2,4	241,5
Доспат	923,9	3,9	94,9
Златоград	1 774,5	3,1	117,9
Мадан	814,9	14,4	198,7
Неделино	0,2	0,0	47,2
Рудозем	128,9	4,2	0,1
Смолян	8 912,5	28,3	1 533,0
Чепеларе	3 359,3	9,7	124,3

Източник: РИОСВ Смолян

Съгласно нормативните изисквания РИОСВ Смолян публикува данни само за гр. Смолян за измерени концентрации от АИС - Смолян на фини прахови частици с големина до 10 микрона, както и данни за други замърсители от Комплексната фонова станция (КФС) – „Рожен”. РИОСВ Смолян извършва периодичен контрол в община Девин чрез емисионни пробонабирания на проверяваните обекти, както и проверки на обекти с горивни инсталации, на източници на озоноразрушаващи вещества и на източници на замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединения (ЛОС). Резултатите от извършваната контролна дейност на обекти на територията на община Девин показват, че наднормени прахови емисии са измерени за няколко обекта – „Геоминерал” АД (първа и трета мелница) на площадката с. Михалково, при асфалтовата база в с. Грохотно и асфалтовата база на „Родопа трейс” ЕАД, като при последния обект са измерени и наднормени емисии на въглероден оксид. За констатираните нарушения са наложени съответни текущи санкции. От страна на РИОСВ Смолян се контролират и горивните инсталации (котли) на следните по-големи обекти:

- СПА хотел „Персенк” (2 бр. котли DE DITRICH по 650 киловата)
- СПА хотел „Орфей” (3 бр. котли DE DITRICH по 550 киловата)
- СПА хотел „Девин” (2 бр. котли DE DITRICH по 450 киловата)
- „Девин” АД (4 бр. котли VIADRUS по 300 киловата и един котел от 500 киловата, както и един котел на пелети)

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

- ТПК „Михалково” (2 бр. котли „ПЛАМ-550” и „ГНП-550”).

Учебните заведения в гр. Девин използват котли, изгарящи с нафта, а останалите училища в общината използват твърдо гориво.

В РИОСВ Смолян са регистрирани и се контролират пет обекта на територията на община Девин с хладилни и климатични инсталации, използващи над 3 кг озоноразрушаващи вещества (фреон):

- „Девин” АД – 8 бр. хл. машини: R407A (16,5 кг), R410A (44 кг), R407C (31 кг), 2 бр. с R407C (с по 5,5 кг), 2бр. R407C (с по 4,4 кг) и един бр. с R22 (8 кг);
- СПА хотел ”Персенк” – 2 бр. хл. агрегати R410 (с по 70 кг);
- „П.А.Л.-БГ” ЕООД – 4 бр. R22 (с 9,5 кг), R22 (с 6 кг), R404 (с 6 кг) и R404 (с 7 кг);
- ТПК „Михалково” – 2 бр. хл. агрегати: R404A (20 кг) и R22 (15 кг);
- МПП-Триград към ЕТ „Юлиян Исаков” – 3 бр. хл. агрегати R404 (с 3 кг).

В РИОСВ Смолян са регистрирани 5 бр. бензиностанции и 10 бр. други обекти (магазини, автосервиси, строителни фирми и др.) в община Девин, използващи или съхраняващи вещества, които са потенциален източник на замърсяване на атмосферния въздух с летливи органични съединения (горива, бои, лакове и авторепатурни продукти). В резултат от извършените проверки от страна на РИОСВ Смолян не са констатирани нарушения на нормативните екологични изисквания по отношение на ЛОС.

Липсата на мониторингови наблюдения върху качеството на атмосферния въздух в гр. Девин не дава възможност урбанизираната територия да бъде пространствено диференцирана на градски зони по видове замърсители на въздуха, по степен и динамика на замърсяването в съответната градска зона, както и да се установят връзките между емисиите на конкретни замърсители и факторите, които ги предизвикват. Въпреки това, може да се допусне, че поради липсата на значими индустриални обекти, влияещи върху качеството на атмосферния въздух, основните потенциални източници на замърсяване са изгаряните течни и твърди горива за отопление, както и автотранспортът. През студеното полугодие за отопление в бита се използват преди всичко твърди горива, които замърсяват

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

със сажди, прах, серни и азотни оксиди, летливи органични съединения и др. поради ниската височина на изпусканите емисии на вредни вещества. Друг потенциален източник на вредни вещества в атмосферния въздух са несанираните сгради поради по-голямото потребление на замърсяващи въздуха горива. Върху самопречистващата способност на въздуха влияние оказват скоростите и преобладаващите посоки на вятъра. В района на гр. Девин средногодишната скорост на вятъра е около 1,4 m/s, като преобладаващите ветрове са със западна и северозападна компонента. Може да се предположи, че през студеното полугодие, при случаи с антициклонна синоптична обстановка (с ниски скорости на вятъра около и под 1 m/s или безветрие) и в условията на термична инверсия, самопречистващата способност на въздушния басейн над града е най-слаба, а степента на замърсяване на атмосферния въздух от бита, е най-висока. Повишаването на енергийната ефективност на сградите и преминаването към алтернативен начин на отопление биха допринесли за намаляване на количеството на изпусканите вредни вещества в атмосферния въздух над града.

Няма информация за извършвани систематични наблюдения и оценки по отношение на замърсяването на въздуха от автомобили в града. Може да се предположи, че автотранспортът е с по-малък принос за замърсяването на атмосферния въздух в града в сравнение с горивните и отоплителните инсталации в домакинствата и публичните сгради. Тъй като гр. Девин не е транзитна територия с регионален транспортен трафик (с изключение на кв. „Настан“, през който преминава регионалният път 866), рискът от замърсяване на атмосферния въздух от автомобилния транспорт не е висок. Вероятно най-натоварен е автомобилният трафик по направлението изток-запад (по път 197, осигуряващ връзката на урбанизираната територия с път 866), както и по главните пътни артерии в уличната мрежа на града по същото направление и по напречните на тях улици. По тези направления може да се очаква епизодично замърсяване на въздуха от автомобили. Освен главните направления на автомобилния трафик в града, върху степента на замърсяване на въздуха от автомобили влияние оказват и видът на използваните горива, състоянието на автомобилния парк и на пътните настилки, организацията на движението и зоните за

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

паркиране, пешеходната зона в централната градска част и пр. Рехабилитацията на уличната мрежа и поддържането зелените площи и на чистота на пътните платна и тротоарите намаляват съществено риска от замърсяване на въздуха. В този смисъл изпълняваният проект за паркоустройство, благоустройство и реконструкция на уличната мрежа в урбанизираната територия по Програмата за развитие на селските райони съществено допринася и за опазване чистотата на атмосферния въздух в града.

2. Води

Община Девин е една от най-богатите на водни ресурси в страната. Тяхното опазване и ефективно използване трябва да бъде приоритет не само за сигурността и здравето на населението, но и за устойчивото развитие на анализирания територия. Наличните водни ресурси попадат в Източнореломорския водосборен басейн. Според действащото екологично законодателство тяхното управление се осъществява от Басейновата дирекция на Източнореломорския район с център гр. Пловдив (БДИБР). Други отговорни институции за опазването и ефективното използване на водните ресурса са РИОСВ Смолян, „ВиК“ ЕООД гр. Смолян, Регионална здравна инспекция (РЗИ) Смолян и Общинската администрация гр. Девин. В тази част от анализа е използвана информация главно от документи с източник споменатите институции.

2.1. Налични водни ресурси. Водите в община Девин се класифицират в две групи – повърхностни и подземни водни тела.

2.1.1. Повърхностни водни тела. Главната отводнителна артерия на територията на общината е р. Вьча, която е най-пълноводният приток на р. Марица (в границите на страната). Тя извира близо до границата с Гърция и протича на север, събирайки водите на множество многоводни притоци. Дължината ѝ е около 112 км, а площта на водосборния ѝ басейн е над 1645 км². Главната река и притоците ѝ протичат в разломно обусловени и дълбоко врязани долини в скалния фундамент на Родопите. Средногодишният отток на р. Вьча при яз. „Вьча“ възлиза на 17,3 м³/с, а модулът на оттока ѝ – на 11,809 л/с/км². Средномногогодишният минимален отток на р. Вьча при същия пункт е 7,050 м³/с, а средномногогодишният максимален отток – 29,756 м³/с. Маловодието на реката е от

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

август до октомври, с минимум през септември, когато се оттичат едва 2,3 % от годишното ѝ водно количество. През зимните месеци започва постепенно увеличение на водните количества, което се дължи на увеличението на зимните валежи, отразяващо средиземноморско климатично влияние в южната част на Родопите. Максимумът на оттока се регистрира през април, когато се оттичат 17,4 % от годишното водно количество в реката. Пролетният отточен максимум отразява влиянието на снеготопенето и увеличеното количество на падналите валежи. Освен дъждовно и снежно подхранване, за басейна на р. Въча е характерно и значително подземно подхранване с карстови води, дължащо се на широко разпространените карбонатни скали (предимно мрамори) в тази част на Родопите. По течението на реката са изградени големи хидротехнически съоръжения като язовирите „Цанков камък“, „Въча“ и „Кричим“. В Плана за управление на БДИБР поречието на Въча е разделено на няколко участъка със статут на самостоятелни повърхностни водни тела – от изворите ѝ до вливането на р. Широколъшка (с код на водното тяло BG3MA600R142), от вливането в нея на р. Широколъшка до яз. „Въча“ (с код на водното тяло BG3MA600R134), от яз. „Кричим“ до гр. Кричим (с код на водното тяло BG3MA600R131) и от гр. Кричим до устието ѝ (с код на водното тяло BG3MA600R130). Кодовете на водните тела на язовирите „Въча“ и „Кричим“ са съответно BG3MA600L133 и BG3MA600L132. В територията на общината попада и микроязовир „Аванлии“, а в южната част на водосборния ѝ басейн е изграден изравнител при ВЕЦ „Тешел“.

През урбанизираната територия протича р. Девинска (или Дамлъдере). Тя е ляв приток на р. Въча и се влива в нея източно от гр. Девин. Река Девинска, чиято дължина е над 57 км, води началото от Баташка планина на територията на съседната община Батак и е най-големият приток на р. Въча. В горното си течение тя се влива в яз. „Гошков чарк“, след който тече в югоизточна посока в дълбоко всечена долина, формирайки красиви скални образувания. Реката приема редица притоци, сред които най-голям е десният ѝ приток р. Катранджидере. Водосборният басейн на р. Девинска заема площ от около 427 км² и е с най-обширните и най-гъстите иглолистни гори в сравнение с водосборните басейни на

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

останалите притоци на Вьча. Минимумът на оттока на р. Девинска е през есента (октомври), а максимумът – през пролетта (април-май). Средногодишното ѝ водно количество при гр. Девин е около 5,274 м³/с. В Плана за управление на водите в БДИБР поречието на р. Девинска е разделено на две повърхностни водни тела – от изворите ѝ до яз. „Беглика” (с код на водното тяло BG3MA600R140) и от яз. „Тошков чарк” до устието ѝ в р. Вьча (с код на водното тяло BG3MA600R136).

Река Широколъшка е десен приток на р. Вьча. Нейната дължина е около 29 км, а площта на водосборния ѝ басейн възлиза на около 218 км². Тя води началото си от съседната община Смолян (близо до връх „Снежанка”) и протича на северозапад, вливайки се отдясно в р. Вьча близо до устието на р. Девинска. Средногодишният ѝ отток възлиза на около 1,1 м³/с, като вътрешногодишното му разпределение е подобно на това на останалите реки в басейна на Вьча. В Плана за управление на водите в Източнореломорския район поречието на р. Широколъшка е с код на водното тяло BG3MA600R141.

2.1.2. Подземни водни тела.

На територията на общината те са представени предимно от пукнатинни води, формирани във вулканични скални формации (главно риолитови) с палеогенска възраст, както и от пукнатинни и карстови води, формирани в стари метаморфни скали с протерозойска възраст. Широко разпространени са окарстените мраморни тела, които са много водобилни и при дренирането им бликат карстови извори със значителен дебит. По-големите извори в района са при гр. Девин, кв. Настан и с. Беден. Пукнатинните води в палеогенските риолитови формации (слой 3) обикновено са безнапорни и формират подземното водно тяло с код BG3G0000PgN020 (разпространени са предимно на запад от р. Вьча). Карстовите води в метаморфния комплекс с протерозойска възраст обикновено са напорни и формират Настан-Триградския карстов басейн (слой 6) с код на подземното водно тяло BG3G00000Pt039 (разпространени са предимно на изток от долината на р. Вьча). Пукнатинните води в Централно-Родопския комплекс са с код на водното тяло BG3G00000PT046. Естествените ресурси от подземни води на водното тяло с код

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

BG3G0000PgN020 са изчислени на около 1122 л/с, а във водното тяло с код BG3G00000Pt039 – на около 2281 л/с.

2.2. Състояние на водите.

По данни от Плана за управление на водите в Източнобеломорския район количественото и качествено състояние на водите в подземните водни тела не са в риск и са в добро химично и количествено състояние. Поради това подземните води като цяло съответстват на изискванията на Директивата за питейни води (80/778/ЕС) и на нормите, заложи в националното екологично законодателство. За разлика от подземните води, повърхностните води са подложени на различни видове антропогенен натиск, свързан с точкови източници на замърсяване (предимно от заустваните селищни отпадни води и от индустриални източници), както и от дифузно замърсяване от генерирани битови отпадъци. Част от повърхностните водни тела са претърпели значителни морфологични изменения в резултат от регулирането на оттока, хидротехническото строителство, изземването на инертни материали и водовземните съоръжения. Град Девин спада към категорията населени места с частично изградена градска канализация и е без градска пречиствателна станция за отпадни води (ГПСОВ). Това повишава риска от замърсяване на повърхностните води предимно с органични съединения на азота и фосфора. На територията на общината няма значими индустриални емитери на замърсени води. През 2015 г. предстои въвеждане в експлоатация на селищни пречиствателни станции в селата Селча, Грохотно и Триград. От икономическите сектори най-водоемък е секторът на хидроенергетиката (ВЕЦ „Тешел“, ВЕЦ „Девин“, ВЕЦ „Цанков камък“, ПАВЕЦ „Орфей“, ВЕЦ „Въча“ I и II, ВЕЦ „Кричим“), базиран на регулираните водни ресурси в язовирите по р. Въча, част от каскадата „Доспат-Въча“.

По данни от БДИБР след 2010 г. са издадени 20 разрешителни за водоползване от повърхностни водни тела (реките Въча, Девинска и Широколъшка) на територията на община Девин. Следната таблица съдържа информация за издадените разрешителни конкретно за урбанизираната територия.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 19. Издадени разрешителни за водоползване в района на гр. Девин

Място на водоземането/водоползването				Вид на разрешителното	Цел на водоползването/ ползването	Пояснение
Воден обект	Населено място	Община	Област			
р.Въча	кв. „Настан”, гр. Девин	Девин	Смолян	Ползване на повърхностен воден обект	Защита от вредно въздействие на водите - превантивни мерки за защита от наводнения по поречието на р. Въча и ограничаване на щетите от тях	1. Изграждане на крайбрежна стена, укрепваща улица от о.т.1702 до 1709, кв. 127 „А”, кв. „Настан”, гр. Девин, общ. Девин, обл. Смолян 2. Изграждане на крайбрежна стена, укрепваща улица в кв. 125, кв. „Настан”, гр. Девин. Стените са бетонови, съответно с дължина 255,00м и височина 2,00м и дължина 204,00м и височина 3,00м.
р.Въча	гр.Девин	Девин	Смолян	Ползване на повърхностен воден обект	Изграждане на линейна инфраструктура	Удължаване на изходен тръбопровод на Джонсов изпускател и почистване речното корито пред изтичалото на ВЕЦ „Девин”
р.Въча	кв.„Настан“, гр. Девин	Девин	Смолян	Водоземане от повърхностен воден обект	Производство на електроенергия	Производство на електроенергия чрез руслова МВЕЦ „Гребенец”
р.Девинска	гр.Девин	Девин	Смолян	Ползване на повърхностен воден обект	Изграждане на нови системи и съоръжения или реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения	Изграждане на предпазна дига за защита от вредното въздействие на водите

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

р.Девинска	гр.Девин	Девин	Смолян	Водовземане от повърхностен воден обект	Други цели	обект: Автомивка и площадката към нея - собственост на „Мурсалец” ЕООД – гр. Девин, находящи се в УПИ VI-1638, 1643, 161050, кв.143
р.Девинска	гр.Девин	Девин	Смолян	Ползване на повърхностен воден обект	Пресичане на воден обект с линейна инфраструктура	Пресичане на воден обект с линейна инфраструктура - канализационен колектор.
р.Широко-лъшка	кв. „Настан“, гр. Девин	Девин	Смолян	Водовземане от повърхностен воден обект	Аквакултури и свързаните с тях дейности	Рибарник „Девин - 2”, намиращ се в местността Китово ханче, на десния бряг на р.Широколъшка

Информация за издадените разрешителни от БДИБР след 2010 г. за водовземане от подземни водни тела се съдържа в следната таблица:

Таблица 20. Издадени разрешителни за водовземане от подземни водни тела в района на гр. Девин и община Девин.

ВОДНО ТЯЛО	Място на водовземането/водоползването			Вид на разрешителното	Цел на водоползването/ползването	Пояснение
	Населено място	Община	Област			
Карстови води – Настан – Триградски басейн BG3G0000Pt039	гр.Девин	Девин	Смолян	Водовземане	Аквакултури	Водоснабдяване на Рибарник – Девин-3 от КЕИ №1 в имот 500422, м. „Ленища” и КЕИ №2 в имот 207005, м. „Добросте”
Кватернерен водоносен хоризонт BG3G00000Pt046 Пукнатинни води Централнородопски масив	гр. Девин	Девин	Смолян	Водовземане	Питейно-битови и други нужди	„Допълнително водоснабдяване на предприятие за бутилиране на минерална вода”
Кватернерен водоносен хоризонт	гр. Девин	Девин	Смолян	Водовземане	Други цели; напояване	За водоснабдяване на обект: „Бензиностанция, газстанция и автомивка”

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Протерозойски водоносен хоризонт BG3G00000Pt046 „Пукнатинни води - Централно Родопски комплекс”	гр.Девин	Девин	Смолян	Водовземане	Други цели	„Автокомплекс”
Палеоген-неогенски водоносен хоризонт	с. Фотиново	Батак	Пазарджик	Водовземане	Питейно-битови цели	За питейно-битово водоснабдяване на град Девин
BG3G00000Pt046 - Пукнатинни води-Централно Родопски комплекс	с. Чуреково	Девин	Смолян	Водовземане	други цели	„Бутилиране на трапезна вода”
Долен протерозой Карстови води – Настан – Триградски басейн BG3G00000Pt039	с.Беден	Девин	Смолян	Водовземане	аквакултури, промишлени цели, питейно-битово водоснабдяване	КЕИ „Беден” в имот 124008, местност „Ряка” За водоснабдяване на обект: Рибарник и рибопреработвателен цех
Протерозойски водоносен хоризонт BG3G00000Pt039 – Карстови води – Настан – Триградски басейн	Триград	Девин	Смолян	Водовземане	Аквакултури	Рибовъдно стопанство 1, в имот №021116 и №021649 от землището на с. Триград
Протерозойски водоносен хоризонт BG3G00000Pt039 - Карстови води в Настан – Триградски район	с.Триград	Девин	Смолян	Водовземане	Аквакултури	„Рибно стопанство – 1”
Протерозойски водоносен хоризонт BG3G00000Pt041 "Карстови води-Централно Родопски масив"	с.Стоманово	Девин	Смолян	Водовземане	Питейно – битови цели	За питейно-битово водоснабдяване на строително селище „Гашня” за строителите на язовир „Данков камък” в землището на село Стоманово

В таблицата по-долу е представена информация за действащите концесии за черпене на минерални води – изключителна държавна собственост (ИДС):

Таблица 21. Концесии за черпене на минерални води – ИДС.

Концесонер	Находище на минерална вода ИДС	Водовземно съоръжение	Разрешен годишен воден обем	
			За бутилиране или за хидрогеотермална енергия	За чешмата за общо водовземане от гражданите
			куб.м/годишно	куб.м/годишно
„Девин“ АД	„Девин“	Сондаж №5	227 000	12 614,4
„Атлантик дивайн“	„Девин“	Сондаж №3	48 606	4 966,92

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ЕАД				
ТПК „Михалково“	„Михалково“	Сондаж №1aВП Сондаж №1ВКП	30 000	Сондаж №3КГ – 9 460,8

По-долу е представен списък на регистрираните в РЗИ Смолян фирми на територията на община Девин, занимаващи се с бутилиране на води:

Таблица 22. Фирми, занимаващи се с бутилиране на води.

Дата на регистрацията	Адрес на обекта	Вид на обекта	Видове бутилирани води	Фирма/име на лицето, което извършва дейност по производство или търговия в обекта	Дата и № на заповедта за заличаване на регистрацията
19.10.2011 г.	гр. Девин, ул. „Васил Левски” 6	Производствен	БВ01; БВ02	„Девин” АД	1807/28.05.2012г.
19.10.2011 г.	гр. Девин, ул. „Васил Левски” 6	Производствен	БВ01	„Атлантик дивайн” АД	
19.10.2011 г.	с. Михалково, общ. Девин	Производствен	БВ01	ТПК „Михалково”	
19.10.2011 г. 04.04.2013 г.	с. Михалково, общ. Девин	Производствен	БВ02	„Михалково” АД	
28.05.2012 г.	гр. Девин, ул. „Васил Левски” 6	Производствен	БВ01; БВ02; БВ03	„Девин” АД	
17.04.2014 г.	гр. Девин, ул. „Родопи” 34	Производствен	БВ02	„Балдаран спринг” АД	

Оценката на химичното, екологичното и общото състояние на повърхностните водни тела в басейна на р. Вьча през 2010-2011 г., извършена от БДИБР, е представена в следната таблица. От нея се вижда, че по съответните показатели състоянието на водите в реките Девинска и Широколъшка са с висока оценка за химичното, екологичното и общото им състояние. Като най-неблагоприятно се оценява общото състояние на водите в язовирите „Кричим” и „Вьча”, както и на водите в участъка на р. Вьча от вливането в нея на р. Широколъшка до яз. „Вьча”.

Таблица 23. Оценка на химичното, екологичното и общото състояние на повърхностните водни тела в басейна на р. Вьча през 2010-2011 г., извършена от БДИБР

Водно тяло	Биологични елементи 2010	ФХ показатели 2010	Екологично състояние/ потенциал 2010	Химично състояние 2010	Общо състояние 2010	Биологични елементи 2011	ФХ показатели 2011	Екологично състояние/ потенциал 2011	Химично състояние 2011	Общо състояние 2011
яз. „Кричим”			3	добро	лошо (умерено)	4	2	2	добро	лошо
яз. „Вьча”	5	3	3	добро	лошо (умерено)		2	2	добро	лошо
Река Вьча от гр. Кричим до устие и притоци	4		4	добро	добро	4		4	добро	добро

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Река Въча от яз. „Кричим” до гр.Кричим	4		4	добро	добро	4		4	добро	добро
Река Въча и притоци от река Широколъшка до яз. „Въча”	3	2	2	лошо	лошо	4	1	1	добро	лошо
Река Лесковска			4	добро	добро			4	добро	добро
Река Девинска от яз. „Тошков чарк” до устие и притоци: ляв- Бабинска	5		5	добро	добро	5		5	добро	добро
Река Девинска от извори до яз. „Беглика”			4	добро	добро			4	добро	добро
Река Широколъшка с всички нейни притоци	5		5	добро	добро	5		5	добро	добро
Р. Въча и притоци от извори до вл. на Широколъшка	4		4	добро	добро	4		4	добро	добро

В резултат от извършваната контролна дейност от страна на РИОСВ Смолян са осъществявани комплексни проверки в община Девин за спазване на условията на комплексното разрешително по компонент „води”. По информация от РИОСВ Смолян има 12 обекта с пречиствателни съоръжения в общината, които заустват отпадни води в повърхности водоизточници:

1. „ПАЛ БГ” ЕООД – София, „Цех за рибопереработка” в м. Стойковска ливада в землище на с. Беден, РЗ № 300789/14.03.2005 год.
2. „СТС” АД – Девин
3. „Петрол комерс” ЕООД – Девин, „Площадка „Настански мост” – РЗ № 33120006/19.10.2007 год., „Автомивка-Девин”, РЗ № 33120018/17.02.2009 год.
4. „Мурсалец” ЕООД – Девин, РЗ № 33110084/03.08.2009 год.
5. „Драма” ЕООД – Смолян, „ТМСИ” – Настан, РЗ № 33120005/17.10.2007 год.
6. „Виастройинженеринг” ООД – Смолян, „АБ” – Грохотно, РЗ № 33120010/25.01.2008 год.

Този документ е създаден в рамките на проект **„Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”**, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

7. ТПК „Михалково” – с. Михалково, „Водоналивен цех” – с. Михалково, РЗ № 1002/ 31.07.2003 год.

8. „Хидро” АД – София, „Гараж, ТМСИ и бетонов възел” – в м. Забрал, РЗ № 0974/ 06.06.2003 год.

9. „Родопи автотранспорт” АД – Девин, „Гараж и автосервизи” в м. Забрал

10. ЕТ „Юлиан Исаков” – с. Триград, МПП – с. Триград, РЗ № 33120019/06.04.2009 год.

11. „Родопа трейс” ЕООД – Смолян, „АБ” – землище на кв. Настан

12. „Въча-77” ЕООД – Девин, „Бетонов възел”, РЗ № 33120034/23.11.2009 год.

От РИОСВ Смолян е наложена месечна имуществена санкция за зауствани непречистени отпадни води съгласно издаденото разрешително на „Хидро” АД – София, „ТМСИ” – в м. Забрал.

От страна на „ВиК” ЕООД гр. Смолян е разработен „Регионален генерален план за водоснабдяване и канализация на обособената територия на дружеството” (2013 г.), включваща и община Девин с населените места в нея. Според краткосрочната инвестиционна програма за периода 2014-2020 г. за подобряване на водоснабдяването на гр. Девин се предвижда: реконструкция на 1,55 км външни довеждащи водопроводи, рехабилитация и монтаж на хлораторна инсталация при помпена станция (ПС) „Настан” и при НР с обем 650 м³, както и рехабилитация на водопроводна мрежа и сградни водопроводни отклонения в трасето на предвидената за изграждане канализационна мрежа с дължина 18,1 км. Съответно за канализационната система на гр. Девин за същия период се предвижда изграждане на градска ПСОВ на десния бряг на р. Въча срещу гробищния парк с капацитет 6500 е.ж., доизграждане и реконструкция на 7,13 км главни колектори и 8,87 км вътрешна канализационна мрежа. Според средносрочната инвестиционна програма за периода 2021-2028 г. по отношение на водоснабдяването се предвижда рехабилитация на водоизточници (извори „Балдарана” и „Настански мост”), подготовка и изграждане на СОЗ и разрешително за водоползване на един водоизточник, реконструкция на 2,9 км външни довеждащи водопроводи, рехабилитация на вътрешна

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

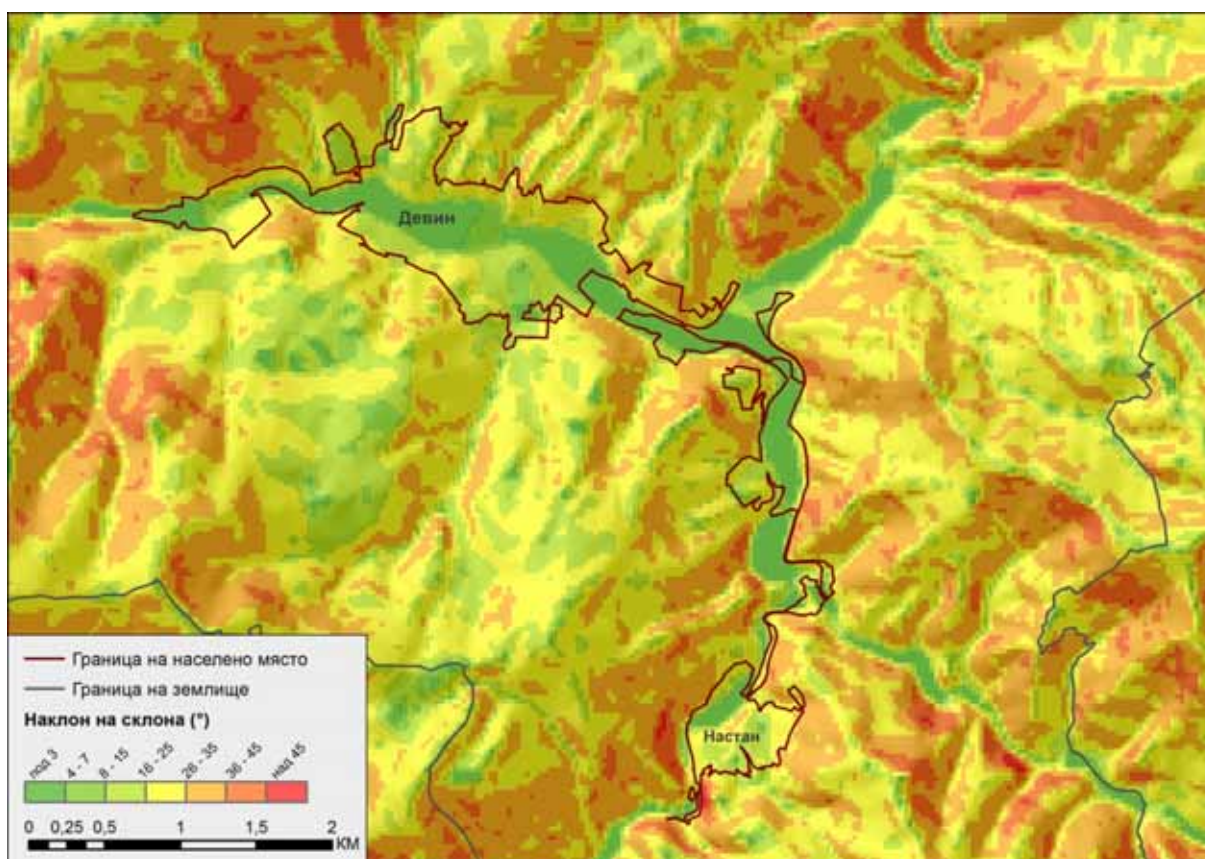

водопроводна мрежа и рехабилитация на ПС „Настан”. По отношение на канализационна система за същия период се предвижда реконструкция на 11,72 км второстепенна канализационна мрежа. Според дългосрочната инвестиционна програма за периода 2029-2038 г. се предвижда доизграждане и реконструкция на 9,4 км вътрешна канализационна мрежа и 2,39 км дъждовни канали. Реализацията на Плана и инвестиционните програми към него ще допринесе за постигане на екологичните цели, заложи в европейските и националните стратегически документи, свързани с опазването на околната среда и осигуряване на добро качество и достатъчно количествено вода за различни цели.

3. Земи, почви и управление на отпадъците

В почвената покривка на територията на общината преобладават сравнително плитки почви (предимно кафяви горски), които са с нисък агропроизводствен потенциал поради типичния за района планински релеф и климат. Част от почвите са засегнати от интензивни ерозионни процеси. Значителните наклони на склоновете повърхнини в обезлесените терени провокират проявата на ерозионни процеси. От картата по-долу се вижда, че в рамките на урбанизираната територия с наклони до 15° са терените, разположени в непосредствена близост до реките Девинска и Вьча, но има и участъци с по-големи наклони (до 25° и повече). Значителни по площ обезлесени терени с високи стойности на наклоните има по спускащите се към града от север и от юг склонове и дерета, както и по билните повърхнини над тях. Ерозионните процеси се провокират и от строителните дейности, свързани с изграждането на яз. „Цанков камък” и съпътстващата инфраструктура към него.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 14. Наклони на склоновете повърхнини (в градуси).

Опазването на почвените ресурси изисква провеждането на залесителни и укрепителни мероприятия във водосборите за ограничаване на почвената ерозия и пороищата, както и стриктно спазване на изискванията, заложили в лесоустройствения проект.

По данни от РИОСВ Смолян не са установени замърсявания на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти.

Община Девин има сключен договор с „БалБок Инженеринг” АД – гр. София за извършено третиране, включващо събиране, физикохимично обезвреждане и постоянно съхранение в „Б-Б” кубове на негодни за употреба продукти за растителна защита. Кубовете са 8 осем на брой, с вместимост по 5 м³, като общото съхранявано количество негодни препарати в тях възлиза на 40 м³. Срокът на съхранение до превръщането им в

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

неопасни отпадъци е 300 години. Кубовете са със стоманобетонна конструкция, със страна от 1950 мм, с капак, затворен/заварен херметически. Те са разположени в депото при гр.Девин (УПИ I, кв.96 по ПУП на гр.Девин). В общината е въведена система за организирано сметосъбиране и сметоизвозване като броят на обслужваното население е 13 713 жители (по данни от НСИ за 2014 г.). Нормата на натрупване за 2014 г. е изчислена на 173 кг/жител/год. Събраните на територията битови отпадъци се извозват и депонират в регионалното депо за неопасни отпадъци при с. Барутин, община Доспат. На територията на общината няма нерегламентирани сметища, но малки замърсени площи от порядъка на няколко квадратни метра се образуват епизодично в места, посещавани от туристи, рибари и др.

През 2007 г. в общината е въведена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, но през 2012 г. договорът с „Екопак България” е прекратен. От 2014 г. общината сама извършва дейностите по разделното събиране на отпадъци от опаковки, съдовете за които са разположени в общинския център гр. Девин.

4. Шумово замърсяване и радиационна обстановка

Според нормативната уредба контрол върху промишлените източници на шумово замърсяване се осъществява от РИОСВ Смолян, а с наблюдение, оценка и контрол на шума в урбанизираните територии в областта е ангажирана РЗИ Смолян. За община Девин няма информация за установени нарушения на регламентираните норми на действащото екологично законодателство по отношение на шумовото замърсяване. Липсват и данни за натоварването на акустичната среда в града от преминаващи автомобили. В общината няма разработен и одобрен план за ограничаване и намаляване на шума в околната среда, тъй като задължителните изисквания за такива планове се отнасят за общини с над 100 хил. жители.

Според годишните доклади на РИОСВ Смолян не са констатирани наднормени концентрации на естествени и техногенни радионуклиди и вредни йонизиращи лъчения.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

5. Защитени природни територии и защитени зони по НАТУРА2000

Територията на община Девин се отличава с добре развита мрежа от защитени територии и защитени зони, което се дължи на голямото природно разнообразие и на съхранената в значителна степен природна среда. Нейното опазване е от първостепенно значение за устойчивото развитие на общината като цяло и на урбанизираната територия на общинския ѝ център. Тази мрежа включва както защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ), така и защитени зони по НАТУРА2000, регламентирани в националното законодателство чрез Закона за биологичното разнообразие.

В ЗЗТ са обособени шест категории защитени територии – национален парк, природен парк, резерват, поддържан резерват, защитена местност и природна забележителност. За всяка от тези категории в ЗЗТ са определени съответен режим на защита и допустими видове дейности на човешка намеса. В обхвата на община Девин попадат 10 защитени територии от четири категории (резерват, поддържан резерват, защитена местност и природна забележителност)¹⁷:

1. *Природен резерват „Казаните”* – попада в землището на с. Гьоврен и заема площ от 155, 4 ха. Обявен е през 1968 г. с цел опазване на гъсти девствени иглолистни гори (предимно от черен и бял бор, ела и смърч). В резервата са идентифицирани 279 растителни вида, от които 16 са определени като консервационно значими, а 143 като лечебни растения. В резервата се срещат 83 вида птици, както и 49 вида бозайници.

2. *Поддържан резерват „Шабаница”* – попада в землищата на селата Триград и Кестен и заема площ от 22,1 ха. Намира се близо до българо-гръцката граница и се отличава с богато флористично и фаунистично разнообразие – преобладават местообитанията на вековни смърчови и смърчово-букови гори. В защитената територия са идентифицирани над 70 растителни вида, сред които като консервационно значими са определени 6 вида,

¹⁷ Източник: РИОСВ Смолян

Този документ е създаден в рамките на проект *„Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”*, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма *„Регионално развитие”* 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

като лечебни растения – около 40 вида, а като балкански ендемити – 5 вида. Защитената територия се обитава от 56 вида птици и 49 вида бозайници.

3. Защитени местности (ЗМ) – 6 бр.:

- ЗМ „Поречието на р. Девинска” – заема площ от 140,5 ха в землището на гр. Девин (обект на защита е живописното ждрело с множество меандри и вирове),
- ЗМ „Триградско ждрело” – заема площ от 708,5 ха в землището на с. Триград (обекти на защита са атрактивни скални образувания и различни ендемични растителни видове),
- ЗМ „Чаурите” – заема площ от 315 ха в землището на с. Триград (обект на защита са предимно ендемични растения),
- ЗМ „Старата гора” – заема площ от 30,2 ха в землищата на селата Триград и Кестен (обект на защита е голямото растително и животинско разнообразие),
- ЗМ „Борино” – заема площ от 108,2 ха в землищата на селата Борино и Грохотно (обекти на защита са вековна черборова гора, разнообразни растителни съобщества и скални образувания),
- ЗМ „Храстево” – заема площ от 17,3 ха в землището на гр. Девин (обект на защита са вековни гори от черен бор с участие на широколистни видове като горун, цер, бук, габър и др.).

4. Природни забележителности (ПЗ) – 2 бр.:

- ПЗ „Настанска могила” – заема площ от 2,8 ха край кв. Настан (обект на защита е скалното образувание „Слона”),
- ПЗ „Струилски дол” – заема площ от 0,4 ха край гр. Девин (обект на защита е водопад).

Състоянието на защитените територии и обекти се контролира от РИОСВ Смолян.

България като член на Европейския съюз е задължена да прилага нормативните изисквания за Общоевропейската екологична мрежа НАТУРА2000, както и разпоредбите на Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата фауна и флора, както и на Директива 79/409/ЕИО за опазване на дивите птици. Изискванията на двете директиви са транспонирани в ЗБР, съгласно който в страната се обявяват защитени зони като част от Националната екологична мрежа (НЕМ) – елемент на Общоевропейската мрежа НАТУРА2000. За защитени зони са обявени места, които отговарят на

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

изискванията за наличие на важни за биологичното разнообразие растителни и животински видове и типове природни местообитания (хабитати).

В обхвата на община Девин попадат части от четири защитени зони – три от тях са по директивата за опазване на дивите птици и една – по директивата за опазване на природните местообитания. В таблиците по-долу са представени споменатите защитени зони по двете директиви.

Таблица 24. Защитени зони за опазване на дивите птици

Име на зоната	Код на зоната	Обхват/Общини	Площ (дка)
ЗЗ „Западни Родопи”	BG0002063	Банско, Гърмен, Сатовча, Брацигово, Велинград, Пещера, Ракитово, Борино, Девин, Доспат,	1, 333, 847. 816
ЗЗ „Персенк”	BG0002105	Девин, Чепеларе, Смолян, „Родопи”	161,196. 74
„Триград-Мурсалица”	BG0002113	Борино, Девин, Доспат, Смолян	553, 409. 53

Източник: РИОСВ Смолян

Таблица 25. Защитени зони за опазване на местообитанията.

Име на зоната	Код на зоната	Обхват/Общини	Площ (ха)
„Родопи-Западни	BG0001030	Смолян, Борино, Доспат, Девин, Рудозем, Чепеларе, Асеновград, Кричим, „Родопи”, Батак, пещера, Брацигово, Велинград, Ракитово, Сатовча, Банско, Гърмен, Хаджидимово	272, 851.41

Източник: РИОСВ Смолян

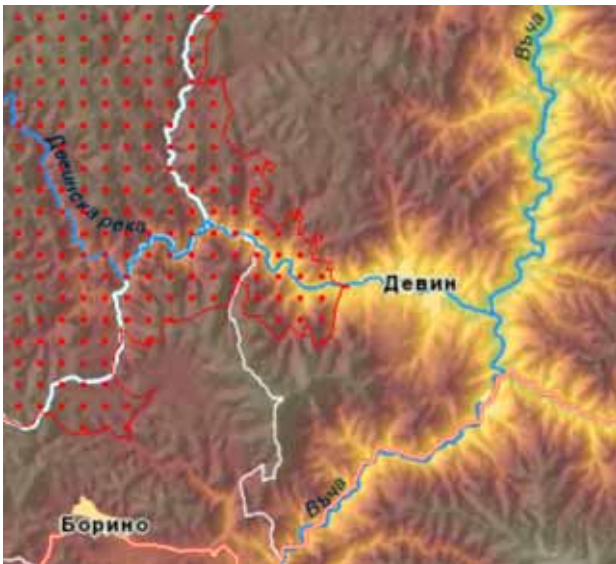
Състоянието на защитените зони се контролира от РИОСВ Смолян. Местоположението и териториалният обхват на защитените зони спрямо гр. Девин и територията на община се вижда от следните фигури. От четирите защитени зони само зона BG0002105 „Персенк” (за опазване на дивите птици) не попада в землището на гр. Девин.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

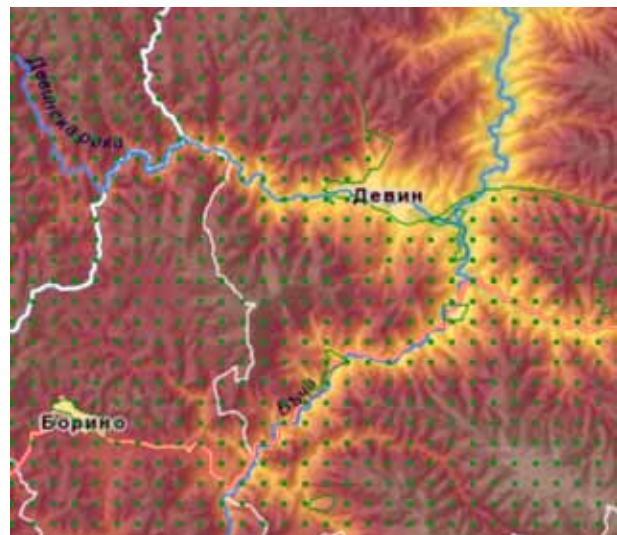
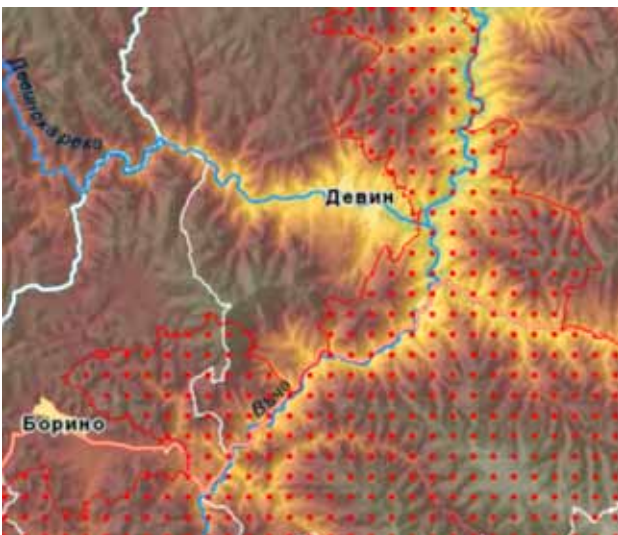
ВГ0002063 „Западни Родопи”

ВГ0002105 „Персенк”

ВГ0002113 „Триград-Мурсалица”

ВГ0001030 „Родопи-Западни”

Фигура 15. Местоположение и териториален обхват на защитените зони спрямо гр. Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

6. Изводи

1. В рамките на урбанизираната територия няма значими индустриални източници на замърсяване на атмосферния въздух. Поради това не са извършвани мониторингови наблюдения върху качеството на атмосферния въздух. Статистическите данни с източник НСИ показват, че количеството на вредни вещества в атмосферата, генерирани в гр. Девин, съставляват около половината от общото им количество в общината. Приносът на община Девин в емисиите на главните парникови газове в рамките на областта също е много малък. Тъй като през отоплителния сезон масово се използват замърсяващи атмосферния въздух горива, необходимо е осъществяване на мерки, свързани с подобряване на енергийната ефективност и намаляване на консумацията на замърсяващи въздуха енергоносители и при възможност замяната им с по-качествени горива или алтернативни източници на енергия. Липсват данни за замърсяването на атмосферния въздух от автомобилния транспорт, но може да се предположи, че той има второстепенно значение за замърсяване на въздуха в урбанизираната територия.

2. Община Девин разполага със значими ресурси от повърхностни и подземни води. Тяхното икономично използване и опазване от замърсяване е първостепенна задача за местната екологична политика. В общината съществуват сериозни проблеми, свързани с пречистването на градските отпадъчни води. Планирани са мерки за подобряване на водоснабдяването в града, за доизграждането на канализационната мрежа и изграждането на ГПСОВ по инвестиционната програма на „ВиК” ЕООД гр. Смолян. Извършените от страна на РИОСВ комплексни проверки на обекти в общината не са установили сериозни нарушения на индивидуалните емисионни ограничения и неспазване на условията на комплексното разрешително по компонент „води”.

3. На места почвената покривка в близост до урбанизираната територия нарушена от ерозионни процеси. От активни ерозионни процеси са обхванати предимно обезлесени територии със значителни наклони на склоновете повърхнини. Не са установени наднормени замърсявания на почвите с нефтопродукти и пестициди, а негодните и излезли от употреба препарати за растителна защита се съхраняват съгласно екологичните

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

изисквания. Цялото население на общината е обхванато от организирано сметосъбиране и сметоизвозване, а населението на гр. Девин е обхванато от система за разделно събиране на отпадъците. От страна на РИОСВ Смолян не са установени нарушения по отношение на управлението на отпадъците. Не съществуват данни за здравни и екологични проблеми, предизвикани от шумово замърсяване в рамките на урбанизираната територия, от повишен радиационен фон или от вредни йонизиращи лъчения.

4. В обхвата на община Девин попадат 10 защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии от четири категории (резерват, поддържан резерват, защитена местност и природна забележителност). В рамките на общината попадат и части от четири защитени зони от екологичната мрежа НАТУРА 2000 – три от тях са по директивата за опазване на дивите птици и една – по директивата за опазване на природните местообитания. Спазването на нормативните изисквания и режимите на тяхната защита допринася за запазването на биологичното и ландшафтното разнообразие и за устойчивото развитие на общината. Защитените територии и защитените зони са важна предпоставка за развитие на устойчиви видове туризъм.

5. Общината е разработила и изпълнява стратегически документи по приоритетните сектори на местната екологична политика, отразени в съответните наредби, приети от Общинския съвет.

IX. СЕЛИЩНА МРЕЖА, УСТРОЙСТВО И ИЗГРАДЕНОСТ НА ГРАДСКАТА СРЕДА

1. Териториално-урбанистична структура

Община Девин се намира в границите на „Югозападна и Южна централна България” от ниво NUTS 1, Южен централен район за планиране от ниво NUTS 2 и е включена в административните граници на област ниво NUTS 3, съгласно общата класификация за статистически цели на териториалните единици NUTS и Закона за регионално развитие /ЗРР/ на Република България.

Община Девин заема 17,83 % от област Смолян и според Закона за административно-териториалното устройство на Република България се отнася към трета категория община.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Община Девин граничи със следните общини, както следва: на изток – с. Чепеларе и Смолян, на запад – с. Борино и Батак, на север – с. Брацигово, Кричим и Родопи и на юг – с Република Гърция.

Фигура 16. Статистически зони NUTS 1 и NUTS 3

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 17. Статистически зони NUTS 3.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 18. Административно-териториално устройство на Република България, Източник: НКПР.

Девин е с площ 575 км² и в нейната териториална структура влизат 16 населени места, 15 от които села и един град, който се явява и общински център – град Девин.

Населението на община Девин към 2012 г. (по данни от НСИ) наброява 12 563 души, като съотношението между градско и селско население е 54% : 46%. Жените са повече от мъжете – на 1 000 мъже се падат 1 055 жени. Средната гъстота на населението е 21,9 души/км² и е по-ниска от средната за страната, което се дължи на местоположението на общината в периферен граничен район.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 26. Площ, гъстота на населението и населени места към 31.12.2012 г., НСИ.

ЕКАТТЕ	Статистически зони Статистически райони Области Общини	Площ - кв. км	Гъстота на населението на кв. км	Населени места - бр.	Градове - бр.	Села - бр.	Кметства - бр.
BG	Общо за страната	111001,9	65,6	5278	257	5021	2008
BG4	Югозападна и Южна централна България	42671.5	84.2	2252	102	2150	809
BG42	Южен централен	22365.1	65.4	1302	54	1248	556
SML	Смолян	3192,8	37,2	242	8	234	52
SML02	Баните	301,2	16,2	20	-	20	6
SML05	Борино	173,2	20,4	5	-	5	2
SML09	Девин	573,7	21,9	16	1	15	8
SML10	Доспат	282,7	31,5	8	1	7	7
SML11	Златоград	171,5	70,1	11	1	10	4
SML16	Мадан	175,0	68,9	44	1	43	5
SML18	Неделино	102,3	67,7	16	1	15	1
SML27	Рудозем	182,9	54,0	23	1	22	6
SML31	Смолян	854,0	47,4	86	1	85	10
SML38	Чепеларе	376,4	19,9	13	1	12	3

В националната категоризация на населените места град Девин попада в „трета“ категория град, докато останалите населени места са от по-ниска категория /от 5-та – 1бр., от 6-та – 6 бр., от 7-ма – 3 бр. и от 8-ма – 5 бр./.

Таблица 27. Категоризация на община Девин съставните ѝ населените места.

№	ЕККАТЕ	Наименование на административно-териториалната единица	Категория
1	SML09	Община Девин, област Смолян	3
№	КОД	Наименования на кметствата	
1	SML09-01	кметство Беден, общ. Девин	
2	SML09-02	кметство Брезе, общ. Девин	
3	SML09-03	кметство Грохотно, общ. Девин	
4	SML09-04	кметство Гьоврен, общ. Девин	
5	SML09-07	кметство Лясково, общ. Девин	
6	SML09-10	кметство Осиково, общ. Девин	
7	SML09-11	кметство Селча, общ. Девин	
8	SML09-13	кметство Триград, общ. Девин	

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

№	ЕККАТЕ	Наименование на населеното място	Категория
1	20465	Град Девин, община Девин, област Смолян	3
2	03112	с. Беден, община Девин, област Смолян	7
3	06269	с. Брезе, община Девин, област Смолян	6
4	11733	с. Водни пад, община Девин, област Смолян	8
5	17957	с. Грохотно, община Девин, област Смолян	6
6	18424	с. Гьоврен, община Девин, област Смолян	6
7	29502	с. Жребево, община Девин, област Смолян	8
8	36796	с. Кестен, община Девин, област Смолян	8
9	44848	с. Лясково, община Девин, област Смолян	6
10	48547	с. Михалково, община Девин, област Смолян	5
11	54198	с. Осиково, община Девин, област Смолян	7
12	66130	с. Селча, община Девин, област Смолян	6
13	69465	с. Стоманево, община Девин, област Смолян	7
14	72360	с. Тешел, община Девин, област Смолян	8
15	73105	с. Триград, община Девин, област Смолян	6
16	81815	с. Чуруково, община Девин, област Смолян	8

Източник: Национален регистър на населените места, 2014 г. и Заповед № РД-02-14-2021 от 14 август 2012 г. /обн. ДВ, бр. 66, 28.08.2012 г., неофициален раздел/ на МРРБ за категоризацията на населените места.

2. Пространствено развитие на мрежата от населени места и функционалните системи

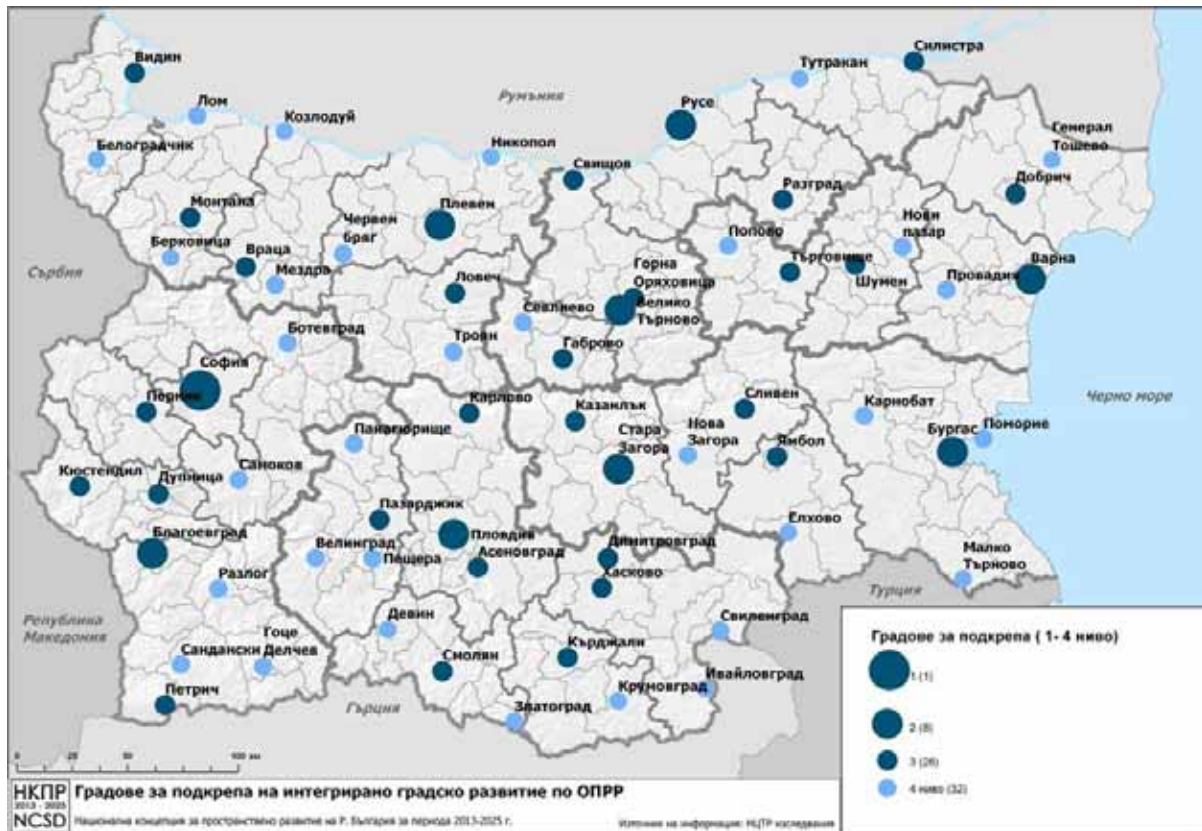
Йерархична система от населени места

Общината е представена от град Девин, който е общински център попадащ в 4-то ниво на йерархичната система от градове-центрове /малки градове с микрорегионално значение за територията на група общини/.

Като част от системата от полюси на растеж в областта в него са концентрирани основните административни, икономически, социални и културни дейности. Като полюс на растеж той е градивен елемент от макро-пространствената структура в полицентричната урбанистична мрежа на страната

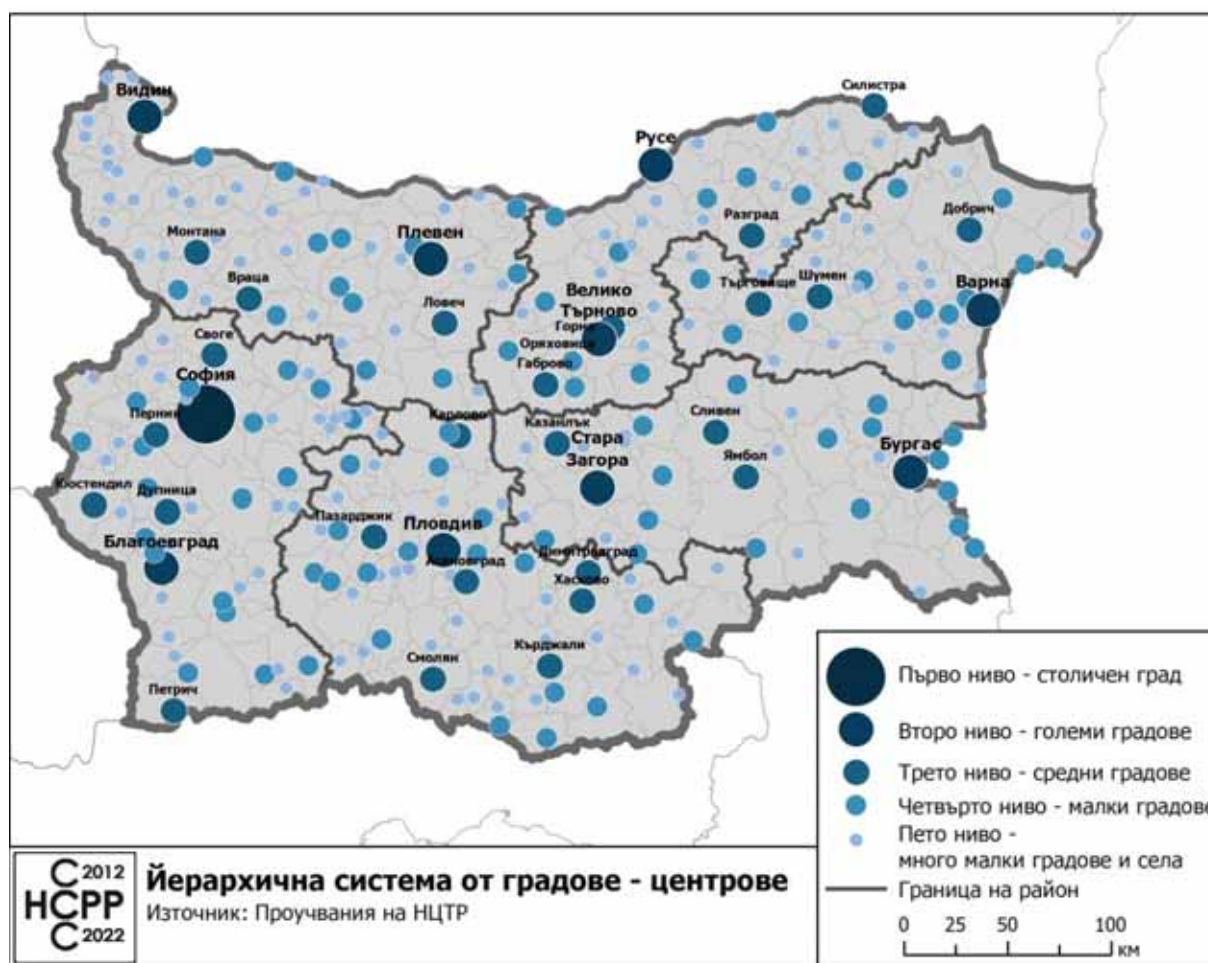
Според НКПР 2013-2025 г. град Девин попада в градовете за подкрепа на интегрирано градско развитие по ОПРР.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 19. Градове в подкрепа на интегрирано градско развитие по ОПРР, НКПР 2013-2025 г.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 20. Йерархична система от градове-центрове, НСРР на Република България.

Оси на урбанистично развитие

Осите на урбанистично развитие следват Националната концепция за пространствено развитие и Националната стратегия за регионално развитие. Заложените оси следват и схемата за пространствено развитие от Съвместния документ на страните от Вишеградската четворка плюс България и Румъния /V4+2/ и доразвиват идеите от НСРР 2012 -2022 г.

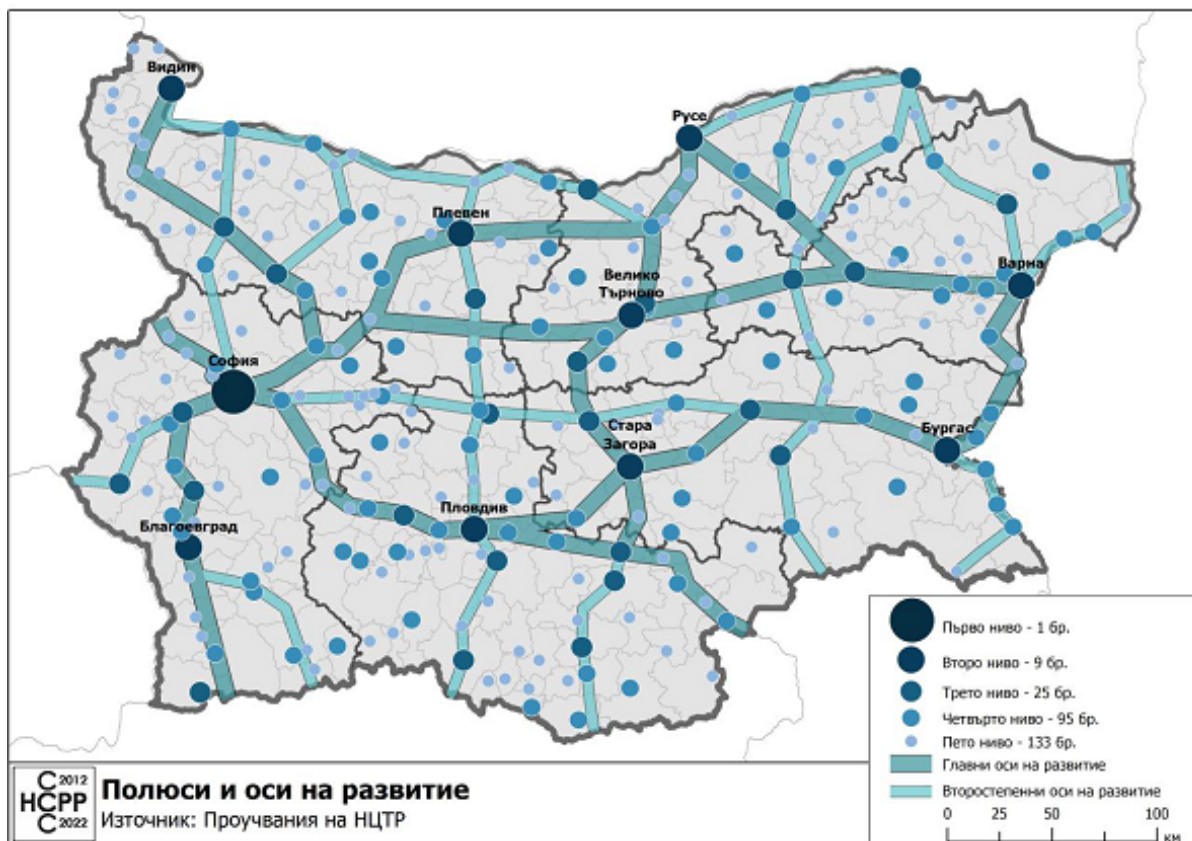
Поради своя характерен ландшафт, община Девин има затруднена транспортна достъпност и разчита единствено на автомобилния транспорт за всички видове превози.

Най-близкото отстояние до железопътната мрежа е 56 км /гара Кричим/.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Републиканската пътна мрежа в община Девин е представена единствено от III клас път – 76.7 км. Общинската пътна мрежа е 98.3 км. Гъстотата на пътната мрежа е 0.304 км/км².

Фигура 21. Полюси и оси на развитие, НСРР 2012-2022 г.

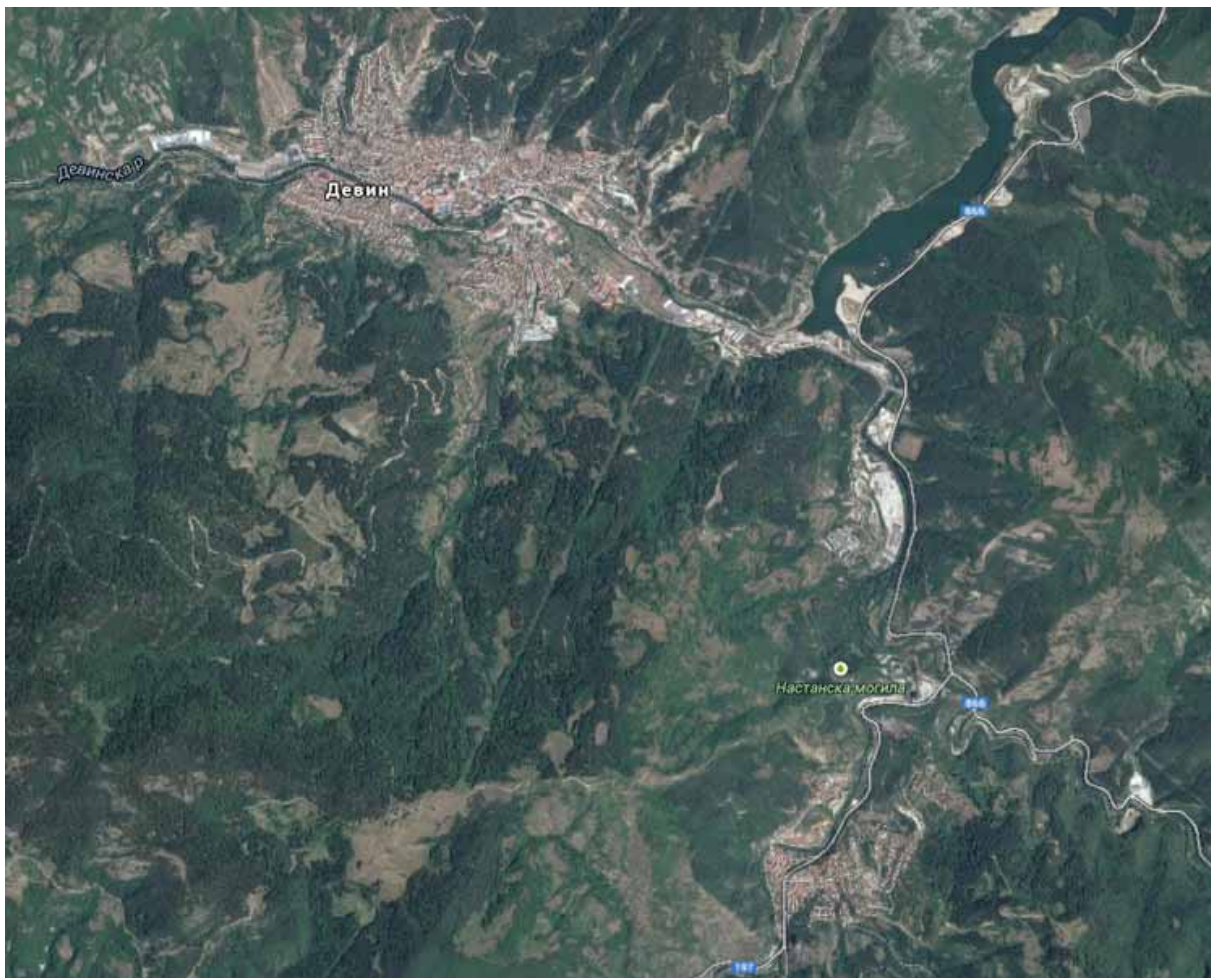
Устройство и изграденост на градската структура

Град Девин е общински център, в който е съсредоточена икономическата, социалната и културната дейност. Разположен в централната, западна част на общината, той има издължена структура в направление изток-запад, съобразена с морфологичните условия. Градът се е развил в долината на р. Девинска, и по нейните притоци. В структурата на града се включват функционалните системи обитаване, обществено обслужване, производство и складова дейност, отдих и рекреация /включващи спорт, зелена система, културно наследство/.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Източно от Девин и перпендикулярно на издължената му селищна структура преминава р. Вьча, край която е изграден път „866“, който се явява основна връзка на общината със съседните общини, областния център и главните оси на развитие според Националната стратегия за регионално развитие. Градът се развива в еднакви сравнително пропорционални направления изток-запад и север-юг от двете страни на река Девинска. Осите следват релефните условия, като естествени ограничители са Девинска планина, връх Гребенец и склоновете на Чернатица.

Фигура 22. Сателитно изображение на гр. Девин и кв „Настан“.

Град Девин притежава разграничима идентичност /genius loci/, което е в основата на формиране на урбанистичния план/структура на града. Кварталите имат фрактална, *Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.*

издължена структура, следващи характерния релеф. В централната градска част са обособени открити публични пространства, включващ важните административни и културни сгради /община, читалище, музей, поща и др./, пешеходната зона и площада.

Фигура 23. Сателитно изображение на гр. Девин.

Промишлените зони са ситуирани в двата края на града, съответно на запад и на изток, като използват предимствата да употребяват водните ресурси около тях и добрите транспортни връзки. Не се открояват прилежащи терени с концентрация на високо жилищно застрояване, следователно градът е останал незасегнат от периода на масово панелно строителство край промишлените центрове и е запазил характерната си урбанистична структура.

Цялостният пейзаж е оформен от ниско застрояване, широко дворно място в имотите и богато улично озеленяване, което допринася за плавния преход от градска в извънградска среда.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Уличната мрежа в града е представена от една главна ос, преминаваща централно през града в направление изток-запад и обслужващи кварталите улици.

Елементите на социалната инфраструктура са пространствено разпределени в обхвата на цялата територия на града, обслужващи всички обособени квартали. В централната градска част е разположен парк „Острова“. Интересно е решението на главната улица „Освобождение“, в преминаването ѝ през градския център, да бъде обособена като пешеходна зона. Успехът в този подход се изразява в плавния преход от динамичната градска среда към по-спокойното площадно пространство. Заедно с парковата територия, която води началото си от пешеходната зона и заедно с нея образуват ринг, в който са съсредоточени социалните дейности на града.

Квартал „Настан“ е разположен в живописна котловина, заобиколена от планински склонове на 6,5 км. югоизточно от централната градска част и е пространствено-комуникационно и функционално обвързан с нея и прилежащите ѝ територии. Въпреки пространствената отделеност на квартала, той трябва да се разглежда като неразделна част от урбанизираната територията на град Девин и бъдещото устройство на територията.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 24. Сателитно изображение на кв. „Настан“, гр. Девин

Градоустройственият план следва особеностите на релефа, който има доминиращо значение, в резултат на което уличната мрежа и обособените жилищни квартали са с фрактална структура. В непосредствена близост се намира водоелектрическата централа и рибарници „Настан“, които предоставят трудова заетост на населението. В кв. „Настан“ са разположени два от основните образователни обекта в общината – ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ и ОДЗ „Изворче“.

Х. ЖИЛИЩЕН СЕКТОР

Жилищните територии на град Девин са равномерно разпределени и преобладават в плана му. Структурата на кварталните единици следва ландшафтните особености на прилежащия терен, поради което уличната мрежа е с живописен характер. Застрояването е предимно от свободностоящи единични къщи с ниска височина и характерни прилежащи дворни пространства.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Жилищна задоволеност

Показателят жилищна задоволеност се измерва в брой жилища на 1000 човека от населението. По данни на НСИ за 2012 г. в община Девин на 1000 човека се падат по 554,01 жилища, като с тази стойност тя се нарежда на пето място в областта. По следващия показател /среден брой лица на едно жилище/ община Девин е със стойност равна на тази на областта – 1,81.

Таблица 28. Жилищна задоволеност.

NUTS	EКАТТЕ	Статистически зони Статистически райони Области Общини	Общо	Жилища на 1000 човека от населението	Среден брой лица на едно жилище
BG	BG	Общо за страната	3909348	536,33	1,86
BG42	BG42	Южен централен	709399	566,52	1,77
BG424	SML	Смолян	65754	553,59	1,81
	SML02	Баните	4084	837,74	1,19
	SML05	Борино	1458	412,80	2,42
	SML09	Девин	6965	554,01	1,81
	SML10	Доспат	3023	339,32	2,95
	SML11	Златоград	6186	514,21	1,94
	SML16	Мадан	6131	508,80	1,97
	SML18	Неделино	3828	552,94	1,81
	SML27	Рудозем	4901	496,10	2,02
	SML31	Смолян	23314	575,43	1,74
	SML38	Чепеларе	5864	782,70	1,28

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Вид на сградите в населените места

Най-голяма концентрация на жилища се наблюдава в общинския център град Девин, като съответно там има и най-голям брой необитавани жилища. Отличава се голямо наличие на жилища за временно обитаване – 142. Село Лясково е на второ място по брой жилища в общината – 278, от които 45 са необитавани. Най-малкото населено място е село Тешел с 4 жилища.

Таблица 29. Жилищна обитаемост в община Девин

Общини	Общо	Вид на сградата			
		жилищна обитавана	жилищна необитавана	жилищна за временно обитаване	жилищна за колективно домакинство
Общо за страната	2060745	1365228	554229	140577	694
Община Девин	3681	3008	531	142	-
гр. Девин	1634	1367	171	96	-
с. Беден	208	141	53	14	-
с. Брезе	214	158	48	8	-
с. Водни пад	22	1	9	12	-
с. Грохотно	180	172	8	-	-
с. Гьоврен	175	168	7	-	-
с. Жребево	41	30	9	2	-
с. Кестен	60	43	17	-	-
с. Лясково	278	233	45	-	-
с. Михалково	121	103	17	1	-
с. Осиково	117	95	14	8	-
с. Селча	253	215	38	-	-
с. Стоманево	92	68	24	-	-
с. Тешел	4	3	1	-	-

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

с. Триград	221	188	33	-	-
с. Чуруково	61	23	37	1	-

Източник: НСИ

По данни на НСИ от приблизително 50% от жилищата на територията на община Девин се намират в общинския център. Средната площ на жилищата е 76 м², а на всяко жилище се падат средно по 2,68 стаи. Като се има в предвид показателят среден брой лица на едно жилище – 1,81 може да се обобщи, че жилищата отговарят на нуждите на населението.

Таблица 30. Основни характеристики на жилищата към 2011 г.

Община, Населени места	Жилища – бр.	Жилищни помещения – бр.		Полезна площ – кв. м.	
		общо	в т.ч. стаи	общо	в т.ч. жилища
Девин	6941	25334	19774	504977	370326
град Девин	3618	12926	9725	275805	199364

Източник: НСИ

XI. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Инженерните и комуникационно-транспортните мрежи, (като „общо” понятие инфраструктури) на общината създават основните предпоставки за социално-икономическото развитие, за цялостния бит и живот на населението и са предпоставка за постигане на основните стандарти на европейските измерения на начина на живот.

1. Транспортна инфраструктура

Поради специфичните природни дадености, автомобилният транспорт се явява единственият вид транспорт в община Девин и цяла Смолянска област. През територията на общината не преминава артерия от националната ЖП мрежа, няма пряк достъп до пристанище и летище. Най-близкото разстояние до ЖП транспорт е 56км (гара Кричим). Обслужването на населението с пътнически товарен и таксиметров транспорт се осъществява изцяло от частни фирми.

На територията на общината не преминава път I и II клас от Републиканската пътна мрежа. Категорията на изградените пътни артерии е III и IV клас. Гъстотата на пътната

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

мрежа е $0,304 \text{ км/км}^2$ и е в много лошо състояние. Всички елементи, като се започне от габарита, настилката, кривите и т.н. не отговарят на стандартите за сигурност и комфорт за пътуване. Пътното поддържане е затруднено поради голямата надморска височина и стръмните склонове. Поддръжката на общинските пътища е задължение на община Девин, а на републиканските – на Областно пътно управление – Смолян.

Пътищата, част от Републиканска пътна мрежа, преминаващи през територията на Община Девин са: III-866; III-862; III-197.

Таблица 31. Републикански пътища на територията на община Девин

№ път	Наименование на пътя
III-862	Пловдив - Михалково
III-866	Смолян - I-8
III-197	Гоце Делчев - Девин

Източник: Община Девин

Таблица 32. Общински пътища на територията на община Девин

	№ път	Наименование на пътя
1	SML3051	SML1050 - Водни пад
2	SML1050	III-197 - Кестен
3	SML1052	SML1050 - Гьоврен
4	SML1053	III-866 - Брезе
5	SML1055	III-866 - Лясково
6	SML1056	III-866 - Селча
7	PAZ2044	Батак-Девин (част от трасето)
8	SML2070	SML1056 - Стоманево
9	SML2054	III-866 - Беден
10	SML2071	III-866 - Осиково

Източник: Община Девин

Транспортните фирми, които осъществяват автобусен превоз по направление населените места от общината и тези до гр. София, гр. Пловдив, гр. Смолян и гр. Доспат са: ЕТ „Анжел Г - Горан Каменов”; „Армандо 61” ЕООД; „Роли 60” ЕООД; „Илинден” ЕООД.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 33. Отстояния от гр. Девин до други населени места в общината

Населено място	Разстояние(км)	Време за път (≈ мин.)
с. Беден	13,2	0,2
с. Брезе	15,6	0,21
с. Водни пад	33,6	0,56
с. Грохотно	10,86	0,14
с. Гьоврен	19,25	0,25
с. Жребево	32,79	0,53
с. Кестен	35,2	1,02
с. Лясково	16,94	0,21
с. Михалково	26,12	0,31
с. Осиково	43,84	1,36
с. Селча	39,1	0,48
с. Стоманево	36,04	0,46
с. Тешел	15,45	0,19
с. Триград	26,75	0,34
с. Чуруково	33,07	0,39
гр. София	197,8	2,47
гр. Пловдив	91,7	1,42
гр. Варна	458	5,41
гр. Смолян	45,17	0,58
гр. Чепеларе	44,37	0,53
гр. Кричим	61,38	1,09

Източник: Община Девин

До всички населени места с изключение на с. Брезе са осигурени транспортни връзки с общината на базата на сключени договори с трима превозвачи.

Специфичният релеф и лошото състояние на пътната мрежа са предпоставка за затрудняване на транспортната достъпност до някои населени места, което се явява пречка при оказването на спешна медицинска помощ и ежедневни пътувания за работещите в гр. Девин жители на общината, затруднява интегрирането на района и превръщането му в привлекателен за инвестиции и туризъм.

Уличната система играе важна роля в общото развитие на община Девин. Част от уличната мрежа в гр. Девин, кв. Настан и селата Триград и Селча са реконструирани и

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

рехабилитирани през 2012 г., но все още голям процент от улиците в населените места се нуждаят от ремонт и преасфалтиране.

2. Пешеходни зони и тротоарни настилки

Обществените пространства са много важна част за функционирането на града и прилежащите му територии. Успешните обществени пространства са определящи за облика на даден град и негова визитка. Най-силните символи на градовете в световен мащаб са именно техните градски площади и пешеходни зони. Обществените пространства, тяхното състояние и степен на изграденост в градоустройствено отношение отразяват обществените институции и сплотеността на обществото. Това са местата, където различия и единомислие, конфликти и разбирателство се въплъщават във физически мащаби. Успешните обществени места са свързани с местната икономика, местни продукти и специфичните за местната общност дейности и обичаи.

В този ред на мисли достигаме до извода, че в процеса на работа по ИПГВР-гр. Девин е нужно да се обърне внимание на ключовите места в града с публични функции.

Реконструкция и рехабилитация на централните градски площади не е извършвана, както и на пешеходната алея „Освобождение“, с изключение на пространството пред сградата на община Девин. Такава е нужна с оглед обновяването, модернизирването и по-доброто функциониране на града като „организъм“. Нужна е и подмяна на елементите на градския дизайн, тъй като са остарели и амортизирани.

Необходимо е да се извърши и облагородяване и паркоустройство на крайречния градски парк „Острова“, както и рехабилитация на пешеходния мост.

3. Паркиране

Капацитетът от места за паркиране, с които разполага град Девин, засега е достатъчен за нуждите на местното население.

Един от факторите, оказващ влияние върху това, е задълбочаването на демографските проблеми, съответно броят население, ползващо автомобил на територията на града.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

В минали години от Общински съвет е разглеждано предложение за обособяване на зона за платено паркиране („Синя зона”), но проектът е бил отхвърлен. Платеното паркиране е най-ефикасният начин за редуциране на продължителността на престой на автомобил, при условие, че се спазват разпоредбите относно паркирането и че съществуват алтернативи на продължително паркиране. При наличие на влошаване условията за паркиране в централната градска част, проектът ще се разгледа отново.

4. Велосипедни алеи

В град с проблеми с местата за паркиране или еднопосочни улици, много шофьори избират да се придвижват с велосипед, защото е по-бързо. Затова, спестяването от времето за пътуване е сред силните аргументите при реализиране на дейности за промяна на поведението и избора на начин за придвижване. С други думи, велосипедистите няма да приемат нов и удобен велосипеден маршрут, ако не е по-бърз и по-пряк. Това е валидно за опитните велосипедисти. Децата и възрастните велосипедисти изискват повече сигурност.

В други случаи карането на велосипед служи за почивка, спорт и отмора сред природата.

В съвременните градове велосипедната мрежа е не просто лукс, а необходимост.

Качественото изпълнение на велосипедна мрежа и привлекателна заобикаляща я среда – качеството на настилката на пътя – имат значителен ефект за използването ѝ. Дупките, неравностите, корените на дърветата също са неприятна част от пътя, както за водачите на моторизиран транспорт, така и за велосипедистите. Намалената скорост и комфорт на пътуването, повишеният риск от повреда на велосипеда се отразяват демотивиращо на велосипедистите, но това не означава, че алеята е напълно безполезна. Както всички пътища, така и велосипедните алеи се нуждаят от периодична поддръжка, за да предоставят комфорт. Привлекателността на велосипедната алея зависи и от заобикалящата я среда. Колкото повече заобикалящата я среда е по-привлекателна, толкова по-голям е шансът на алеята да е успешна, харесвана и използвана за ежедневни пътувания. Добре е маршрутите да минават покрай реки, зелени площи и паркове (ако е възможно). Привлекателността на заобикалящата среда е обвързана с чувството за

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

социална сигурност на даденото място, особено когато е тъмно или сумрачно. Тъмни или слепи тунели, подлези, места с по-малко хора или човешка дейност (например изоставени фабрики, зали или ненаселени места, клубовете през нощта) понижават привлекателността на даден маршрут и му създават лоша репутация.

На територията на град Девин няма изградени велосипедни алеи. Нужно е да се изследва територията и да се набележат подходящи места за изграждане на такива.

5. Водоснабдителна и канализационна мрежа

Водоснабдени са всички населени места на територията на общината. Водоизточниците са местни, с добри качествени показатели и достатъчен дебит за нуждите на населението. Водоснабдяването на населените места в общината се осъществява от 45 водоизточника-каптажи. В по-голямата част от тях, водоподаването е по гравитачен начин. Има изградени 5 броя автоматизирани помпени станции, с инсталирана мощност 1035 KW: две в с. Беден и по една в гр. Девин, кв. Настан, с. Михалково, с. Беден и с. Гьоврен.

Основното водоснабдяване на гр. Девин се осъществява с гравитачен водопровод от каптаж “Балдарана”, с дебит 54 ч/сек, като се използват и каптажите “Равня” и “Кочкомарова вода”.

Изградената водопроводна мрежа е физически остаряла и амортизирана, с нисък коефициент на полезно действие, чести аварии и големи загуби. Това налага спешната необходимост от подмяна и реконструкция. Необходима е реконструкция на водопровод на “Балдарана” – гр. Девин и на вътрешната водопроводна мрежа в гр. Девин, с. Гьоврен, с. Брезе, с. Лясково, с. Триград, с. Селча и с. Грохотно. Належачо е разширение на водопроводната мрежа и водоснабдяване на новоизградените квартали в селата Триград и Михалково.

В повечето населени места са изградени канализационни мрежи, но не са обхванати в събирателни клонове, с цел насочване и отвеждане на отпадъчни води към пречиствателни съоръжения. В новопостроените квартали на някои населени места няма

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

изградена канализация. Необходимо е частично изграждане на канализационни мрежи в с. Грохотно, с. Триград, с. Михалково и кв. Кусвица, гр. Девин.

На територията на общината няма пречиствателни станции за отпадъчни води. Във връзка с въвеждането в експлоатация на обект “Хидровъзел Цанков камък”, е неотложно изграждането на колектори за отпадъчни води и пречиствателни станции в общинския център – гр. Девин и в с. Грохотно. Изграждането на пречиствателни станции за отпадъчни води има голямо значение за съхраняване на екологичното равновесие в района и недопускане на екологичната катастрофа. Водите на замърсената река Въча, се вливат в р. Марица и водят не само до местно замърсяване, но и до замърсяване на Република Гърция, т.е. пораждат екологичен проблем с трансграничен характер.

6. Енергийна инфраструктура

Техническото състояние на електроенергийната система е сравнително добро и в момента може да поеме по-голямо натоварване. Енергоснабдяването на община Девин се осъществява от ЕВН БЪЛГАРИЯ АД. Наложителна е реконструкция на отделни междуселищни и вътрешноселищни мрежи, подмяна на дървени електрически стълбове с бетонови и изграждане на допълнителни трафопостове. На територията на общината са изградени обекти на хидрокомплекс “Средна Въча” от хидроенергийна каскада “Доспат - Въча”. Произвежда се ел.енергия от две ВЕЦ: ВЕЦ “Девин” с мощност 80 МВт и ВЕЦ “Тешел” с мощност 60 МВт. Изграден е язовир “Цанков камък” с прилежаща ВЕЦ, която е с проектна мощност 80 МВт. Водоелектрическата централа участва при покриване на върхови и подвърхови товари, регулиране на честотата и бърз резерв при отпадане на основната мощност. С реализацията на проекта през 2004 г., водите се включат в голямата хидроенергийна система: каскада “Доспат-Девин-Кричим”.

Брой и инсталирана мощност на трансформаторите в района на община Девин.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Гр. ДЕВИН – захранва се от „ВЕЦ – ДЕВИН”

№	Графопост	Параметри
1	ВС-ДЕВИН	400Kva
2	ТП ПОМПИ ДЕВИН	160Kva
3	ТП ТПК ДЕВИН	250Kva
4	ТП САЯТА ДЕВИН	400Kva
5	ТП ГИМНАЗИЯ ДЕВИН	250Kva
6	ТП ПРЕХОДЕН ДЕВИН	160Kva
7	ТП СТАРА ПЛАНИНА ДЕВИН	250Kva
8	ТП РОДОПИ ДЕВИН	400Kva
9	ТП КЦ - 2 ДЕВИН	400Kva
10	ТП БАЛНЕОЛЕЧЕНИЕ ДЕВИН	400Kva
11	ТП КАЦАРОВ ДЕВИН	250Kva
12	ТП СЪДИЙСКИ ДЕВИН	320Kva
13	ТП КУЛТУРЕН ДОМ ДЕВИН	800Kva
14	ТП ХОТЕЛА ДЕВИН	400Kva
15	ТП ХИДРОСТРОЙ ДЕВИН	800Kva
16	ТП КАЗАРМА ДЕВИН	630Kva
17	ТП ИЗГРЕВ ДЕВИН	630Kva
18	ТП ДЕТСКА ГРАДИНА ДЕВИН	400Kva
19	ТП КАТ ДЕВИН	100Kva
20	МТП ИСМЕНА ДЕВИН	250Kva
21	БКТП ПОЖАРНА ДЕВИН	630Kva
22	БКТП БАСЕЙНА ДЕВИН	630Kva
23	ТП МТС ДЕВИН	250Kva
24	ТП БОЛНИЦА ДЕВИН	160Kva
25	ТП ТОДОРКОВО ДЕВИН	180Kva
26	ТП ПОГРЕБИ ДЕВИН	160Kva
27	БКТП ИСМЕНА ДЕВИН	630Kva
28	БКТП СРЕДНА ГОРА ДЕВИН	400Kva
29	ВС НАСТАНСКИ МОСТ ДЕВИН	180Kva
30	ТП 1 НАСТАН	1/250 Kva, 2/250 Kva
31	ТП 2 НАСТАН	160Kva
32	МТП НАСТАН	250Kva
33	МТП НАСТАН ЦЕНТЪР	250Kva
34	БКТП ТМС ДЕВИН	800Kva
35	МТП МАНОЛОВ ДЕВИН	400Kva

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

36	ТП ЛИСИЧЕВО ДЕВИН	100Kva
37	МТТ СЕЛИЩЕ ДЕВИН	100Kva

ВЛ НН – 53045 метра

КЛ НН – 22040 метра

II. ГРОХОТНО – захранва се от „ВЕЦ – ДЕВИН”

1	ТП 1 ГРОХОТНО	250 Kva
2	ТП 2 ГРОХОТНО	100 Kva

ВЛ НН – 6350 метра

КЛ НН – 185 метра

III. МИХАЛКОВО, ЧУРЕКОВО, ОСИКОВО, ПЕТВАР – захранва се от „ВЕЦ – ДЕВИН”

1	ВС МИХАЛКОВО	63Kva
2	ТП 1 ПЛОЩАДА М-ВО	250Kva
3	ТП 2 ПОМПИ М-ВО	250Kva
4	ТП 3 БЛОКОВЕТЕ М-ВО	180Kva
5	ТП 4 КИРИЗЛИКА М-ВО	250Kva
6	БКТП ДИП М-ВО	250Kva
7	ТП 6 СТОПАНСКИ ДВОР М-ВО	100Kva
8	ТП ПЕТВАР	50Kva
9	ТП ОСИКОВО	250Kva
10	МТТ ОСИКОВО	100Kva
11	ТП ЧУРУКОВО	160Kva

ВЛ НН – 13640 метра

КЛ НН – 1360 метра

1	ТП 1 СЕЛЧА	180
2	ТП 2 СЕЛЧА	180
3	ТП 3 СЕЛЧА	160
4	ТП СТОПАНСКИ ДВОР СЕЛЧА	160
5	ТП СТОМАНОВО	250

ВЛ НН – 9720 метра

КЛ НН – 835 метра

Източник: Община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

7. Телекомуникации

Съобщителните връзки на територията на община Девин са на добро ниво. Телефонната плътност е 38,3 ТП/100жители и е над средната за страната. Фиксираните телефонни услуги се предоставят от БТК ЕАД при 100% цифровизация на територията на общината. GSM покритие – 98,22% по население за гр. Девин и 98,55% покритие по население за община Девин.

БТК ЕАД предоставя телевизионна услуга по технология Direct to The Home TV (DTH TV). Ефирно радио и телевизионно покритие не се осъществява и не се поддържа от БТК ЕАД.

На територията на гр. Девин се предоставя достъп до фиксиран високоскоростен интернет по ADSL технология.

Мобилен достъп до интернет чрез UTMS технология със 97,78% покритие по население за гр. Девин и 91,83% покритие по население за община Девин.

ХП. ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ГРАДСКАТА СТРУКТУРА НА ГОЛЕМИТЕ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТИ

Основният проект с национално значение, който оказва влияние върху развитието на гр. Девин е инфраструктурният проект за изграждане на хидроенергиен комплекс „Цанков камък“. Този обект е най-голямото подобно съоръжение в България и включва язовир „Цанков камък“ и Водно-електрическата централа (ВЕЦ) „Цанков камък“.

Язовирната стена е бетонова дъгова с двойна кривина. Максималната височина на стената е 130.5 м, а дължината на стената по оста на короната е 468 м. Обемът на бетона за язовирната стена е 520 000 м³.

ВЕЦ е с мощност 80 МВт и проектно годишно енергийно производство 185 млн. кВтч.¹⁸

В допълнение този обект може да е и туристическа атракция, която да привлича както български, така и чуждестранни туристи.

¹⁸ Данни от Национална електрическа компания ЕАД
Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Язовирът е разположен в близост до с. Михалково и е част от каскадата „Доспат-Въча“. Водното му огледало достига до гр. Девин и е с дължина около 15 км.

Като част от проекта са изградени път (10 км) от с. Михалково до гр. Девин и тунел (0,800 м).

XIII. ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ НА АКТУАЛНИ ИНФРАСТРУКТУРНИ ПРОЕКТНИ ИДЕИ

В рамките на настоящия документ е извършена инвентаризация на проекти, финансирани от фондовете на ЕС за предходния програмен период, както и от други програми и организации, които активно са подготвени и реализирани в рамките на община Девин. Интервенциите са разделени на три категории, които включват:

- *Изпълнени проекти – 49 проекта;*
- *Проекти в процес на изпълнение – 14 проекта;*
- *Проект, който предстои да бъдат реализирани – 1 проект;*

В таблицата по-долу е представена информация за наименованието на проекта, период на реализация, стойност, роля на община Девин и друга информация. Таблицата е изготвена на база на информация, предоставена от община Девин и информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 34. Реализирани Проекти на община Девин.

Реализирани проекти				
Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
Извършване на енергоефективни мероприятия и изпълнение на необходимите СМР на СОУ ”Хр. Ботев”	16.07.2009 - 16.01.2011	Оперативна програма "Регионално развитие"	643 018	община Девин
Развитие на спа туризма в пограничния регион чрез използване на иновативни ИТ услуги – IT SPA Tourism” изпълнявана по ТГС “Гърция – България”	2012-2013	ТГС „България – Гърция“	318 208,65	община Девин, община Минерални бани, Република Гърция
Подобряване на ефективността на общинска администрация – Девин	09.10.2012 - 09.04.2014	Оперативна програма "Административен капацитет"	73 762	община Девин
Нови възможности за социално включване на лица, зависими от грижа в община Девин- услуги „социален асистент” и „домашен помощник”	03.11.2010 - 01.01.2012	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	138 737	община Девин
Осигуряване на достоен живот на лица, зависими от грижа в община Девин	21.11.2012 - 01.05.2014	Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси"	149 182	община Девин
„Кът за отдих и наблюдение в УПИ I, кв. 43 по плана на град Девин”	2013 г.	Оперативна програма за развитие на сектор Рибарство, чрез МИРГ „Високи Западни Родопи” Батак- Девин-Доспат”	80 646	община Девин
Усъвършенстване на професионалните умения в областта на рибарството на безработни лица от община Девин”	2013 г.	Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство”	153 397	община Девин
„Био-Бранд „Разработване на съвместна схема за производство на местни органични (екологични) продукти в транс- граничния регион”	2011-2013 г.	ТГС “Гърция – България 2007 - 2013”	107 960,16	община Девин

Реализирани проекти				
Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
Изграждане на подпорна стена за укрепване на ул. „Изгрев”, кв. 68, между о.т. 1551 1556 по ПУП на гр. Девин.	2010 г.	Преходен остатък от целеви средства от фонд ”Стихийни бедствия”	53 463	община Девин
Канализация и водопроводни мрежи в кв. Изгрев гр. Девин	2008 – 2009 г.	Общински бюджет и допълнително финансиране от МФ	1 225 800	община Девин
Реконструкция на ВиК системи ул. “Кокиче” и “Въстаник” – гр. Девин	2007-2009 г.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	2 160 569	община Девин
Проект и предпроектни проучвания на водопроводна и канализационна мрежа и пречиствателна станция – гр. Девин	2012 г.	община Девин	3 000	община Девин
Реконструкция на вътрешно-градска улична мрежа гр. Девин	2007-2009 г.	Министерство на регионалното развитие и благоустройството	2 193 435	община Девин
Реконструкция на ул. “Васил Левски”	2007-2009 г.	МС и общински бюджет	-	-
Реконструкция на ул. “Гордъо войвода”	2007 - 2009 г.	Министерство на финансите	73500	община Девин
Реконструкция на ул. “Бузлуджа”	2007-2009 г.	заемни средства	75500	община Девин
Реконструкция на ул. “Младост” и ул. “Горица”	2007-2009 г.	заемни средства	325 706,99	община Девин
Реконструкция на ул. “Стара планина”	2007-2009 г.	заемни средства	17500	община Девин
Подпорна стена ул. „Изгрев”, гр. Девин	2011 г.	МС	53 463	община Девин
Изработване на технически проект за Пешеходна улица по левия бряг на р. Девинска в участъка от края на ул. ”Ястребино” в кв. ”Врътлек” до моста за гробищата	2012 г.	общински бюджет	5 400	-
Направа на метален парапет на ул. ”Васил Левски”	2008 г.	общински бюджет	1 190	-

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Реализирани проекти				
Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
– гр. Девин				
Направа на уличен отток на улица „Освобождение” – гр. Девин	2008 г.	общински бюджет	2 869	-
Изработване на ПУП – план за регулация между ул. ”Опълченска”, ул. ”Явор” и ул. ”Освобождение на север и регулационна граница на гр. Девин	2012 г.	Целева Капиталова субсидия и постъпления от продажба на общински нефинансови активи	30 414	-
Изработване на ПУП – план за регулация между ул. ”Опълченска”, ул. ”Васил Левски” и регулационна граница на гр. Девин	2012 г.	общински бюджет	31 440	-
Изготвяне на ПУП за гробищни паркове в гр. Девин, с. Триград, с. Лясково и процедури по отчуждаване	2009-2010 г.	общински бюджет	30 200	-
Изработване на ландшафтно-устройствен проект и бизнес план за озеленените площи гр. Девин	2012 г.	Целева капиталова субсидия	3 000	община Девин
Проект за укрепване на левия бряг на р. Девин посредством предпазна дига	2012 г.	общински бюджет	960	-
Канализация на гр. Девин - главен събирателен колектор от РШ1 до РШ30 – първи етап	2006 - 2007 г.	ПУДООС	4 017 750	община Девин
Канализация в гр. Девин, ул. ”Първи май”	2007 г.	общински бюджет	69 200	-
Изготвен е Технически проект за ГПСОВ – гр. Девин и е внесен за финансиране по ОПОС	-	общински бюджет	30 000	-
Проект и предпроектни проучвания на водопроводна и канализационна мрежа и	2012 г.	общински бюджет	3 000	-

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Реализирани проекти				
Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
пречиствателна станция – гр. Девин				
МБАЛ – гр. Девин 1-ви етап 2-ри етап	2007 г. 2008 г.	Проект “Красива България” – I и II етап	118 869 177 035	община Девин
Детска градина в УПИ XII, кв. Люляк, кв. 49 – гр. Девин	2009 г.	Проект “Красива България”	253 234	община Девин
Реконструкция сграден фонд на СОУ “Хр. Ботев”	2007, 2009, 2010 г.	общински бюджет	902 082	-
Доизграждане на част от административна сграда в кв.68.УПИ 1 по ПУП на гр. Девин	2012г.	Целева капиталова субсидия	24 000	община Девин
Реконструкция на външна фасада и промяна предназначението на детска градина в кв. Люляк в Общностен център за деца и семейства./Целева капиталова субсидия, Проект Красива България/	2009 г.- 2012 г.	Целева капиталова субсидия и Проект Красива България	260 880	община Девин
Реализация на проект „Извършване на енергоефективни мероприятия и изпълнение на необходимите СМР на СОУ „Хр. Ботев”, гр. Девин	2009 - 2010 г.	ОПРР	853 425,34	община Девин
Закупуване на медицинско оборудване	2007-2013 г.	общински бюджет	50 000	община Девин
Програма “Личен асистент”	2011-2012г.	Бюджетни средства	881,00	-
Реконструкция на външна фасада и промяна предназначението на детска градина в кв. Люляк в общностен център за деца и семейства.	2009г.- 2012г.	Целева капиталова субсидия	260 880	община Девин
Реализация на проект по НП „АХУ”, дейност	2011-2012г.	НП "Асистенти за хора с увреждания"	16 468	община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Реализирани проекти				
Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
„Социален асистент”				
Нови възможности за социално включване на лица, зависими от грижа в община Девин – услуги „социален асистент” и „домашен помощник“	2011-2012г.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и общински бюджет	197 412,74	община Девин
Предоставяне на услугата домашен помощник по НП „ОСПОЗ” през 2007 и 2008 год., по НП „СУСС” през 2009 год. и по ОП „РЧР” през 2011 год.	2007 – 2011 г.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	326 847,50	община Девин
Разкриване на Център за обществена подкрепа в гр. Девин	2011 г.	общински бюджет	22 857,68	-
Изграждане на достъп за хора с увреждания до сградата на общинска администрация	2010 г.	общински бюджет	6 955	-
Квалификация на педагогическите специалисти	2013 г.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	1 000	община Девин
Девин в периодичния печат - онлайн е- справочник	2014 г.	Програма "Глобални библиотеки - България, грантова схема за финансиране на иновативни проекти - 2013 г."	5 634,98	община Девин
Подкрепа за заетост	2012-2013 г.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	284 641,71	община Девин
Ново начало – от образование към Заетост	2012-2013 г.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	28 327,28	община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект **„Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”**, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Реализирани проекти				
Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
Придобиване на умения и постигане на обществена активност за потенциална местна инициативна група на територията на община Девин	2012 г.	ПРСР	178 109,20	община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект **„Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”**, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 35. Проекти на община Девин в процес на изпълнение, разглеждане и оценка.

Проекти в процес на изпълнение, разглеждане и оценка				
Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин	20.12.2013 - 20.08.2015 г.	Оперативна програма "Регионално развитие"	198 497	община Девин
Подобряване на професионалната компетентност на Общинска администрация – Девин чрез провеждане на специализирани обучения	01.08.2014 - 01.08.2015 г.	Оперативна програма "Административен капацитет"	135 186	община Девин
Богатствата на Западни Родопи	2013 – 2015 г.	Оперативна програма „Регионално развитие”	462 625,58	община Девин, община Доспат, община Борино, община Брацигово
Паркоустройствен проект и благоустройство на гр. Девин – подобрения: кв. „Въртлек” с крайречна пешеходна алея първи и втори етап, централна градска част – площад „Възраждане” и подход към кв. ”Въртлек” с крайречна пешеходна алея, гробищен парк на източния подход на гр. Девин – първи етап, автоматизирана подземна поливна система с помпено-хидрофорна система,	2012-2014 г.	ПРСР	870 092	община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Проекти в процес на изпълнение, разглеждане и оценка

Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
реконструкция на улична мрежа				
Паркоустройствен проект на източния подход и благоустройство на гр. Девин – II-ри етап	2012-2014 г.	ПРСР	933 735	община Девин
Подкрепа за достоен живот	2010-2014 г.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	336 266,68	община Девин
Осигуряване на достоен живот на лица, зависими от грижа в община Девин	2013-2014 г.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	167 350,28	община Девин
Осигуряване на най-добрия старт на децата в живота – гаранция за бъдещето на Община Девин	2010-2015 г.	МТСП, чрез заемни средства от Световната банка	641 085,80	община Девин
И аз имам семейство	2011-2014 г.	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”	55 099,46	община Девин
Обществена трапезария	2009-2013 г.	Държавен бюджет	146 780,28	община Девин
Национална програма „От социални помощи към осигуряване на заетост”	2007-2013 г.	Регионална програма и	1 431 947,57	община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Проекти в процес на изпълнение, разглеждане и оценка

Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
”Регионална програма за заетост” ”Старт на кариерата”		схема „Развитие” на ОП „РЧР”		
Заявки за разкриване на нови работни места по схема „Развитие” по ОП „РЧР”	2010-2013 г.	схема „Развитие” по ОП „РЧР”	1 616 158,94	община Девин
Подобряване на ефективността на Общинска администрация – Девин” по Оперативна програма "Административен капацитет"	2012-2014 г.	Оперативна програма "Административен капацитет"	84 114,88	община Девин
Сагитариус: Стартиране на местно предприемачество в областта на културното и природно наследство: стратегии и средства за обединяване на усилията, опазване и мобилизиране на културното богатство, усвояване на опит	2011-2014 г.	Оперативна програма “Югоизточна Европа”	190 827,39	община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект **„Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”**, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 36. Готови технически проекти на община Девин.

Инвестиционни намерения с готови технически проекти				
Наименование на проекта	Период на изпълнение	Финансиращ орган	Обща стойност на проекта в лв.	Бенефициент
Изготвен е технически проект „Претоварна станция за ТБО – УПИ VI, кв. 96, промишлена зона на гр. Девин /Внесен за финансиране от ПУДООС – стойност на проекта	-	-	1 492 905,59	община Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

XIV. ОСИГУРЕНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА С ДЕЙСТВАЩИ УСТРОЙСТВЕНИ ПЛАНОВЕ/СХЕМИ

Към настоящия етап, имайки предвид промените в законодателството /Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона за устройство на територията и всички подзаконовни нормативни документи/ е необходимо изработване на нови кадастрални и регулационни планове за всички населени места.

Таблица 37 Наличие на устройствени планове в община Девин

Селищна мрежа	Кадастър и пл. обезпеченост на нас. места влезли в сила общ устр. план	Планове за регулация (заповед)	Кадастрални планове	Подземен кадастър	Функционален тип на нас. места
гр. Девин, кв. Настан	няма	№ РД .06.10.1980г.	КККР	ИМА	ТРЕТИ
с. Брезе	няма	№100/07.06.1968г	-	-	шести
с. Беден		№ 156/17.11.1970г.	-	-	шести
с. Грохотно		№31/20.02.1967г.	-	-	шести
с. Гьоврен		№ 101/11.07.1980г.	-	-	шести
с. Триград		№52/16.06.1981г	КККР	-	шести
с. Жребово		№ 685/1987г.	КККР	-	осми
с. Кестен		№ 226/19.07.1991г.	-	-	осми
с. Водни пад		Околоръстен полигон	КККР	-	осми
с. Михалково		№ 51 / 16.06.1981г.	-	-	пети
с. Лясково		№ 96/07.06.1968г.	-	-	шести
с. Осиково		№ 412/27.11.1989г.	-	-	седми
с. Чуруково		Няма одобрен ПУП	-	-	осми
с. Селча		№111/20.07.1976г.	-	-	шести
с. Стоманево		№ 413/27.11.1989г.	-	-	седми
с. Тешел		Решение № 41/21.12.1953г.	-	-	осми
Беденски бани		№ 35/20.02.1967г	-	-	шести

Източник: община Девин

От направения анализ е видно, че за територията на община Девин липсват достатъчно кадастрални, общи и подробни устройствени планове. Тези от тях, които съществуват са значително остарели.

Очевидна е необходимостта от изготвянето на нови актуални устройствени планове, отговарящи на съвременните потребности и съответстващи на действащата към момента законова и нормативна уредба в страната.

Осигуряването на територията с действащи устройствени планове/схеми е необходимо условие за успешната апробация на ИПГВР на Девин. Те трябва да осигурят плановата основа за бъдещите инвестиционни намерения/проекти и да се създадат необходимите устройствени планове и схеми. За постигането на тези цели е необходимо:

- **Общ устройствен план /ОУП/ на град Девин** и Подробни устройствени планове /ПУП/ на части от града с функционални схеми (зелена система, културно наследство, техническа инфраструктура и т. н.)

В контекста на ИПГВР е необходимо да се изработи ОУП на град Девин, който има за цел да създаде устройствена/планова основа и режими на територията, в които да се реализират инвестиционни намерения /проекти/, включени в проекта на ИПГВР на град Девин;

- **Общ устройствен план на община /ОУПО/ Девин.**

В контекста на ИПГВР и неговия интегриран подход в настоящия момент община Девин разработва Общ устройствен план, който има за цел да покаже основните връзки на град Девин с останалите населени места, функционално предназначение и устройствени режими на територията и в по-голяма степен да изведе ролята на града в териториалния обхват на общината и региона. В настоящия момент е изработен Предварителен проект на ОУПО, като се очаква в най-скоро време проектът да бъде съгласуван със заинтересованите ведомства и институции и да бъде финализиран.

- Община Девин няма разработена **Концепция за пространствено развитие на общината.**

В контекста на ролята и въздействието на град Девин върху съседно разположените прилежащи територии и населени места е необходимо да се вземат предвид спецификата и моделите на устройство на територията и стратегическите насоки за пространствено

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

развитие, които следва да бъдат заложени при разработването на Концепцията, която изследва подробно функционално–йерархичната структура на мрежата от населени места и връзките със съседните общини, урбанистичните и транспортни оси, функционалните зони и обосновава значимостта и влиянието на града като основен център/полюс на растеж със засилени социално–икономически функции.

В контекста на балансираното и интегрираното пространствено и социално–икономическо развитие чрез реализацията на проекта на ИПГВР на град Девин под формата на инвестиционни намерения/проекти се търси кумулативен растеж и ефекта на мултипликатора /синергичен ефект/, което да окаже положително влияние и върху близко разположените населени места в агломерационния ареал на Девин, както и в съседно разположените две общини Доспат и Борино, за които той предоставя основни административни и социално-икономически услуги.

XV. РОЛЯ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ГРАДА В РАМКИТЕ НА ОБЩИНАТА

Град Девин е разположен в южната част на Република България и е включен в административно-териториалните граници на община Девин, област Смолян.

На изток граничи с общините Чепеларе и Смолян, на запад – с общините Борино и Батак, на север – с общините Брацигово, Кричим и Родопи и на юг – с Република Гърция.

Най-значима роля и място в териториалната структура на общината има административния, икономически и културен център град Девин. Благоприятното географско местоположение на общината и нейният опорен център град Девин заемат значимо място в областта. В обхвата на територията на града преминава важно транспортно направление оста север-юг с разклонение на югоизток към областния център Смолян и на югозапад към общинските центрове Борино и Доспат, както и към новосъздадената община с административен център Сърница.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Общината е представена от град Девин, който е общински център, попадащ в 4-то ниво на йерархичната система от градове-центрове/малки градове с микрорегионално значение за територията на група общини/.

Ролята и въздействието на града в най-голяма степен се обуславят от факта, че той притежава функциите на административен, социално-икономически и културен център в общината, което го прави един от основните центрове на растеж в областта и региона.

Едни от основните услуги, които градът предлага както в община Девин, така и за общините Доспат и Борино са:

- Административни и обществени услуги – Районен съд - Девин, Районно управление „Полиция“ – Девин, РСПБЗН, различни общински услуги като данъчни служби и т.н.
- Социални, здравни и образователни услуги – МБАЛ – Девин ЕАД, ДКЦ, начални и средни училища, детски градини, различни социални услуги за хора в неравностойно социално положение, за хора в нужда и за маргинализирани общности.

Девин е градивен елемент от макро-пространствената структура в полицентричната урбанистична мрежа на страната.

Тези фактори обуславят основната роля и въздействието на града в общината и го обособяват като център на растеж. Град Девин има възможност да използва тези регионални предимства в пространственото си социално-икономическото развитие.

Разработените анализи показват, че град Девин е със същинска роля на център за развитие на периферните селски територии в общината, предоставящ повече публични услуги и работни места. Той играе ролята на център, не само за собствената си община, но и за съседни по-малки общини, защото предоставя публични услуги с по-висока степен и от периодичен характер. Тези услуги осигуряват по-високо ниво на образование, здраве, на културни потребности, административни, съдебни, делови, финансови и др. услуги. Град Девин има не само влияние върху прилежащия му хинтерланд, но и върху съседните общини – Доспат и Борино.

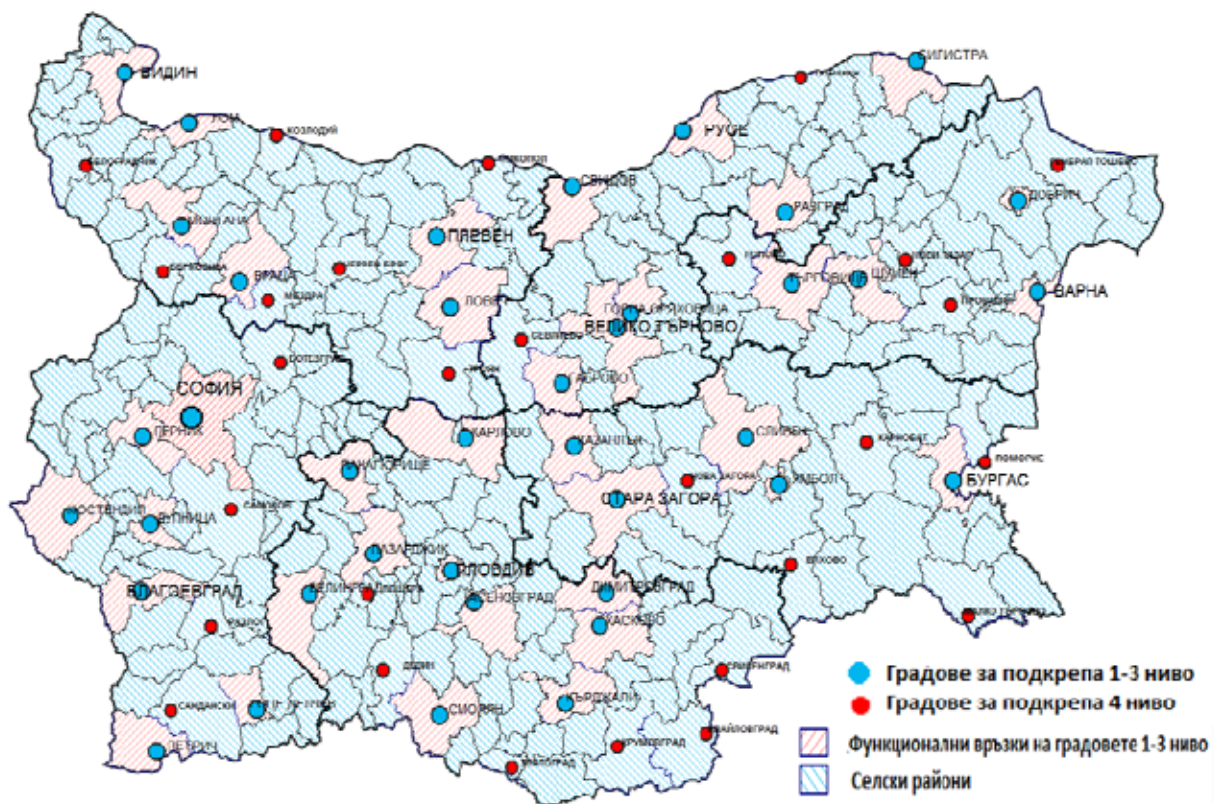
Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Отчитайки неговото функционално значение за организиране на територията на по-високо надобщинско ниво и съществуващия социално-икономически потенциал, подкрепата по ОПРР 2014-2020 г. ще трансформира тези периферни за града територии в преходни връзки между устойчивото градско развитие и селските райони. Възприетият подход за подкрепа цели осъществяване на ефективни функционални връзки на тези градски територии с центрове на растеж на областно и регионално ниво, насърчавайки устойчивото развитие на връзките между града и селото и подкрепа на националния полицентрирен модел за пространствено развитие.

В този контекст ИПГВР на град Девин /чрез ОПРР 2014-2020 г./ е пряко насочен към постигане на целите на определената функционално-йерархична структура на мрежата от градски центрове, полюси и оси на развитие на България, предложена от НКПР.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Фигура 25. Функционални връзки между градовете от 1 до 3 ниво и градовете от 4 ниво. Териториален обхват на ОПРР 2014-2020 г.

В допълнение чрез инвестициите по ИПГВР ще се допринесе за постигане на целите, заложи в НКПР модел на умерен полицентризм, определен като най-подходящ за прилагане в страната. Цели се тенденция към преминаване от моноцентризм към полицентризм.

Град Девин и прилежащите му територии от 4-то йерархично ниво в националната полицентрична система се определят като територии със специфични характеристики, тъй като те представляват прехода и връзката между типичните селски райони в общината и градския/общински център. Във връзка с това, град Девин се нуждае от целенасочена подкрепа и от адекватни инвестиции за насърчаване и развитие на връзките между градския ареал и селските, периферно разположени територии. Град Девин е идентифициран като основен доставчик на институционални, образователни, здравни и

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

социални услуги с регионално и общинско значение. Във връзка с това той е от съществено значение за местните общности и населението в градовете, общините и околните райони.

Чрез реализацията на заложените интервенции в ИПГВР на град Девин се цели преодоляване на неравенства и ограничаване на процесите на обезлюдяване и разширяване на периферията. Също така ИПГВР ще стимулира развитието на полицентрична мрежа от градове-центрове, ще подпомогне за подобряване качеството на урбанизираната среда на населените места в община Девин, както и в съседно разположените Доспат и Борино, ще бъдат създадени условия за икономически растеж и по-добро развитие на системата от социални, здравни, образователни и културни услуги, както и ще подпомогне реконструкцията на транспортната и инженерно-техническата инфраструктура. Всички тези фактори ще формират среда за разкриване потенциала на малките населени места с характерни природни и културни ценности.

Целенасочената подкрепа на този интегриран подход стимулира развитието на града като опорен център в периферен район. Инвестициите в публичната инфраструктура на града се основава на два вида взаимосвързани политики - подкрепа за града, разположен в периферен район с повишени демографски, икономически, социални и екологични рискове, имащ потенциал да поддържа развитието на селския хинтерланд и да предоставя услуги на населението, с които да се разнообрази гамата от услуги с по-високо качество и също така да се подобри стандарта на живот. С предложения подход принципите за прилагане на балансирана и интегрирана политика ще бъдат ефективно защитени.

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

XVI. SWOT АНАЛИЗ

На основание на изработения анализ на гр. Девин е изготвена оценка на културното, социално-икономическото и териториално-пространственото развитие, имаща за цел да обобщи направените в анализа констатации и формулираните конкретни проблеми и предимства, които са обект на внимание в настоящата стратегическа рамка.

SWOT Анализ

Изготвеният SWOT анализ конкретизира аналитичните изводи от актуалното състояние на територията, наличните потенциали за развитие и съществуващите проблеми. Направената взаимнообвързана оценка показва вътрешните за територията силни /Strengths/ и слаби /Weaknesses/ страни, както и външните за общината възможности /Opportunities/ и заплахи /Threats/. Синтезираните изводи допринесоха за коректното определяне на Визията и Стратегическите цели на ИПГВР на гр. Девин с цел постигане на балансирано и устойчиво териториално и социално-икономическо развитие.

ПРИРОДО–ГЕОГРАФСКИ	
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Уникални природни дадености • Приятен климат за туризъм • Наличие на значителни водни ресурси • Наличие на добри почви • Богат горски фонд • Разнообразна флора и фауна	• Недостатъчно използване на природните дадености
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Развитие на различни форми на туризъм • Отглеждане на различни земеделски култури (тютюн, зърнени култури, овощия, зеленчуци)	• Липса на предприемачи • Липса на интерес
СОЦИАЛНА СИСТЕМА И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ	
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Сравнително висок относителен дял на	• Намаляване броя на населението

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

поколението на децата • Висок дял на населението в трудоспособна възраст • Повишаване на дела на хората с висше и средно образование • Висок дял на икономически активното население • Наличие на детски градини • Наличие на училища • Възможност за подготовка на специалисти по хотелиерство, бизнес администрация, електрообзавеждане и производство, и компютърна техника и технологии • Изпълнение на разнообразни извънкласни дейности • Провеждане на ученически практики в сътрудничество с местния бизнес • Наличие на болница • Наличие на филиал на център за спешна медицинска помощ • Наличие на детски ясли • Предоставяне на различни социални услуги • Реализирани програми за повишаване на ключовите компетенции на безработни лица	• Регресивен тип възпроизводство • Застаряване на населението • Намаляване на броя на жените във фертилна възраст (емигриране) • Нисък стандарт на живот • Отрицателен естествен прираст • Отрицателен механичен прираст • Висок коефициент на безработица • Висок дял на безработните младежи от 20 до 29 г. • Намаление на броя на учениците • Намаление на броя на лекарите • Намаление на броя на децата • Остаряла материално-техническа база на болницата • Липса на модерна апаратура в болницата
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Развитие на нови социални услуги • Създаване на условия за задържане на населението в града чрез разработване и реализация на програми и проекти • Насърчаване на спорта и спортната култура на населението чрез изграждане и реконструкция на спортната инфраструктура • Модернизация на материалната база на училищата • Продължаване на практиките по предоставяне на социални дейности • Привличане на повече туристи	• Обезлюдяване • Миграция на населението в трудоспособна възраст

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

- Привличане на млади и предприемчиви хора
- Развитие на конкурентоспособни човешки ресурси

ИКОНОМИКА**СИЛНИ СТРАНИ**

- Диверсифицирана икономика
- Развита хранително-вкусовата промишленост
- Развита дървопреработващата промишленост
- Наличие на природни ресурси
- Развито пчеларство
- Развито бутилиране на минерална и изворна вода
- Наличие на туристическа база
- Разработена Стратегия за устойчиво развитие на туризма 2014 – 2020 г.

СЛАБИ СТРАНИ

- Спад в развитието на икономиката
- Ниски нива на печалба
- Липса на стабилност
- Недостиг на квалифицирани човешки ресурси
- Липса на инвестиции за модернизирание на производството
- Неустойчиво използване на ресурсите
- Слабо диверсифициран туризъм
- Недостатъчен маркетинг на туристическата дестинация

ВЪЗМОЖНОСТИ

- Развитие на биодинамично земеделие
- Развитие на различни форми на туризъм
- Разширяване на пазарите
- Устойчиво използване на ресурсите
- Повишаване на конкурентоспособността
- Създаване на уникални пчелни продукти
- Залесяване
- Увеличаване на времето на престой на туристите

ЗАПЛАХИ

- Липса на интерес от страна на потенциални инвеститори
- Липса на мотивация и умения у месните човешки ресурси
- Миграция на човешки ресурси
- Недостатъчни ресурси (финансови, човешки и др.) за изпълнение на Стратегия за устойчиво развитие на туризма 2014 – 2020 г.

ПРИРОДНО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО**СИЛНИ СТРАНИ**

- Добре развита читалищна дейност
- Съхранени обичаи и занаяти
- Богат културен календар
- Реализирани проекти за запазване на културното наследство
- Наличие на недвижими културни обекти
- Уникално културно наследство

СЛАБИ СТРАНИ

- Недостатъчно популяризиран културен календар
- Недостатъчно популяризирани културни обекти

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Развитие на нови видове туризъм/туристически продукт • Разработване на стратегия за съхранение на културното наследство и развитие на културна индустрия	• Липса на интерес към занаятчийството и неговите продукти • Липса на средства за консервиране и реставриране на културните паметници
ОКОЛНА СРЕДА	
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Липса на значими индустриални замърсители на въздуха • Наличие на значителни водни ресурси • Наличие на минерални води • Наличие на чисти почви • Наличие на защитени територии и защитени зони по НАТУРА 2000	• Използване на замърсяващи горива за битова употреба • Използване на озоноразрушаващи вещества • Слаба самопречистваща способност на въздуха през зимата • Ниска енергийна ефективност на сградите • Непречистване на градските отпадъчни води (заустването им в реките) • Ерозия на почвите • Нисък агропроизводствен потенциал на почвите
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Използване на по-качествени горива • Използване на алтернативни източници на енергия за отопление • Повишаване на енергийната ефективност на сградите • Изграждане на градска пречиствателна станция за отпадни води • Развитие на устойчиви видове туризъм • Повишаване на екологичната култура на туристите	• Замърсяване на околната среда • Липса на ресурси (финансови, човешки, др.)
СЕЛИЩНА МРЕЖА, УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА	
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Запазена характерна урбанистична структура • Жилищна задоволеност	• Затруднена транспортна достъпност • Голям брой необитавани жилища
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Подобряване на устройството на	• Липса на ресурси (финансови,

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

територията	човешки, др.) • Миграция на населението
ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	
СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
• Добре развит автобусен транспорт • Частично рехабилитирана улична мрежа • Наличие на водоснабдителна система • Добро състояние на електроенергийната мрежа • Добро състояние на телекомуникациите	• Недобро състояние на пътната мрежа • Недобро състояние на централната градска част • Остарели и амортизирани елементи на градския дизайн • Липса на велосипедни алеи • Остаряла и амортизирана водопроводна мрежа • Липса на пречиствателна станция
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
• Реконструкция и рехабилитация на пътната мрежа • Реконструкция и модернизация на централната градска част • Подмяна на елементите на градския дизайн • Облагородяване и паркоустройство на крайречния парк „Острова“ • Изграждане на велосипедни алеи • Подмяна и реконструкция на водопроводната мрежа	• Липса на ресурси (финансови, човешки и др.) • Миграция на населението • Бедност

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ТАБЛИЦИ

Таблица 1. Текуща демографска характеристика (2001 – 2012 г.).....	15
Таблица 2. Полова структура на населението 2013 г. (%)	16
Таблица 3. Възrastови съотношения през 2012 г. – общо за страната, област Смолян, община Девин и град Девин. Източник: НСИ.....	17
Таблица 4. Население под, в и над трудоспособна възраст 2012 г. (%)	19
Таблица 5. Брой на население под, във и над трудоспособна възраст (2012 г.)	19
Таблица 6. Полово-възrastова таблица на населението на град Девин (2009 - 2013 г.)....	21
Таблица 7. Етническа структура на населението в град Девин, община Девин, област Смолян и страната.....	22
Таблица 8. Население по степен на завършено образование 2011 г.(%)	24
Таблица 9. Естествено движение на населението на град Девин (2009– 2013г).....	27
Таблица 10. Механичен прираст на населението (2009-2013 г.).....	28
Таблица 11. Заети лица на 15 - 64 навършени години по класове икономически дейности в община Девин и град Девин по местоживееене и пол, 2011 г.....	31
Таблица 12. Заети лица на 15 - 64 навършени години по класове професии по местоживееене и пол, 2011 г.	32
Таблица 13. Образователна инфраструктура в община Девин за периода 2009/2010 – 2013/2014 г.	43
Таблица 14. Брой лекари за периода 2009 – 2013 г. в община Девин.	46
Таблица 15. Детски ясли, места и деца в тях в гр. Девин.....	47
Таблица 16. Недвижими културни ценности в териториалния обхват на землището на град Девин /в оранжев цвят са означени културни ценности в урбанизираната територия на града/.....	53
Таблица 17. Емисии на вредни вещества в атмосферата в гр. Девин.	70
Таблица 18. Емисии на парникови газове през 2008 г. по статистически единици (в CO2 еквивалентни емисии, тона).....	71
Таблица 19. Издадени разрешителни за водоползване в района на гр. Девин.....	79

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Таблица 20. Издадени разрешителни за водовземане от подземни водни тела в района на гр. Девин и община Девин.....	80
Таблица 21. Концесии за черпене на минерални води – ИДС.....	81
Таблица 22. Фирми, занимаващи се с бутилиране на води.....	82
Таблица 23. Оценката на химичното, екологичното и общото състояние на повърхностните водни тела в басейна на р. Въча през 2010-2011 г., извършена от БДИБР82	
Таблица 24. Защитени зони за опазване на дивите птици.....	90
Таблица 25. Защитени зони за опазване на местообитанията.	90
Таблица 26. Площ, гъстота на населението и населени места към 31.12.2012 г., НСИ.....	97
Таблица 27. Категоризация на община Девин съставните ѝ населените места.	97
Таблица 28. Жилищна задоволеност.....	106
Таблица 29. Жилищна обитаемост в община Девин	107
Таблица 30. Основни характеристики на жилищата към 2011 г.	108
Таблица 31. Републикански пътища на територията на община Девин.....	109
Таблица 32. Общински пътища на територията на община Девин.....	109
Таблица 33. Отстояния от гр. Девин до други населени места в общината.....	110
Таблица 34. Реализирани Проекти на община Девин.....	119
Таблица 35. Проекти на община Девин в процес на изпълнение, разглеждане и оценка..	125
Таблица 36. Готови технически проекти на община Девин.....	128
Таблица 37 Наличие на устройствени планове в община Девин	129

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ФИГУРИ

Фигура 1. Население на гр. Девин (1934 -2013 г.) Източник: НСИ	15
Фигура 2. Структура на населението по възраст и общини. Източник: НСИ (2011г.)	17
Фигура 3. Полово-възрастова пирамида на община Девин. Източник: НСИ (2011 г.).....	18
Фигура 4. Население под, в и над трудоспособна възраст в общините на област Смолян 2012 г. (%). Източник: НСИ	20
Фигура 5. Етническа структура на населението 2011 г. (%) Източник: НСИ.....	23
Фигура 6. Структура на населението на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование и общини. Източник НСИ.....	25
Фигура 7. Структура на населението на 7 и повече навършени години по степен на образование, по общини, област Смолян. Източник НСИ (2011 г.)	25
Фигура 8. Структура на населението на 15 и повече навършени години по икономическа активност и общини, 2011 г. Източник: НСИ	29
Фигура 9. Структура на икономически неактивните лица на възраст 15 и повече навършени години по общини, 2011 г. Източник: НСИ	30
Фигура 10. Коефициент на заетост и безработица и относителен дял на икономически неактивните лица по общини, 2011 г. Източник: НСИ	30
Фигура 11. Печалба от нефинансовите предприятия по икономически дейности в община Девин за периода 2008-2012 г. (хил. лв.) Източник: НСИ	35
Фигура 12. Брой наети лица за 2012 г. в община Девин по сектори. Източник: НСИ.....	36
Фигура 13. Инвестиции в ДМА в община Девин по сектори за периода 2010-2012 г. Източник: НСИ.....	37
Фигура 14. Наклони на склоновете повърхнини (в градуси).	86
Фигура 15. Местоположение и териториален обхват на защитените зони спрямо гр. Девин	91
Фигура 16. Статистически зони NUTS 1 и NUTS 3	94
Фигура 17. Статистически зони NUTS 3.	95

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

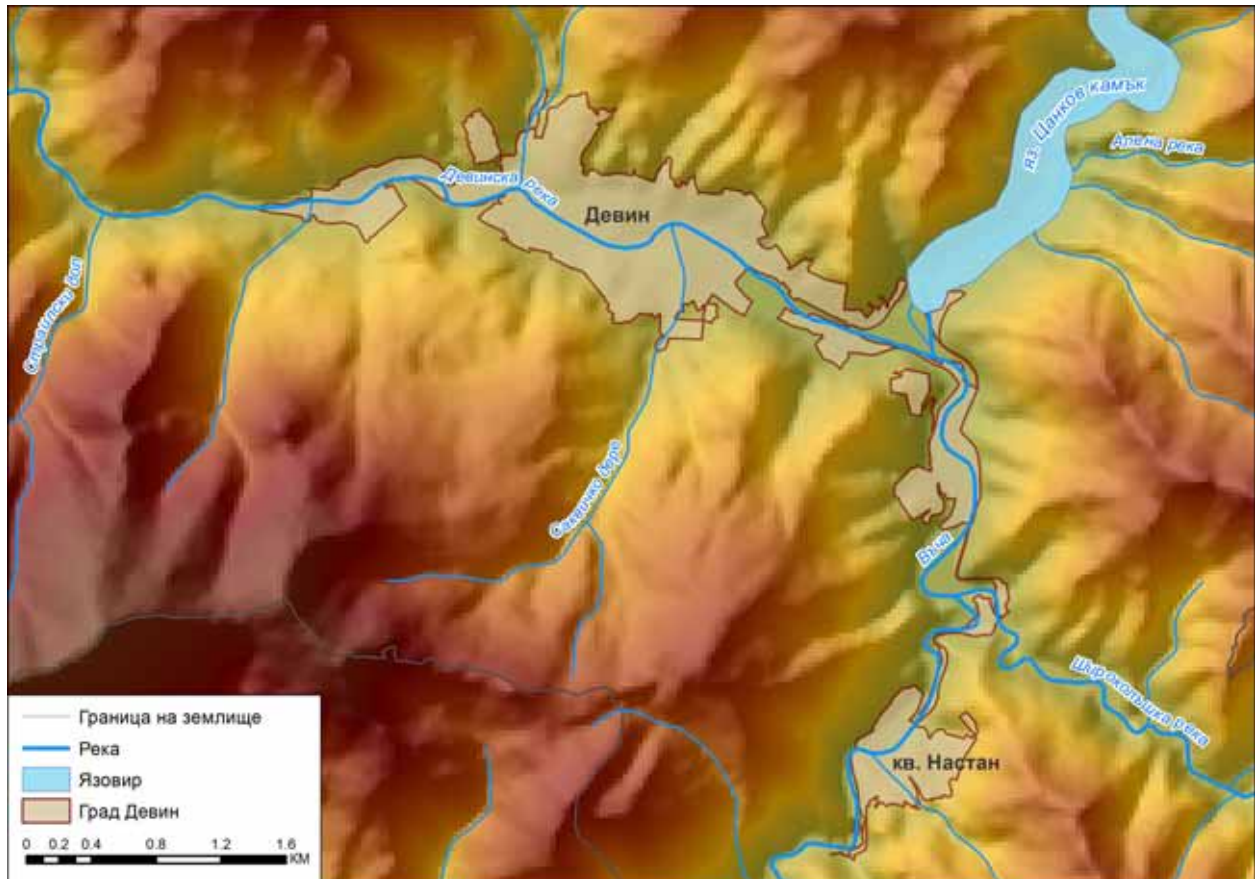
Фигура 18. Административно-териториално устройство на Република България, Източник: НКПР.....	96
Фигура 19. Градове в подкрепа на интегрирано градско развитие по ОПРР, НКПР 2013- 2025 г.	99
Фигура 20. Йерархична система от градове-центрове, НСРР на Република България.....	100
Фигура 21. Полюси и оси на развитие, НСРР 2012-2022 г.	101
Фигура 22. Сателитно изображение на гр. Девин и кв „Настан“.....	102
Фигура 23. Сателитно изображение на гр. Девин.....	103
Фигура 24. Сателитно изображение на кв. „Настан“, гр. Девин	105
Фигура 25. Функционални връзки между градовете от 1 до 3 ниво и градовете от 4 ниво. Териториален обхват на ОПРР 2014-2020 г.	134

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

ПРИЛОЖЕНИЯ – КАРТЕН МАТЕРИАЛ

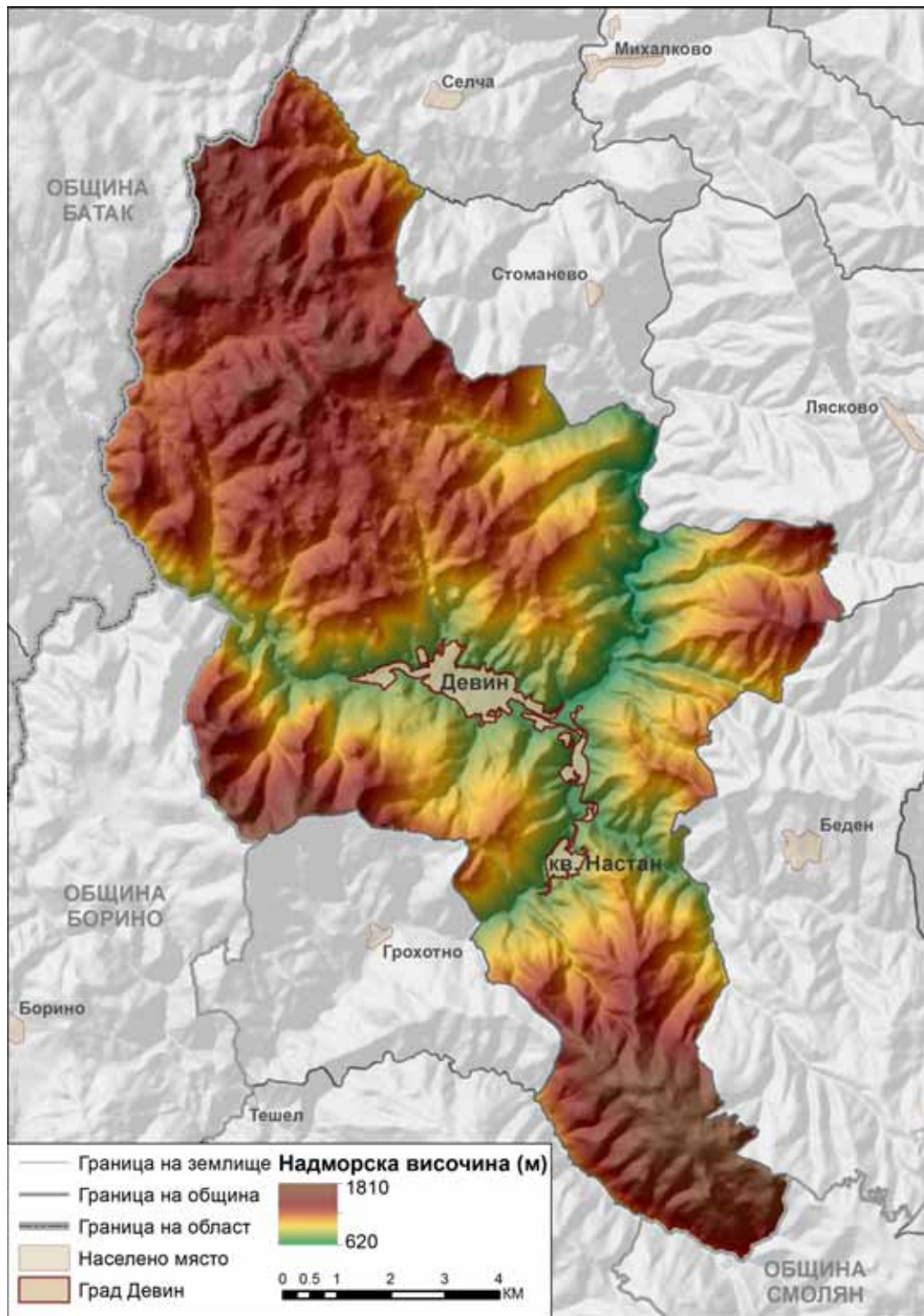
Карта №1. Хидрографска мрежа в землището на гр. Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

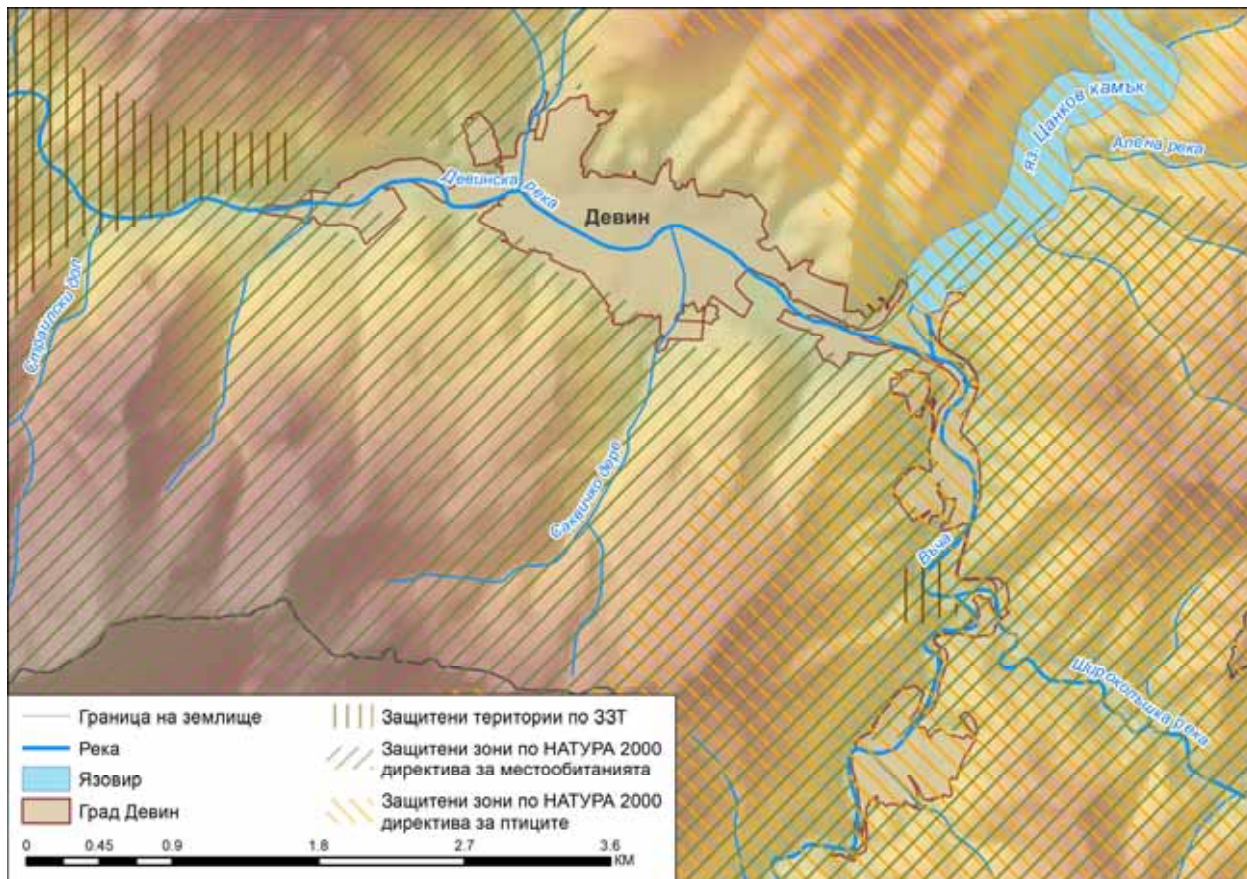
Карта № 2. Хипсометрична карта

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

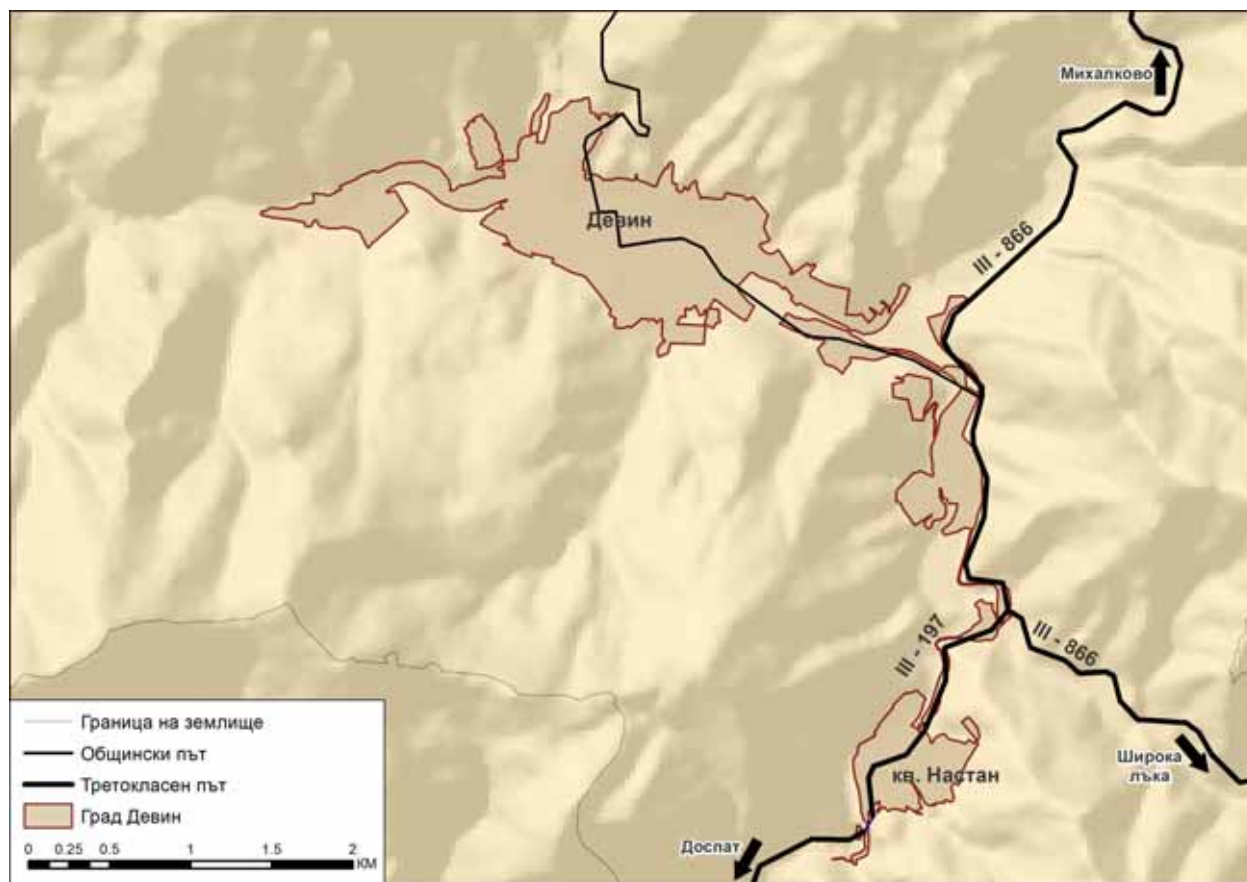
Карта № 3. Защитени територии и защитени зони в землището на гр. Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.

Карта № 4. Пътна инфраструктура в землището на гр. Девин

Този документ е създаден в рамките на проект „Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Девин”, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Регионално развитие” 2007-2013 г., финансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Община Девин и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Управляващия орган.